

# ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ  
ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА  
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

31 декември 2023



Централна  
Кооперативна  
Банка  
Важният си ти.

## Съдържание

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ .....	1
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД .....	2
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ.....	3
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ .....	5
1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ .....	6
2. ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С МСФО И ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПА ЗА ДЕЙСТВАЩО ПРЕДПРИЯТИЕ .....	6
3. ПРОМЕНИ В МЕЖДУНАРОДНИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ .....	7
4. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА .....	10
5. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА .....	28
6. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ .....	28
7. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА.....	29
8. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА .....	29
9. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ .....	30
10. ДРУГИ АКТИВИ.....	30
11. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД .....	31
12. ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ .....	32
13. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ .....	33
14. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ .....	33
15. АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ .....	34
16. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ .....	35
17. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ.....	35
18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ .....	35
19. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ.....	36
20. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ .....	37
21. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ .....	37
22. СОБСТВЕН КАПИТАЛ .....	38
23. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ .....	40
24. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ .....	41
25. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА .....	41
26. НЕТНИ ЗАГУБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ .....	41
27. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА .....	42
28. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА .....	42
29. РАЗХОДИ ЗА КРЕДИТНИ ЗАГУБИ ПО ФИНАНСОВИ АКТИВИ .....	42
30. ДАНЪЦИ .....	43
31. ОСНОВЕН ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА) .....	44
32. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ .....	46
33. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, ПРЕДСТАВЕНИ В ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК .....	46
34. РАВНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ .....	47
35. ЛИЗИНГ .....	47
36. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ .....	49
37. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ .....	72
38. СДЕЛКИ И САЛДА СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА.....	79
39. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ .....	80
40. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ, ОПОТЕСТЕНА ВЪВ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТ НА БАНКАТА.....	81
41. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД.....	82
42. ОДОБРЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ .....	82

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД ЗА 2023.....	
НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ СЪГЛАСНО ЧЛ. 48 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО .....	
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ .....	
ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г. ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО И ПОСЛЕДВАЩО РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА И ДОПУСКАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР .....	
ДОКЛАД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПОЛИТИКАТА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД .....	
ДЕКЛАРАЦИЯ ПО ЧЛ. 100Н, АЛ. 4, Т. 4 ОТ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА.....	
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ .....	
ДЕКЛАРАЦИЯ ПО ЧЛ. 100Н НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ .....	

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023**ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ**

	Пояснение	31.12.2023	31.12.2022
		хил. лв.	хил. лв.
<b>АКТИВИ</b>			
Парични средства и парични салда в Централната банка	5	1 982 986	1 954 354
Предоставени ресурси и аванси на банки	6	146 278	78 584
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	7	441 720	393 249
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	8	219 280	208 270
Предоставени кредити и аванси на клиенти	9	3 022 586	3 031 140
Други активи	10	42 168	46 980
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	11	606 942	563 481
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	12	1 482 919	1 291 829
Инвестиции в дъщерни предприятия	13	49 416	49 416
Дълготрайни материални и нематериални активи	14	106 799	104 852
Активи с право на ползване	15	40 468	48 851
Инвестиционни имоти	16	48 255	23 497
<b>ОБЩО АКТИВИ</b>		<b>8 189 817</b>	<b>7 794 503</b>
<b>ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ</b>			
<b>ПАСИВИ</b>			
Депозити от банки	17	14 087	17 686
Задължения към други депозанти	18	7 333 708	7 045 300
Емитирани облигации	19	25 463	25 450
Провизии за задължения	20	310	454
Други задължения	21	61 322	59 625
<b>ОБЩО ПАСИВИ</b>		<b>7 434 890</b>	<b>7 148 515</b>
<b>СОБСТВЕН КАПИТАЛ</b>			
Емитиран капитал	22.1	127 130	127 130
Премиен резерв	22.2	110 470	110 470
Други резерви, включително неразпределена печалба	22.3	397 706	359 451
Преоценъчни резерви	22.4	34 412	10 795
Печалба за текущата година		85 209	38 142
<b>ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ</b>		<b>754 927</b>	<b>645 988</b>
<b>ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ</b>		<b>8 189 817</b>	<b>7 794 503</b>

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 29 март 2024 г. от:

Георги Костов  
Изпълнителен директор

Никола Кедев  
Изпълнителен директор

Сава Стойнов  
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов  
Прокурист

Йордан Христов  
Главен счетоводител

С одиторски доклад:  
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество  
Рег. № 032

РСМ БГ ООД, одиторско дружество  
Рег. № 173

Зорница Джамбазка,  
Регистриран одитор, отговорен за одита

Д-р Мариана Михайлова,  
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Д-р Мариана Михайлова, управител

## ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

	Пояснение	2023	2022
		хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва	23	187 228	134 914
Други приходи от лихви	23	5	132
Разходи за лихви	23	(3 109)	(8 348)
<b>Нетен доход от лихви</b>		<b>184 124</b>	<b>126 698</b>
Приходи от такси и комисиони	24	74 652	73 724
Разходи за такси и комисиони	24	(21 215)	(19 042)
<b>Нетен доход от такси и комисиони</b>		<b>53 437</b>	<b>54 682</b>
Нетни печалби от операции с ценни книжа	25	11 391	3 907
Нетни загуби от промяна на валутни курсове	26	(2 639)	(6 072)
Други нетни приходи от дейността	27	8 275	8 738
Разходи за дейността	28	(151 132)	(144 141)
Реинтегрирани провизии за задължения		144	234
Разходи за кредитни загуби по финансови активи	29	(9 619)	(2 606)
<b>Печалба за годината преди данъци</b>		<b>93 981</b>	<b>41 440</b>
Разходи за данъци върху дохода	30	(8 772)	(3 298)
<b>ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА</b>		<b>85 209</b>	<b>38 142</b>
<b>Друга всеобхватна печалба/(загуба)</b>			
<i>Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Печалби/(загуби) от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, нетно от данъци	22.4	21 879	(25 483)
<i>Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Преоценка на нефинансови активи, нетно от данъци	22.4	1 528	22 182
Печалби от капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно от данъци	22.4	448	2 300
Преоценка на задължения по планове с дефинирани доходи	22.4	(238)	(6)
<b>Общо друга всеобхватна печалба/(загуба)</b>		<b>23 617</b>	<b>(1 007)</b>
<b>ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА</b>		<b>108 826</b>	<b>37 135</b>
<b>Доход на акция</b>			
Основен доход на акция (в лева)	31	0.67	0.30
Доход на акция с намалена стойност (в лева)	31	0.64	0.29

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 29 март 2024 г. от:

Георги Костов  
Изпълнителен директор

Никола Кедев  
Изпълнителен директор

Сава Стойнов  
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов  
Прокурис

Йордан Христов  
Главен счетоводител

С одиторски доклад:  
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество  
Рег. № 032

РСМ БГ ООД, одиторско дружество  
Рег. № 173

Зорница Джамбазка,  
Регистриран одитор, отговорен за одита

Д-р Мариана Михайлова,  
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Д-р Мариана Михайлова, управител

## ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични потоци от основна дейност		
Печалба преди данъци	93 981	41 440
Промяна в оперативните активи		
Увеличение на вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(48 687)	(36 357)
(Увеличение)/намаление на финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(1 928)	96 006
(Увеличение)/намаление на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	(25 351)	294 305
Намаление/(увеличение) на предоставени кредити и аванси на клиенти	1 610	(145 293)
Рекласификация на инвестиционни имоти	(8 291)	(1 017)
Увеличение на преоценка на сгради, използвани в банкова дейност	(1 528)	(22 182)
Намаление/(увеличение) на други активи	4 812	(1 200)
<b>Общо промяна в оперативните активи</b>	<b>(79 363)</b>	<b>184 262</b>
Промяна в оперативните пасиви:		
Намаление на депозити от банки	(3 599)	(35 155)
Увеличение на задължения към други депозанти	288 408	405 559
Изменения на задължения за провизии	(144)	(234)
Увеличение на други задължения	524	4 003
<b>Общо промяна в оперативните пасиви</b>	<b>285 189</b>	<b>374 173</b>
Други непарични трансакции, включени в печалбата преди данъци:		
Нетна печалба от инвестиционна дейност	(9 082)	(2 231)
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	(3 041)	(4 229)
Увеличение/(намаление) на коректив за обезценка на ресурси и аванси на банки	7	(7)
Увеличение на коректив за обезценка на репо сделки	216	90
Увеличение на коректив за обезценка на кредити и аванси към клиенти	6 944	2 612
Увеличение на коректив за обезценка на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	862	24
Увеличение/(намаление) на обезценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1 590	(113)
Изменение на провизии за задължения	144	234
Амортизация	20 381	21 327
Промени в балансовата стойност на отписани активи	(761)	(418)
<b>Общо други непарични трансакции, включени в печалбата преди данъци</b>	<b>17 260</b>	<b>17 289</b>
Изменение в отсрочените данъци	378	(2 867)
Платен данък печалба	(9 200)	(1 872)
<b>НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ</b>	<b>308 245</b>	<b>612 425</b>

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 29 март 2024 г. от:

Георги Костов  
Изпълнителен директор

Никола Кедев  
Изпълнителен директор

Сава Стойнов  
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов  
Прокурист

Йордан Христов  
Главен счетоводител

С одиторски доклад:  
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество  
Рег. № 032

РСМ БГ ООД, одиторско дружество  
Рег. № 173

Зорница Джамбазка,  
Регистриран одитор, отговорен за одита  
Марий Апостолов, управител

Д-р Мариана Михайлова,  
Регистриран одитор, отговорен за одита  
Д-р Мариана Михайлова, управител

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023**ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Придобиване на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, нетно	(191 952)	(660 832)
Плащания за покупка на дълготрайни активи	(6 761)	(3 704)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	591	405
<b>НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ</b>	<b>(198 122)</b>	<b>(664 131)</b>
Парични потоци от финансова дейност		
Платени лихви по емитирани облигации (Пояснение 34)	(699)	(699)
Платени задължения по лизинг (Пояснение 34)	(13 113)	(12 807)
<b>НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ФИНАНSOVA ДЕЙНОСТ</b>	<b>(13 812)</b>	<b>(13 506)</b>
НЕТНА ПРОМЯНА НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, НЕТНО	96 311	(65 212)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА	2 030 019	2 095 231
<b>ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (ПОЯСНЕНИЕ 33)</b>	<b>2 126 330</b>	<b>2 030 019</b>

**Оперативни парични потоци, свързани с лихви и комисиони**

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Постъпления от лихви	189 503	144 053
Плащания за лихви	(7 905)	(13 170)
Постъпления от комисиони	74 652	73 724
Плащания за комисиони	(21 215)	(19 042)

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 29 март 2024 г. от:

Георги Костов  
Изпълнителен директорНикола Кедев  
Изпълнителен директорСава Стойнов  
Изпълнителен директорТихомир Атанасов  
ПрокуристЙордан Христов  
Главен счетоводителС одиторски доклад:  
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество  
Рег. № 032РСМ БГ ООД, одиторско дружество  
Рег. № 173Зорница Джамбазка,  
Регистриран одитор, отговорен за одитаД-р Мариана Михайлова,  
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Д-р Мариана Михайлова, управител

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023**ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ**

В хил. лв.	Емитиран капитал	Премиен резерв	Други резерви, вкл. неразпределена печалба	Преоценъчни резерви	Печалба за текущата година	Общо
<b>САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2022</b>	<b>127 130</b>	<b>110 470</b>	<b>333 232</b>	<b>11 802</b>	<b>26 218</b>	<b>608 852</b>
Печалба за годината	-	-	-	-	38 142	38 142
Друга всеобхватна загуба за годината	-	-	-	(1 007)	-	(1 007)
<b>ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(1 007)</b>	<b>38 142</b>	<b>37 135</b>
Пренасяне на печалба от предходни периоди и други движения	-	-	26 219	-	(26 218)	1
<b>САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022</b>	<b>127 130</b>	<b>110 470</b>	<b>359 451</b>	<b>10 795</b>	<b>38 142</b>	<b>645 988</b>
Печалба за годината	-	-	-	-	85 209	85 209
Друг всеобхватен доход за годината	-	-	-	23 617	-	23 617
<b>ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>23 617</b>	<b>85 209</b>	<b>108 826</b>
Пренасяне на печалба от предходни периоди и други движения	-	-	38 255	-	(38 142)	113
<b>САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023</b>	<b>127 130</b>	<b>110 470</b>	<b>397 706</b>	<b>34 412</b>	<b>85 209</b>	<b>754 927</b>

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 29 март 2024 г. от:

Георги Костов  
Изпълнителен директор

Никола Кедев  
Изпълнителен директор

Сава Стойнов  
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов  
Прокурист

Йордан Христов  
Главен счетоводител

С одиторски доклад:  
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество  
Рег. № 032

РСМ БГ ООД, одиторско дружество  
Рег. № 173

Зорница Джамбазка,  
Регистриран одитор, отговорен за одита

Д-р Мариана Михайлова,  
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Д-р Мариана Михайлова, управител

## **1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ**

Централна кооперативна банка АД, София ("Банката") е акционерно дружество, основано през 1991 г. с ЕИК 831447150 и адрес на управление бул. „Цариградско шосе“ № 87, София 1086, България.

Банката извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ). Банката осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз, издаден от Българска народна банка (БНБ), по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

През декември 2005 на Банката е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност чрез пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър. През 2007 Банката започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър чрез своя клон.

Банката е публично дружество и акциите ѝ се търгуват на Българска фондова борса АД с борсов код (ССВ/4CF). Банката е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и е първичен дилър на операции с български държавни ценни книжа.

Банката извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закон за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Като инвестиционен посредник Банката спазва определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПИ) и Наредба 38 издадена от Комисията за финансов надзор (КФН). Банката прилага организация, свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, в съответствие с изискванията за отчетността за съхраняването на клиентски активи съгласно чл. 122-126 от Наредба 38 от 21.05.2020 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници и Глава втора; чл. 3-10 на Наредба 58 от 28.02.2018 за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисионни, други парични и непарични облаги.

Към 31 декември 2023 дейностите на Банката се извършват чрез централен офис в София, България, 47 клон и 243 банкови представителства и изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

Крайното контролиращо предприятие майка на Банката, което изготвя консолидирани финансови отчети, е Инвест Кепитъл АД, чиито акции не се търгуват на регулиран пазар.

## **2. ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С МСФО И ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПА ЗА ДЕЙСТВАЩО ПРЕДПРИЯТИЕ**

### **2.1. Изявление за съответствие с МСФО, приети от ЕС**

Индивидуалният финансов отчет на Банката е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС) (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Настоящият финансов отчет представлява индивидуален финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2023. Настоящият индивидуален финансов отчет е



изготвен с общо предназначение и при спазване на принципа за действащо предприятие.

Банката притежава контрол в дъщерните дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Северна Македония и УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, Република България.

Този финансов отчет е индивидуален. Банката съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, разработени и публикувани от СМСС и приети от ЕС, в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, и който ще бъде публикуван след датата на издаване на настоящия индивидуален финансов отчет.

## **2.2. Прилагане на принципа за действащо предприятие**

Към датата на изготвяне на този индивидуален финансов отчет ръководството е направило оценка на способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие на базата на наличната информация в обозримо бъдеще. След направените проучвания ръководството има разумни очаквания, че Банката разполага с достатъчно ресурси, за да продължи да функционира в обозримо бъдеще. Съответно то продължава да приема принципа на действащо предприятие при изготвянето на годишния индивидуален финансов отчет.

## **3. ПРОМЕНИ В МЕЖДУНАРОДНИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ**

### **3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващи стандарти към 1 януари 2023 г.**

Банката е приела следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовия отчет на Банката за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г.:

#### **Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС**

Дружеството оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

#### **Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС**

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

#### **Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС**

Предприятието трябва да прилага измененията в стандарта за транзакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така Дружеството следва да признае в началото на сравнителния период отсрочени данъци за всички временни разлики, свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и да признае кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

#### **Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - примерни правила от втори стълб, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС**

През декември 2021 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) публикува правила с цел извършването на реформа в международното данъчно облагане. Втори

стълб има за цел да обложи с минимална ефективна корпоративна данъчна ставка 15% големите компании, които реализират годишен оборот над 750 млн. евро. Измененията във връзка с „Международната данъчна реформа - примерни правила от втори стълб“ са:

- въвежда се изключение от изискванията на МСС 12 предприятието да признава и оповестява информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода от втори стълб на ОИСР. Предприятието трябва да оповести, че е приложило изключението.
- изискване предприятието да оповестява отделно своите текущи данъчни разходи (приходи), свързани с данъците върху дохода от втори стълб.
- изискване в периодите, в които законодателните актове от втори стълб са приети или по същество приети, но все още не са влезли в сила, предприятието да оповести известната му или подлежащата на приблизително оценяване при разумни усилия информация, която помага на потребителите на финансовите отчети да разберат ефекта върху предприятието от данъците върху дохода от втори стълб, произтичащи от това законодателство.
- изключението се прилага задължително и незабавно след публикуването на измененията в МСС 12 и със задна дата в съответствие с МСС 8.

Банката е приела следните нови стандарти, изменения и разяснения на МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са в сила за финансовия отчет на Банката за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат съществено влияние върху финансовите резултати или финансовото състояние на Банката:

- МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС;
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;

### **3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството**

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Информация за тези стандарти и изменения е представена по-долу.

#### **Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС**

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за финансовото състояние, но не и размера им, момента на признаването на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи. Измененията имат за цел да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период, като всички засегнати параграфи от стандарта вече използват еднакъв термин, а именно „правото“ на отсрочване на уреждането на пасива с поне дванадесет месеца. Изрично се посочва, че само наличното право „в края на отчетния период“ трябва да влияе върху класификацията на пасива;
- класификацията не се влияе от очакванията на Дружеството дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

#### **Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС**

МСС 1 се изменя, както следва:

- уточнява се, че ако правото на отлагане на уреждането за най-малко 12 месеца е предмет на изпълнение на условия от страна на предприятието след отчетния период, тогава тези условия няма да повлияят на това дали правото на отлагане на уреждането съществува

в края на отчетния период (отчетната дата) за целите на класифицирането на пасива като текущ или нетекущ; и

- за нетекущите пасиви, предмет на условия, от предприятието се изисква да оповестява информация за:
  - условията (например естеството и датата, до която предприятието трябва да изпълни условията);
  - дали предприятието би спазило условията въз основа на обстоятелствата към отчетната дата; и
  - дали и как предприятието очаква да изпълни условията до датата, на която финансовите показатели трябва да бъдат изчислени съгласно договора.

**Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС**

Измененията в МСФО 16 изискват от Дружеството продавач-наемател да оценява впоследствие лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг, по начин, по който не признава никаква сума от печалбата или загубата, която се отнася до правото на ползване, което то запазва. Новите изисквания не възпрепятстват продавача-наемател да признае в текущия финансов резултат печалбата или загубата, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинговия договор. Измененията на МСФО 16 не предписват специфични изисквания за оценяване на лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг.

**Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС**

Измененията в МСС 7 и МСФО 7 ще добавят изисквания за оповестяване, както и указания в рамките на съществуващите изисквания за оповестяване, свързани с предоставянето на качествена и количествена информация относно споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици. Тези изменения добавят две цели за оповестяване, които ще накарат предприятията да оповестяват в пояснителните приложения информация, която позволява на ползвателите на финансовите отчети да оценят как споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици влияят върху пасивите и паричните потоци на предприятието и да разберат ефекта на споразуменията за финансиране на доставчици върху изложеността на предприятието на ликвиден риск и как предприятието може да бъде засегнато, ако споразуменията вече не са достъпни за него.

**Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС**

Измененията в МСС 21 включват:

- уточняване кога една валута може да бъде обменена в друга валута и кога не - една валута може да бъде обменена, когато предприятието е в състояние да обмени тази валута за другата валута чрез пазари или механизми за обмен, които създават изпълними права и задължения без неоправдано забавяне към датата на оценяване и за определена цел; една валута не може да бъде обменена в друга валута, ако предприятието може да получи само незначителна сума от другата валута;
- изискване как предприятието да определи обменния курс, който се прилага, когато дадена валута не може да бъде обменена - когато дадена валута не може да бъде обменена към датата на оценяване, предприятието оценява спот обменния курс като курс, който би се приложил при редовна сделка между пазарни участници към датата на оценяване и който би отразил вярно преобладаващите икономически условия.
- изискване за оповестяване на допълнителна информация, когато валутата не е конвертируема - когато валутата не е конвертируема, предприятието оповестява информация, която би позволила на потребителите на неговите финансови отчети да преценят как липсата на конвертируемост на валутата влияе или се очаква да повлияе на неговите финансови резултати, финансово състояние и парични потоци.

## **4. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА**

### **4.1. Общи положения**

Най-значимата информация за счетоводните политики, прилагани при изготвянето на този индивидуален финансов отчет, е представена по-долу.

Индивидуалният финансов отчет е изготвен на база принципа на начисляване и съгласно историческата цена, модифицирана до справедлива стойност на финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, и оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, както и справедливата стойност за инвестиционните имоти и преоценената стойност за сградите, използвани в банкова дейност. Останалите финансови активи и пасиви се оценяват по амортизирана стойност или цена на придобиване.

Базите за оценяване са описани по-подробно в счетоводната политика по-долу.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Банката. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2022 г.), освен ако не е посочено друго.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

### **4.2. Представяне на финансовия отчет и сравнима информация**

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Банката прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година. През периода банката е извършила промяна в представянето в отчета за финансовото състояние, отчета за печалбите или загубите и отчета за паричните потоци.

През 2023 г. Банката е променила представянето на отсрочените данъчни активи и пасиви, отнасящи се до някои от лизинговите договори, поради промените в МСС 12 „Данъци върху доходите“, в сила от 1 януари 2023 г. Тъй като ефектът върху собствения капитал и печалбата за предходния период от промените в МСС 12 е несъществен за Банката, не е представен втори съпоставим период и не е преизчислен отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за 2022 г.

### **4.3. Приходи от лихви и разходи за лихви**

Приходите от и разходите за лихви се признават като се взема предвид ефективния доход/ефективната лихва на съответния финансов актив или пасив. Приходите и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносен инструмент, изчислена на база ефективен лихвен процент (за финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и финансови пасиви по амортизирана стойност).

Ефективният лихвен процент е процентът, при който точно се дисконтират приблизителните бъдещи парични потоци на финансовия инструмент за очаквания му живот или, там където е приложимо, за по-къс период, до нетната отчетна стойност на финансовия актив или финансов пасив. Бъдещите парични потоци са приблизително изчислени, като се вземат предвид договорните условия на инструмента.

Приходите от лихви и разходите за лихви, представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, включват:

- изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
  - лихви от финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност;
  - лихви от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
  - задължения по лизингови договори;
- изчислени на други бази:
  - лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
  - отрицателна лихва по активите.

През 2022 Банката притежава инвестиции във финансови активи, емитирани с отрицателни лихвени проценти. Банката оповестява лихвите по тези финансови активи като разход за лихви, като допълнителни оповестявания са представени в Пояснение 23.

Банката изчислява приходите от и разходите за лихви по финансови активи, различни от тези, които се считат за кредитно обезценени, като прилага лихвения доход към брутната балансова стойност на финансовия актив.

#### **4.4. Приходи от и разходи за такси и комисиони**

Приходите от и разходите за такси и комисиони се признават в печалбата или загубата, когато съответната услуга е извършена или получена. Всички такси и комисионни, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовия инструмент, се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15.

За да определи дали и как следва да признават приходи в съответствие с МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“, се използват следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето, когато или докато Банката удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните услуги на своите клиенти.

Банката признава като задължения по договор възнаграждения, получени по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. Предплатените такси по издадени банкови гаранции и неусвоени кредитни ангажименти се признават на ред Други задължения в Отчета за финансовото състояние. В Пояснение 21 посочените суми са представени на ред Приходи за бъдещи периоди.

По същия начин, ако Банката удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, тя признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за банкови преводи в страната и чужбина, такси за обслужване на сметки, такси, свързани с кредитни експозиции, обслужване на задбалансови ангажименти и други приходи, оповестени в Пояснение 24.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Възнаграждението, което Банката получава, е определено в

различните тарифи на Банката и не съдържа променлив компонент. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни. Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето. Значителна част от приходите от такси и комисиони се признават, след като услугата е извършена и възнаграждението е събрано от клиента.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период по метода на ефективния лихвен процент.

#### **4.5. Операции в чуждестранна валута**

Сделките, осъществени в чуждестранни валути, се преизчисляват в лева по курсовете на БНБ за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута се преизчисляват в лева към деня на изготвянето на отчета за финансовото състояние по обменните курсове на БНБ за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на БНБ за деня на сделката, се отчитат в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

Банката извършва ежедневна преоценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на БНБ за съответния ден, с изключение на немонетарни позиции в чуждестранна валута по смисъла на МСС 21, които се отчитат по валутния курс на датата на транзакцията. Нетните печалби и загуби, възникнали от преоценката на балансовите валутни позиции, се отчитат в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

От 2002 българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Обменните курсове към 31 декември 2023 и 2022 между щатския долар и българския лев са:

31 декември 2023

31 декември 2022

1 щатски долар = 1.76998 лева

1 щатски долар = 1.83371 лева

Функционалната валута на клона на Банката в Република Кипър е евро.

От 1 март 2022 г. ЕЦБ и БНБ преустановиха публикуването на курс евро – рубла, респ. лев-рубла. За целите на прилагането на изискванията на МСС 21 за своите експозиции, деноминирани в руски рубли, Банката е приложила заключителен крос курс рубла-евро-лев, публикуван от Централната банка на Русия. Този изведен валутен курс е сравнен с бенчмарк на няколко валутно-борсови пазара в държави от и извън ЕС, до които Банката има достъп, при което е установено, че той е максимално добро приближение до наличните пазарни котировки.

#### **4.6. Приходи от дивиденди**

Дивидентите се признават от страна на Банката в печалбата или загубата само когато:

- а) правото на Банката да получи плащане на дивидент е установено;
- б) има вероятност Банката да получи икономически ползи, свързани с дивидента;
- в) размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен.

#### **4.7. Нетни печалби от операции с ценни книжа**

Нетните печалби от операциите с ценни книжа включват печалбите и загубите от продажбата или промяната в справедливата стойност на тези активи, курсовите разлики, произтичащи от преоценката на тези активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута. Допълнителна информация е представена в Пояснение 25.

#### **4.8. Финансови активи и пасиви**

##### **4.8.1. Първоначално признаване на финансови инструменти**

Първоначално финансовите активи и финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние на Банката, когато и само когато Банката стане страна по договорните условия на инструмента. Първоначалното им счетоводно отчитане е на база датата на уреждане.

С изключение на търговските вземания, при първоначалното признаване Банката оценява даден финансов актив или финансов пасив по неговата справедлива стойност, плюс или минус, в случай на финансов актив или финансов пасив, неоченяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, разходите по сделката, които са пряко свързани с придобиването или издаването на финансовия актив или финансовия пасив. Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансовия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване.

##### **4.8.2. Класификация на финансови инструменти**

###### **Финансови активи**

Банката класифицира финансовите активи като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата на базата на следните два критерия:

- а) бизнес модел за управление на финансовите активи; и
- б) характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив (проверка за единствено плащания по главница и лихва – ЕПГЛ).

Когато паричните потоци отговарят на ЕПГЛ и бизнес моделът за държане на инструментите е за получаване на договорните парични потоци, банката класифицира дълговите инструменти по амортизирана стойност. Когато бизнес моделът за държане на финансовите инструменти е с цел търговия и държане на активите за получаване на главница и лихва, при първоначалното признаване, Банката класифицира тези активи като дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

###### **Дефиниране на бизнес модел за управление на финансови активи**

Бизнес моделът се отнася до начина, по който Банката управлява своите финансови активи с оглед генериране на парични потоци, т.е. бизнес моделът на Банката определя дали паричните потоци ще бъдат генерирани от събиране на договорни парични потоци, продажба на финансови активи, или и от двете.

Бизнес моделите, прилагани от Банката, са следните видове:

- Бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци;
- Бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи;
- Друг бизнес модел, в рамките на който се извършва оценка по справедлива стойност през печалбата или загубата. Банката управлява финансовите активи с цел реализиране на парични потоци посредством продажбата на активите.

###### **Характеристики на договорните парични потоци на финансовия актив**

###### **Договорни парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху сумата на непогасената главница**

Банката класифицира финансов актив въз основа на характеристиките на неговите договорни парични потоци и избрания бизнес модел. Договорните парични потоци, които представляват единствено плащания по главница и лихва върху сумата на непогасената главница, съответстват на основното споразумение по кредитиране. При основното споразумение за кредитиране, основните елементи, които определят лихвата, са стойността на парите във времето и

кредитният риск. Лихвата може да включва и възнаграждение за поемане и на други основни рискове - ликвиден риск, цена на привлечен ресурс и суми за покриване на административни разходи по кредитирането, свързани с държането на финансовия актив за определен период от време и марж на печалбата.

#### **Финансови пасиви**

Финансовите пасиви на Банката включват получени депозити, задължения по емитирани облигации, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Банката не е определила даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Банката класифицира всички финансови пасиви като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, с изключение на дериватните пасиви, които са оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата.

#### **4.8.3. Последващо оценяване на финансови инструменти**

##### **Финансови активи**

След първоначалното му признаване, класифициране и оценяване, Банката оценява даден финансов актив по: а) амортизирана стойност; б) справедлива стойност през друг всеобхватен доход; или в) справедлива стойност през печалбата или загубата.

Банката прилага изискванията за обезценка на МСФО 9 по отношение на дългови финансови активи, които се оценяват по амортизирана стойност, дългови финансови активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, както и на издадени финансови гаранции, кредитни ангажименти и други финансови вземания.

##### **Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност**

Банката оценява финансов актив – дългов инструмент по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия: а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, изчислявана по метода на ефективната лихва, и коригирана за всеки коректив за загуби.

##### **Очаквани кредитни загуби**

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби, Банката използва модел за категоризиране на финансовите активи във Фази, в зависимост от нивото на кредитния риск. Финансовите активи се категоризират на ниво длъжник, в една от следните фази:

Фаза 1 – експозиции с нисък кредитен риск, нововъзникнали експозиции и експозиции без съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 2 – експозиции със съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 3 – експозиции в неизпълнение.

##### **Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка**

За тези финансови активи предприятието прилага коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив при първоначалното признаване.

Кредитният риск по финансов актив може да бъде определен като нисък, на база външен кредитен рейтинг и оценената от Банката способност на длъжника да изпълнява задълженията си в краткосрочен план, като евентуални неблагоприятни промени на икономическите и стопанските условия в дългосрочен план биха могли, но не е задължително, да намалят



способността на длъжника да изпълнява задълженията си. Към експозициите без съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване се отнасят експозиции, по които просрочието по договорените плащания е до 30 дни и не се установяват индикатори за значително увеличение на кредитния риск.

Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество, се извършва въз основата на комбинация от автоматични и други вътрешно определени индикатори. Банката е приела, че е налице значително увеличение на кредитния риск по финансов актив, когато просрочието по договорените плащания е от 31 до 90 дни, или просрочието е над 90 дни, но не е съществено по размер, съгласно праговете, определени в чл. 28 на Наредба № 7 на БНБ от 24.04.2014 г. за организацията и управлението на рисковете в банките; когато са предоставени отстъпки на длъжник поради финансови затруднения и тези отстъпки не водят до съществено намаление на финансовото задължение (под 1 %), съответно до отнасяне на експозициите в неизпълнение, или длъжникът е в период на изпитване след дадени от страна на Банката отстъпки /експозиции с мерки по реструктуриране/. Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество включва и други индикатори, като промени в платежния статус на длъжниците, напр. настъпили промени във финансовото състояние на длъжника (спад в приходите с над 30%, загуба на основен клиент с над 50 % от продажбите, натрупани загуби и др.), които се очаква да доведат до значителна промяна в способността му да изпълнява своите задължения; установени неблагоприятни данни и пазарна информация свързана с длъжник, които повишават значително кредитния риск; промяна в подхода на Банката за управление на експозиция и др.

За експозициите в неизпълнение, Банката използва насоките на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Насоки ЕВА/GL/2016/07 относно прилагането на определението за неизпълнение съгласно член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013. Банката е приела, че е настъпило неизпълнение по отношение на определен длъжник, когато просрочието по договорените плащания е повече от 90 дни по съществена част от кредитното задължение на длъжника, и/или се счита, че е малко вероятно длъжникът да изплати изцяло своите кредитни задължения без да се предприемат принудителни действия по реализиране на обезпечението. При определяне на съществеността на просроченото кредитно задължение, Банката прилага праговете, определени в чл. 28 на Наредба № 7 на БНБ от 24.04.2014 г. за организацията и управлението на рисковете в банките. Всички финансови активи, класифицирани като „необслужвани експозиции” съгласно регулаторните изисквания, се считат за финансови активи в неизпълнение.

Прегледът на индикаторите и оценката на експозициите се извършва на месечна база, под контрола на Дирекциите за управление на риска в ЦУ на Банката, а съответните решения се вземат от ръководството на Банката.

Обезценката на финансовите активи във Фаза 1 се калкулира на база на „очаквани кредитни загуби за 12 месеца”, а за финансовите активи във Фаза 2 и Фаза 3 – на база на „очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовия актив”. Финансовите активи във Фаза 3 се считат за активи с обективно доказателство за обезценка.

За целите на установяване на обезценката по финансовите активи, Банката прилага модели за изчисляване на очакваните кредитни загуби на колективна и индивидуална база. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните финансови активи се прилагат за дългови финансови активи като дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, както и експозиции, представляващи „Проектно финансиране” или експозиции с уникални характеристики, независимо от техния размер. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните експозиции се базират на дисконтираните парични потоци и отразяват различни сценарии на очаквани парични потоци, включващи и наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която касае бъдещи събития /включително и макроикономически прогнози/. За целите на установяване на обезценката на експозиции в неизпълнение /Фаза 3/ или придобити финансови активи с кредитна обезценка, Банката прилага модел за индивидуална обезценка на активи над определен размер.

Моделът за обезценка на колективно оценявани финансови активи е базиран на определяне на стойности за вероятност от неизпълнение (PD) и загуба при неизпълнение (LGD) за всеки колективно оценяван актив, при прилагане на амортизиране с ефективния лихвен процент (EIR)

при изчисление на очакваната експозиция при неизпълнение (EAD). Моделите за обезценка на финансови активи, оценявани колективно се прилагат за дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, репо сделки, както и експозиции, произтичащи от кредитната дейност на банката – кредитни и задбалансови експозиции на физически и юридически лица. Моделите включват наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, за възшен кредитен рейтинг на контрагентите, както и 3 годишни сценарии за макроикономическото развитие на държавата, изготвени от външни източници (МФ, БНБ, НСИ, СБ, МВФ). Използваните от Банката макроикономически индикатори са: Ръст на Брутния вътрешен продукт (GDP), Хармонизиран индекс на потребителските цени (HICP), Ниво на безработица и Индекс на цените на жилищата (HPI). Банката обновява стойността на използваните прогнозни индикатори в своя модел веднъж годишно, при публичното оповестяване на 3-годишните прогнози на съответните институции.

Банката признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), възникнали през периода, измерени чрез разликата между коректива за кредитни загуби към датата на прегледа и датата на предходния преглед. Заделеният коректив за очаквани кредитни загуби се представя в намаление на балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

**Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход**  
**Дългови инструменти**

Банката оценява дългов финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Печалба или загуба от дългов финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признава от страна на Банката през друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка, печалби и загуби от валутни операции, приходи от лихви, до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив.

Банката прилага изискванията за обезценка по отношение на финансовите активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Банката признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), като формира коректив за загуби, който се признава през друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

**Капиталови инструменти**

При първоначалното признаване Банката може да направи неотменим избор за конкретни инвестиции в капиталови инструменти, които не са държани за търгуване, които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, да представя последващите промени на справедливата стойност през друг всеобхватен доход. Това оценяване се извършва актив по актив (инструмент по инструмент). Капиталовите инструменти не подлежат на преглед за обезценка.

При отписване на капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност, се признават директно в неразпределената печалба на Банката, без да бъдат рекласифицирани през печалбата или загубата.

**Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата**

Банката оценява финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако не са държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани за събиране на договорните парични потоци, или в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига, като се събират договорни парични потоци и се продават финансови активи. Също така

тази категория се прилага за инструменти, които не преминават теста за единствено плащания по главница и лихва. Печалба или загуба от финансов актив, който се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признава от Банката в печалбата или загубата.

#### **Прекласификация на финансови инструменти**

В редки случаи, само когато се променя бизнес модела за управление на определени финансови активи, Банката прекласифицира всички засегнати финансови активи. Банката не прекласифицира финансови пасиви.

Банката прекласифицира финансови активи като прилага прекласификацията за бъдещи периоди. Банката не преизчислява никакви признати преди това печалби, загуби (включително печалби или загуби от обезценка) или лихви.

#### **Модификация на договорни парични потоци на финансов актив**

Модифициране на договорни парични потоци на финансов актив е налице, когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или изменени по друг начин и тези изменения не са били договорени при първоначалното признаване на финансовия актив. При установяване на наличие на Модификация на финансов актив, се анализират факторите за възникването ѝ, като съобразно тях се определя и счетоводното отразяване на ефекта от модификация. Когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или модифицирани по друг начин и предоговарянето или модифицирането не води до отписването на този финансов актив в съответствие с политиката на Банката, Банката преизчислява brutната балансова стойност на финансовия актив и признава печалба или загуба от модифициране в печалбата или загубата.

#### **4.8.4. Отписване на финансови инструменти**

Банката отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от този финансов актив са изтекли; или Банката прехвърли финансовия актив и прехвърлянето отговаря на изискванията за отписване.

Банката отписва съществуващ финансов актив и признава модифициран финансов актив като нов финансов актив, когато договорните парични потоци на финансовия актив са предоговорени или модифицирани по друг начин и промяната в договорните условия е значителна, Банката прилага "5% тест" като праг за отписване и модифициране на финансови активи. "5% тест" е изчисление на нетната настояща стойност на паричните потоци при новите условия, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (EIR), която се различава най-малко с 5% от балансовата стойност на дълга.

Финансовият пасив се отписва, когато задължението по него е погасено, отменено или изтече. Когато съществуващ финансов пасив се замени с друг от същия кредитор при съществено различни условия или условията на съществуващ пасив се модифицират съществено, такава замяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов пасив. Разликата между балансовата стойност на първоначалния финансов пасив и платеното възнаграждение се признава в печалбата или загубата. Банката прилага 10 % тест като праг за отписване и промяна на финансови пасиви. "10 % тест" представлява изчисление на нетната настояща стойност на изходящите парични потоци при новите условия, дисконтирани по първоначалния ефективен лихвен процент (EIR), която се различава с поне 10 % от балансовата стойност на първоначалния дълг.

#### **4.9. Инвестиции в дъщерни дружества**

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Банката. Налице е контрол, когато Банката е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от участието в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

В индивидуалния финансов отчет на Банката, инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Последващо Банката извършва периодичен преглед за наличие на обезценка. Обезценката се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като загуби от обезценка на инвестиции в дъщерни предприятия.

Дивидентите от дъщерни дружества, се признават и отчитат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато правото на Банката да получи дивидент е установено съгласно МСФО 9.

#### **4.10. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване**

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат като финансови активи и пасиви по стойност, която е равна на справедливата стойност на пласираните/привлечените от Банката средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложи като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от индивидуалния отчет за финансовото състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване, не се записват в отчета за финансово състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

#### **4.11. Парични средства и парични еквиваленти**

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на отчета за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централната банка (БНБ) и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

#### **4.12. Йерархия на справедлива стойност**

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Политиката на Банката е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетната стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Банката, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност. Според ръководството, при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и пасиви са най-достовърни за целите на индивидуалния финансов отчет.

За признатите в отчета за финансово състояние активи и пасиви по справедлива стойност, Банката оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Банката използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват ненаблюдаема входяща информация, която има

съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се търгуват на активни пазари, са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали инструменти Банката определя справедливите им стойности използвайки други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедливата стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

В пояснение 37 е представен анализ на активите, оценени по справедлива стойност към 31 декември 2023 и 2022 по нива на йерархия на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите, признати в отчета за финансовото състояние.

#### **4.13. Нетирание**

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат отменени на нетна основа.

#### **4.14. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала**

Банката отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с този отпуск. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Банката е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Банката е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”, оценявано веднъж годишно към датата на изготвяне на финансовия отчет с помощта на лицензиран актюер, за да се оценят бъдещите задължения за дължими пенсии към персонала. Банката е приела да отразява във финансовия отчет калкулирания ефект за 10 годишен период от време.

Периодът след 10-тата година има голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При оценката се използват и демографски допускания свързани с вероятност за оттегляне и смъртност.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за

печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за лихви”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения” по недисконтирана стойност, която Банката очаква да изплати.

#### **4.15. Провизии за задължения**

Размерът на провизии за задължения се признава за разход и пасив, когато Банката има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в печалбата или загубата за съответния период.

#### **4.16. Деривати**

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривативи за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в печалбата или загубата за периода. Банката не прилага счетоводно отчитане на хеджирането съгласно МСФО 9 или МСС 39.

#### **4.17. Дълготрайни материални и нематериални активи, активи с право на ползване**

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Банката разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка, с изключение на сградите, използвани от Банката.

Последващото оценяване на сградите, използвани от Банката се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните впоследствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Преоценка на нефинансови активи, нетно от данъци” и се отчитат за сметка на собствения капитал (като част от преоценъчните резерви), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба. Информацията относно справедливата стойност на сградите, използвани в банковата дейност е представена в Пояснение 37.

Амортизацията на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхабяването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

Сгради	2.5%	40 години
Стопански инвентар	15%	7 години
Транспортни средства	15%	7 години
Други активи, вкл. нематериални активи	15%	7 години
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	25 години
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	5 години
Активи с право на ползване		съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-малко от 12 месеца

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Разходите за амортизация са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и

другия всеобхватен доход на ред „Разходи за дейността“.

Банката не разполага с нематериални активи с неограничен полезен живот.

Към датата на изготвяне на годишния индивидуален финансов отчет Ръководството на Банката е извършило проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, оценявани по цена на придобиване. Не са установени условия за наличие на обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, поради което те не са обезценявани.

#### **4.18. Активи, придобити от обезпечения**

Недвижими имоти и движими вещи, придобити от Банката като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити се класифицират като активи, придобити от обезпечения, и се отчитат първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване на активите, придобити от обезпечения, представлява сумата от всички преки разходи по придобиването на активите, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние.

След първоначалното им признаване, тези активи се отчитат по по-ниската от текущата им балансова стойност или тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на тези активи до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката. За тези активи не се начислява амортизация.

#### **4.19. Инвестиционни имоти**

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Банката отчита като инвестиционни имоти земя и/или сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и /или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Други нетни приходи от дейността“.

#### **4.20. Отчитане на лизинговите договори**

##### **4.20.1. Банката като лизингополучател**

Банката оценява дали даден договор е или съдържа лизинг при започване на договора. Банката признава актив с право на ползване и съответно лизингово задължение по отношение на всички договорености за лизинг, в които е лизингополучател, с изключение на краткосрочните лизингови договори (определени като лизингови договори със срок на лизинг от 12 месеца или по-малко) и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност (като таблетки и компютри, малки мебели за офиса и телефони). За тези лизингови договори Банката признава лизинговите плащания като оперативен разход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга систематична база не е по-представителна за времевия модел, в който се реализират икономическите ползи от наетите активи.

Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към датата на започване, дисконтирани с присъщия за лизинга лихвен процент. Ако този лихвен процент не може да се определи лесно, Банката използва свой диференциален лихвен процент.

Лизинговите плащания, участващи в оценката на лизинговото задължение, включват:

- Фиксирани лизингови плащания (включително фиксираните по същество плащания), намалени с всички вземания по лизингови стимули;
- Променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент,

- първоначално измерени с помощта на индекса или процента към началната дата;
- Сумата, която се очаква да бъде платима от лизингополучателя по гаранции за остатъчна стойност;
- Цената на упражняване на опциите за покупка, ако в голяма степен е сигурно, че лизингополучателят ще упражни опциите; и
- Плащане на неустойки за прекратяване на лизинговия договор, ако срокът на лизинга отразява упражняването на опция за прекратяване на лизинговия договор.

Лизинговото задължение се представя като част от реда „Други задължения“ в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Впоследствие лизинговото задължение се оценява чрез увеличаване на балансовата стойност, което да отрази лихвата върху лизинговото задължение (използвайки метода на ефективната лихва) и чрез намаляване на балансовата стойност, което да отрази направените лизингови плащания.

Банката преоценява лизинговото задължение (и съответно коригира свързания актив с право на ползване), когато:

- Срокът на лизинга се е променил или има значително събитие или промяна в обстоятелствата, което води до промяна в оценката на упражняването на опция за покупка, като в този случай лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка.
- Лизинговите плащания се променят поради промени в индекс или процент или промяна в очакваното плащане по гарантирана остатъчна стойност, в които случаи лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва непроменена дисконтова ставка (освен ако промяната в лизинговите плащания не се дължи на промяна в плаващ лихвен процент, в който случай се използва ревизирана дисконтова ставка).
- Изменя се договор за лизинг и изменението на лизинга не се отчита като отделен лизинг, като в този случай лизинговото задължение се преоценява въз основа на срока на лизинга на изменения лизингов договор чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка към действителната дата на изменението.

Банката не е направила такива корекции през представените периоди.

Активите с право на ползване включват първоначалното оценяване на съответното лизингово задължение, лизинговите плащания, направени в деня на започване или преди него, намалени с получените стимули по лизинга и всякакви първоначални преки разходи. Впоследствие те се оценяват по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Когато Банката поема задължение за разходи за демонтиране и премахване на нает актив, възстановяване на обекта, на който този актив се намира или възстановяване на базовия актив до състоянието, изисквано от условията на лизинговия договор, провизия се признава и оценява съгласно МСС 37. Доколкото разходите са свързани с актив с право на ползване, разходите се включват в съответния актив с право на ползване, освен ако тези разходи не са направени за производство на материални запаси.

Активите с право на ползване се амортизират за по-краткия период на срока на лизинговия договор и полезния живот на базовия актив. Ако лизинговият договор прехвърля собствеността върху базовия актив или цената на придобиване на актива с право на ползване и това отразява очакването на Банката да упражни опция за покупка, съответният актив с право на ползване се амортизира през полезния живот на базовия актив. Амортизацията стартира от датата на започване на лизинговия договор.

Банката прилага МСС 36, за да определи дали даден актив с право на ползване е обезценен и отчита всяка установена загуба от обезценка, както е описано в политиката за отчитане на дълготрайните материални и нематериални активи.



Променливите наеми, които не зависят от индекс или процент, не се включват в оценката на лизинговото задължение и актива с право на ползване. Свързаните с това плащания се признават като разход в периода, в който настъпва събитието или условието, което задейства тези плащания, и се включват в реда „Разходи за дейността“ в печалбата или загубата (виж пояснение 28).

Като практическа целесъобразна мярка, МСФО 16 позволява на лизингополучателя да не разделя нелизинговите компоненти и вместо това да отчита всеки лизинг и свързаните с него нелизингови компоненти като една договореност. Банката прилага тази практическа целесъобразна мярка.

#### **4.20.2. Банката като лизингодател**

Банката сключва лизингови договори като лизингодател във връзка с някои свои инвестиционни имоти.

Лизингови договори, при които Банката е лизингодател, се класифицират като финансов или оперативен лизинг. Винаги, когато условията на лизинговия договор прехвърлят по същество всички рискове и ползи от собствеността към лизингополучателя, договорот се класифицира като финансов лизинг. Всички останали лизингови договори се класифицират като оперативен лизинг.

Приходите от наем от оперативен лизинг се признават по линейния метод през срока на съответния лизингов договор. Първоначалните преки разходи, направени при договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават по линейния метод през срока на лизинговия договор.

Когато договорот включва както лизингови, така и нелизингови компоненти, Банката прилага МСФО 15, за да разпредели възнаграждението по договора към всеки един от компонентите.

#### **4.21. Данъци върху доходите**

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие с българското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно българското счетоводно законодателство, приложимо за банки.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценката на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последствия, които ще възникнат от начина, по който Банката очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, също се отчита в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на

приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

#### **4.22. Оперативни сегменти**

През 2023 г. и 2022 г. Банката е организирана в един оперативен сегмент, съответно Банката не оповестява информация по оперативни сегменти, тъй като бизнес дейностите, съставляващи банковата ѝ дейност, имат сходни икономически характеристики, няма съществени различия в естеството на предлаганите продукти и регулаторната среда, в която се извършват. Оперативните резултати от дейността се преглеждат и оценяват като цяло от ръководството на Банката на регулярна база. Банката не идентифицира отделни сегменти, които да отговарят на насоките, посочени в МСФО 8 Оперативни сегменти.

Информацията за продукти, услуги, приходи и разходи, както и активи на сегмента Банкова дейност на ЦКБ АД са представени в пояснения към настоящия индивидуален финансов отчет.

През 2023 г. и 2022 г. няма приходи от трансакции с един-единствен външен клиент или контрагент, които да възлизат на 10% или повече от общите приходи на Банката. Информацията за приходите и доходност по държави е представена в Пояснение 39.

#### **4.23. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност**

Изготвянето на финансови отчети изисква ръководството на Банката да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Банката, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Измерване на очакваните кредитни загуби;
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Справедлива стойност на инвестиционните имоти;
- Преоценена стойност на сгради, използвани в банковата дейност;
- Приходи от договори с клиенти;
- Срок на лизинговите договори и диференциален лихвен процент;
- Признаване на отсрочени данъци във връзка с лизинговите договори.

##### **4.23.1. Справедлива стойност на финансовите инструменти**

Когато справедливата стойност на финансовите активи в Отчета за финансовото състояние не може да бъде определена на базата на активен пазар, определянето ѝ се извършва чрез използването на различни методи за оценяване (модели на ценообразуване), които включват математически модели. Информация за справедливите стойности на финансовите активи е представена в пояснение 37.

##### **4.23.2. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност**

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от активите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и риск апетита на Банката. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в пояснение 4.8.

##### **4.23.3. Измерване на очакваните кредитни загуби**

Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите кредитни загуби от обезценка,

както и поддържането на ликвидността на Банката са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Банката прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в пояснение 36.

#### **4.23.4. Справедлива стойност на инвестиционните имоти**

Справедливата стойност на инвестиционните имоти може да бъде значително повлияна от използваните от експертите на Банката допускания относно доходност, офертни цени и подбрани аналози. Ръководството на Банката извършва преглед и подбор на използваните експерти – оценители и приема работата им, следейки използваните допускания да са максимално обективни и безпристрастни.

#### **4.23.5. Преоценена стойност на сгради, използвани в банковата дейност**

Преоценената стойност на сгради, използвани в банковата дейност, може да бъде значително повлияна от използваните от експертите на Банката допускания относно доходност, офертни цени и подбрани аналози за определените имоти. Ръководството на Банката извършва преглед и подбор на използваните експерти – оценители и приема работата им, следейки използваните допускания да са максимално обективни и безпристрастни.

#### **4.23.6. Приходи от договори с клиенти**

Банката е обвързана с множество договори за поддържане и обслужване на банкови сметки. Възнагражденията по предоставяните услуги са определени съгласно тарифата на Банката. Всички предоставяни услуги се признават с течение на времето. Поради тази причина ръководството преценява кога да признае приходи от договора за поддържане и обслужване на банкови сметки и платежни операции. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в пояснение 4.4.

#### **4.23.7. Срок на лизинговите договори**

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор ще бъде удължен (или не е прекратен). Повечето опции за удължаване на договорите за офиси са включени в лизинговите задължения, тъй като Банката разчита на дългосрочни взаимоотношения с наемодателите.

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Банката се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя.

#### **4.23.8. Определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения**

Когато Банката не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Банката би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Банката „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти (например за дъщерни дружества, които не сключват сделки за финансиране) или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Банката оценява IBR, като използва налични данни (като пазарни лихвени проценти), когато са налични, и се изисква да направи определени специфични за Банката оценки.

#### **4.24. Управление на капитала и капиталови изисквания**

Банката определя своя капацитет за поемане на риск като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Банката. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания, и според тяхната стабилност.

Банката следи разпределението на финансовите ресурси в нива на рисков капитал посредством Комитет за управление на активите и пасивите. Политиката за управление на капитал на Банката се преглежда регулярно от Управителния съвет на Банката.

Банката изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен риск. При управлението на рисковия си капитал, Банката следва регулаторно определените указания, както и своите собствени цели. За 2023 и 2022 Банката е спазила регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност, като поддържаните от Банката нива на капиталова адекватност надвишават регулативните изисквания. Веднъж годишно на своя сайт Банката публикува Годишно оповестяване на консолидирана основа във връзка с изискванията на чл. 70 на ЗКИ и на Регламент (ЕС) № 575, Глава Осма - Оповестяване на информация от институциите, в което Банката описва своите рисково претеглени активи, капиталови изисквания и капиталови буфери.

Банката е задължена да отговаря на външни капиталови изисквания, наложени от дейността ѝ в тази индустрия. Наложените капиталови изисквания могат да бъдат представени, както следва:

Считано от 28.06.2021 г., изискванията за отчетност от страна на кредитните институции се уреждат в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451, който заменя Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014. В процеса на изготвяне на надзорната отчетност за капиталовите изисквания, Банката спазва установените от Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451 изисквания.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 и Регламент (ЕС) 2019/876 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници регламентират изискванията към капиталовата адекватност на банките.

Собственият капитал на Банката за регулаторни цели се състои от следните елементи:

- Капитал от първи ред (цялата сума се класифицира като базов собствен капитал от първи ред), който се състои от емитиран капитал, премийни резерви и общи резерви намалени със следните отбиви – положителна репутация, нематериални активи и други регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Банката, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.
- Капитал от втори ред: конвертируем дългов инструмент.

Банката изчислява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск.

При определяне на капиталовите изисквания за кредитен риск, Банката прилага преразгледания коефициент за подпомагане на малките и средни предприятия (МСП) и коригира размера на рисково претеглените експозиции към МСП съгласно чл. 501 от Регламента.

Съгласно чл. 500а от Регламента, чрез дерогация от чл. 114, параграф 2, до 31 декември 2022 г. за експозициите към централните правителства и централните банки на държави членки, когато тези експозиции са деноминирани и финансирани в местна валута на друга държава членка, се прилага 0% рисково тегло.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета установява заедно с Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета пруденциалната регулаторна рамка за кредитните институции и инвестиционните посредници, извършващи дейност в Съюза.

## ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

---

Банката поддържа регулаторен собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на капитал от първи ред, състоящ се от базов собствен капитал от първи ред, и капитал от втори ред.

Минималните регулаторни капиталови изисквания към банките са както следва:

- съотношение на обща капиталова адекватност 8 %;
- съотношение на капитала от първи ред 6 %.

Централна кооперативна банка АД е определена като друга системно значима институция (ДСЗИ), поради което на основание чл. 11, ал. 1 и 2 от Наредба № 8 и при отчитане на промяната в системната значимост на всяка от банките за периода от юни 2022 г. до юни 2023 г. БНБ определи ниво на буфер за 2023, на индивидуална и консолидирана основа за Централна кооперативна банка АД, в размер 0.50%, приложим към общата стойност на рисковите експозиции. През 2023 и 2022 г. националният регулатор не е извършил промяна в размера на буфера за ДСЗИ.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023**5. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА**

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в брой:		
В български лева	251 129	235 888
В чуждестранна валута	151 294	125 835
Парични средства на път:		
В български лева	397	29
В чуждестранна валута	158	20
Парични салда в Централната банка:		
Текуща сметка в български лева	1 542 979	1 553 175
Текуща сметка във валута	26 516	23 122
Резервен обезпечителен фонд за платежна система RINGS	10 513	16 285
<b>ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА</b>	<b>1 982 986</b>	<b>1 954 354</b>

Текущата сметка в БНБ се използва за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на междубанковия сетълмент в страната.

Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ. Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви, като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на Централната банка, Банката заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през платежната система за брутен сетълмент в реално време RINGS.

**6. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ**

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута	24 595	13 756
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	138	162
В чуждестранна валута	98	1 185
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	23 615	42 811
Резервен обезпечителен фонд за платежна система STEP2	97 855	20 687
Коректив за очаквани кредитни загуби (Пояснение 36.1)	(23)	(17)
<b>ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ</b>	<b>146 278</b>	<b>78 584</b>

Банката участва в платежна система STEP2 за директно изпълнение на преводи в евро през Единната зона за плащания в евро (SEPA). В съответствие с разпоредбите за участие Банката определя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата STEP2.

## 7. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа	403 857	352 707
Обезпечени със залог на български държавни ценни книжа	39 415	41 878
Коректив за очаквани кредитни загуби (Пояснение 36.1)	(1 552)	(1 336)
<b>ОБЩО ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА</b>	<b>441 720</b>	<b>393 249</b>

Коефициентът на обезпеченост на споразуменията с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа, е минимум 100%. Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е минимум 120%. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2024 (2022 г.: между януари и юни 2023).

## 8. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, са както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Български корпоративни ценни книжа	185 982	170 418
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	27 370	32 181
Дългосрочни български държавни облигации	1 838	2 501
Средносрочни български държавни облигации	3 334	3 158
Деривати, държани за търгуване	756	12
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА</b>	<b>219 280</b>	<b>208 270</b>

### Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2023 финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 80 742 хил. лв. (2022 г.: 78 902 хил. лв.) и дялове в договорни фондове в размер на 105 240 хил. лв. (2022 г.: 91 516 хил. лв.).

### Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2023 чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 7 669 хил. лв. (2022 г.: 9 475 хил. лв.), акции от капитала на нефинансови дружества в размер на 19 701 хил. лв. (2022 г.: 22 706 хил. лв.).

### Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2023 дериватите, държани за търгуване, в размер на 756 хил. лв. (2022 г.: 12 хил. лв.), са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни суапове на открития пазар и опции.

## 9. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

### (а) Анализ по видове клиенти

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Граждани:		
В български лева	1 352 619	1 252 295
В чуждестранна валута	54 278	55 860
Предприятия:		
В български лева	1 281 100	1 298 301
В чуждестранна валута	379 865	463 598
<b>Брутна стойност на предоставени кредити и аванси</b>	<b>3 067 862</b>	<b>3 070 054</b>
Загуба от обезценка (Пояснение 36.1)	(45 276)	(38 914)
<b>ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ</b>	<b>3 022 586</b>	<b>3 031 140</b>

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2023 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1 551 хил. лв. (2022: 1 555 хил. лв.), включително резултат от сделки.

Ефектите от продажба на предоставени кредити и аванси на клиенти, когато възникнат такива, са представени в Пояснение 27 Други нетни приходи от дейността.

Политиката във връзка с кредитния риск на предоставените кредити и аванси и обезпечеността по тях е представена в Пояснение 36.1.

### (б) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

Рисковете, свързани с лихвените проценти, са разгледани в Пояснение 36.3.1.

## 10. ДРУГИ АКТИВИ

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Активи, придобити от обезпечения	23 490	31 968
Разходи за бъдещи периоди	3 951	3 900
Отсрочени данъчни активи	4 283	570
Текущи данъчни активи	6	1 545
Други активи	10 438	8 997
<b>ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ</b>	<b>42 168</b>	<b>46 980</b>

Разходите за бъдещи периоди представляват предплатени суми за реклама, наеми, застраховки и други.

Банката е направила своя ежегоден анализ за наличие на индикации за обезценка до нетна реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения. Заключениеето от извършените процедури е, че не са идентифицирани факти и обстоятелства, които да показват, че нетната реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения, е по-ниска от тяхната балансова стойност.

Текущите данъчни активи представляват надвнесен корпоративен данък за съответна година, представена във финансовия отчет. Информацията относно отсрочените данъчни активи, признати от Банката, е подробно оповестена в Пояснение 30.



## **11. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД**

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Български корпоративни ценни книжа	571 270	408 344
Дългосрочни български държавни облигации	13 129	13 436
Чуждестранни държавни облигации	-	118 232
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	3 338	5 242
<b>Общо дългови ценни книжа</b>	<b>587 737</b>	<b>545 254</b>
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	19 202	18 224
Капиталови инвестиции във финансови институции	3	3
<b>Общо капиталови ценни книжа</b>	<b>19 205</b>	<b>18 227</b>
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД</b>	<b>606 942</b>	<b>563 481</b>

Към 31 декември 2023 за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 5 417 хил. лв. (2022 г.: 4 529 хил. лв.), които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

### **Български корпоративни ценни книжа**

Към 31 декември 2023 българските корпоративни ценни книжа в размер на 571 270 хил. лв. (2022 г.: 408 344 хил. лв.) представляват облигации на български корпоративни емитенти. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

### **Чуждестранни държавни облигации**

Към 31 декември 2022 чуждестранните държавни облигации в размер на 118 232 хил. лв. представляват държавни облигации на страни от Европейския съюз в размер на 55 801 хил. лв. и на страни извън ЕС, деноминирани в евро, със стойност 62 431 хил. лв.

През периода Банката е извършила промяна в бизнес модела си, като тази промяна е в резултат на изменени определени бизнес процеси и дейности в рамките на дирекция Парични пазари и ликвидност, преобразувана в ново организационно звено, и преустановяване на търговски операции с подобен тип книжа. В резултат на изменението в бизнес модела, Банката е рекласифицирала всички свои притежавани чуждестранни държавни облигации от портфейл финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход към портфейл дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.

### **Чуждестранни корпоративни ценни книжа**

Към 31 декември 2023 и 31 декември 2022 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

### **Капиталови инвестиции в нефинансови институции**

Към 31 декември 2023 капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 19 202 хил. лв. (2022 г.: 18 224 хил. лв.) представляват акции в търговски дружества.

### **Капиталови инвестиции във финансови институции**

Към 31 декември 2023 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка и са в размер на 3 хил. лв. (2022 г.: 3 хил. лв.)

**Капиталови инструменти, класифицирани като последващо оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход**

Банката е класифицирала като капиталови инструменти, класифицирани като последващо оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, акции на дружества, които се считат за стратегически за дейността на Банката. Най-съществените инвестиции, включени в настоящата категория са акции на Борика АД, Visa Inc., Рой Пропърти Фънд АДСИЦ и др.

Банката е класифицирала тези инвестиции с посоченото алтернативно представяне поради ключовото им значение за дейността на Банката и решението на Ръководството за дългосрочно държане на посочените инструменти.

Справедливите стойности на съществените капиталови инвестиции, последващо отчитани в настоящата категория, могат да бъдат представени, както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Visa Inc	7 708	6 379
Борика АД	5 960	5 960
Рой Пропърти Фънд АДСИЦ	1 963	2 191
Други	3 574	3 697
	<b>19 205</b>	<b>18 227</b>

През отчетния период Банката не е извършвала съществени отписвания на инвестиции в инструменти на собствения капитал, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Не е извършвано прехвърляне на преоценъчни резерви към неразпределената печалба.

Политиките на Банката за управление на пазарния риск върху финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход са посочени Пояснение 36.3.

**12. ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ**

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, чуждестранни държавни облигации, по-голямата част на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Дългосрочни български държавни облигации	569 711	570 702
Средносрочни български държавни облигации	208 720	199 727
Чуждестранни държавни облигации	668 568	494 400
Чуждестранни корпоративни облигации	30 136	19 651
Български корпоративни облигации	7 964	7 964
Очаквани кредитни загуби (Пояснение 36.1)	(2 180)	(615)
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ</b>	<b>1 482 919</b>	<b>1 291 829</b>

Българските държавни облигации са разпределени в категории по оригиналния матуритет на държаните емисии. През периода Банката не е извършвала продажби на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност.

**Български ценни книжа, заложи като обезпечение**

Към 31 декември 2023 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 521 024 хил. лв. (2022 г.: 538 556 хил. лв.) са заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023**13. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ**

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2023	участие	31.12.2022	участие
			хил. лв.	%	хил. лв.	%
„Централна кооперативна банка” АД, Скопие	Република Северна Македония	Банкова дейност	46 216	87.35%	46 216	87.35%
УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД	България	Финансов сектор	3 200	100.00%	3 200	100.00%
			<b>49 416</b>		<b>49 416</b>	

Инвестициите в дъщерните дружества са отразени във финансовия отчет на Банката по метода на себестойността. През 2023 г. Банката е получила дивиденди в размер на 1 366 хил. лв. (2022 г.: 1 116 хил. лв.) Банката няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестиции в дъщерни дружества.

**13.1. Инвестиция в дъщерно предприятие „Централна кооперативна банка” АД, Скопие, Република Северна Македония**

Към 31 декември 2023 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483 121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие (2022 г.: 483 121 броя), което представлява 87.35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2023 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46 216 хил. лв. (2022 г.: 46 216 хил. лв.)

**13.2. Инвестиция в дъщерно предприятие УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, София, Република България**

Към 31 декември 2023 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500 000 броя обикновени акции от капитала на УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2023 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3 200 хил. лв. (2022 г.: 3 200 хил. лв.)

**14. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ**

	Земни	Сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
01 януари 2022	9 947	72 974	41 109	12 256	28 265	7 109	30 688	202 348
Придобити	-	-	134	-	346	3 305	189	3 974
Трансфери	-	-	4 747	128	57	(5 915)	983	-
Отписани	-	-	(1 586)	(749)	(440)	(22)	(219)	(3 016)
Прехвърлени в инвестиционни имоти	(1 017)	-	-	-	-	-	-	(1 017)
Преоценка	-	24 647	-	-	-	-	-	24 647
31 декември 2022	8 930	97 621	44 404	11 635	28 228	4 477	31 641	226 936
Придобити	-	-	156	-	411	6 602	174	7 343
Трансфери	-	-	1 739	2 068	297	(5 276)	1 172	-
Отписани	-	-	(7 182)	(377)	(550)	(16)	(3)	(8 128)
Преоценка	-	1 698	-	-	-	-	-	1 698
31 декември 2023	8 930	99 319	39 117	13 326	28 386	5 787	32 984	227 849
Амортизация								
01 януари 2022	-	18 882	36 412	8 503	25 664	-	27 631	117 092
Начислена за периода	-	2 919	1 732	1 212	1 051	-	913	7 827
Амортизация на отписаните	-	-	(1 586)	(748)	(439)	-	(62)	(2 835)
31 декември 2022	-	21 801	36 558	8 967	26 276	-	28 482	122 084
Начислена за периода	-	2 328	2 151	1 026	612	-	940	7 057
Амортизация на отписаните	-	-	(7 169)	(376)	(543)	-	(3)	(8 091)
31 декември 2023	-	24 129	31 540	9 617	26 345	-	29 419	121 050
Нетна балансова стойност								
31 декември 2022	8 930	75 820	7 846	2 668	1 952	4 477	3 159	104 852
31 декември 2023	8 930	75 190	7 577	3 709	2 041	5 787	3 565	106 799

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени и извършени от Банката ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Активите от категория Сгради на Банката са преоценени на 31 декември 2023 и 31 декември 2022. Оценките са извършени от независим оценител. За информация относно определянето на справедливата стойност на активи от група Сгради вижте Пояснение 37.2.

Ако беше приложен моделът на цената на придобиване, балансовите стойности на преоценените активи сгради щяха да възлизат на 48 845 хил. лв. (2022 г.: 51 173 хил. лв.). Преоценените стойности включват преоценен резерв преди данъци в размер на 1 698 хил. лв. (2022 г.: 24 647 хил. лв.), който не подлежи на разпределение към собствениците на Банката.

Всички разходи за амортизация са включени на ред "Разходи за дейността" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Към 31 декември 2023 Банката няма заложен свои дълготрайни активи като обезпечение и няма поети договорни ангажименти за придобиване на значими дълготрайни материални и нематериални активи.

**15. АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ**

Активите с право на ползване, признати от Банката във връзка с прилагането на МСФО 16 Лизинг, могат да бъдат представени, както следва:

	Сгради	Транспортни средства	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност			
01 януари 2022	76 974	2 543	79 517
Придобити	7 109	-	7 109
Отписани	(5 027)	-	(5 027)
31 декември 2022	79 056	2 543	81 599
Придобити	4 020	1 035	5 055
Отписани	(4 114)	(1 039)	(5 153)
31 декември 2023	78 962	2 539	81 501
Амортизация			
01 януари 2022	23 471	719	24 190
Начислена за периода	12 657	843	13 500
Амортизация на отписаните	(4 942)	-	(4 942)
31 декември 2022	31 186	1 562	32 748
Начислена за периода	12 469	855	13 324
Амортизация на отписаните	(4 000)	(1 039)	(5 039)
31 декември 2023	39 655	1 378	41 033
Нетна балансова стойност			
31 декември 2022	47 870	981	48 851
31 декември 2023	39 307	1 161	40 468

Задълженията за лизинг, съответстващи на активите с право на ползване, са представени в Пояснение 21 Други задължения и Пояснение 35 Лизинг. Матуритетната структура на задълженията по лизингови договори е представена в Пояснение 35 Лизинг.

Всички разходи за амортизация на активи с право на ползване са включени на ред "Разходи за дейността" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023**16. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ**

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
<b>Балансова стойност към 1 януари</b>	<b>23 497</b>	<b>18 251</b>
Придобити	13 426	-
Прехвърляния от активи, придобити от обезпечения към инвестиционен имот	8 291	1 017
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	3 041	4 229
<b>Балансова стойност към 31 декември</b>	<b>48 255</b>	<b>23 497</b>

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2023 и 31 декември 2022 се състоят от земя и търговски сгради, част от които са отдадени под наем за периоди до 10 години. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годината, приключваща на 31 декември 2023, са в размер на 162 хил. лв. (2022 г.: 176 хил. лв.). През отчетните периоди Банката не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти. Всички преки разходи, свързани с инвестиционните имоти, се покриват от лизингополучателите.

Информация за справедливата стойност на инвестиционните имоти е представена в Пояснение 37.2.

**17. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ**

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	1 729	3 424
- в чуждестранна валута	4 516	4 279
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	5 350	7 002
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	46	47
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	-	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2 446	2 445
<b>ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ</b>	<b>14 087</b>	<b>17 686</b>

**18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ****(а) Анализ по срочност и вид валута**

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Безсрочни депозити		
В лева	2 718 723	2 528 588
В чуждестранна валута	234 833	238 534
	<b>2 953 556</b>	<b>2 767 122</b>
Срочни депозити		
В лева	1 311 611	1 258 885
В чуждестранна валута	1 294 606	1 266 606
	<b>2 606 217</b>	<b>2 525 491</b>
Спестовни влогове		
В лева	1 257 671	1 206 604
В чуждестранна валута	510 614	529 637
	<b>1 768 285</b>	<b>1 736 241</b>
Други депозити		
В лева	1 621	15 133
В чуждестранна валута	4 029	1 313
	<b>5 650</b>	<b>16 446</b>
<b>ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ</b>	<b>7 333 708</b>	<b>7 045 300</b>

**(б) Анализ по вид клиент и вид валута**

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Депозити на граждани		
В български лева	3 895 576	3 509 525
В чуждестранна валута	1 843 766	1 828 236
	<b>5 739 342</b>	<b>5 337 761</b>
Депозити на предприятия		
В български лева	1 394 049	1 498 179
В чуждестранна валута	200 316	207 791
	<b>1 594 365</b>	<b>1 705 970</b>
Депозити на други институции		
В български лева	1	1 506
В чуждестранна валута	-	63
	<b>1</b>	<b>1 569</b>
<b>ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ</b>	<b>7 333 708</b>	<b>7 045 300</b>

Ликвидната структура на задълженията към депозанти е представена в Пояснение 36.2.

**19. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ**

През декември 2013 Банката е издала чрез публично предлагане емисия конвертируеми облигации в размер на 36 000 000 евро, разпределени в 36 000 броя облигации с номинална стойност от 1 000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на Банката. Облигационният заем е сключен за срок от 7 години при 4.5% годишна лихва с плащане на главницата по заема еднократно на първоначалния падеж на емисията – 10.12.2020. Съгласно условията на емисията облигационерите нямат право на предсрочна изискуемост на лихви и главница по облигационния заем, включително при неизпълнение от страна на емитента, освен при наличие на определени условия към момента на плащането и след предварително разрешение на БНБ. Изменения и допълнения в условията по облигационната емисия могат да бъдат извършвани само при наличие на предварително писмено разрешение на БНБ.

През месец декември 2016 след получени разрешение от БНБ са извършени промени в условията на облигационната емисия, съобразно които датата на падеж на облигационната емисия се променя от 7 години след датата на Емисията на 10 години след датата на Емисията., дата на падеж на облигационната емисия след промяната е 10.12.2023, а дължимата лихва по облигационната емисия се променя от 4.5% на 3.6% годишно, считано от 11.12.2016.

На 25 февруари 2019 в Търговския регистър е вписано увеличението на капитала на Банката, чрез издаване на нови акции, емитирани вследствие конвертиране на облигации, е вписано по партидата на Банката. Увеличението на капитала в резултат на конвертирането облигации на стойност 45 002 хил. лв., е в размер на 13 975 679 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. След увеличението емитираният акционерен капитал на Банката се състои от 127 129 970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

На проведено на 12.08.2020 Общо събрание на облигационерите от емисия конвертируеми облигации е взето решение за изменение в условията на облигационния заем, които включват промяна на датата на падеж на главницата от 10.12.2023 на 10.12.2028, намаление на лихвения процент от 3.60% на 2.75% годишно, считано от 11.12.2020. Банката не е признала ефект от модификация на финансовия пасив.

През месец декември 2021 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 357 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

През месец декември 2022 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 357 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

След получено разрешение от БНБ и взето решение на проведено на 15.11.2023 Общо събрание на облигационерите са изменени условията по емисия конвертируеми облигации, които включват промяна на датата на падеж на главницата от 10.12.2028 на 10.12.2033, увеличение на лихвения процент от 2.75% на 3.60% годишно, считано от 11.12.2023. Банката не е признала ефект от модификация на финансовия пасив.

През месец декември 2023 е настъпило поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 357 хил. евро, което е изплатено на облигационерите.

Задължението по облигационният заем към 31.12.2023 г. е размер на 25 463 хил. лв. (2022 г.: 25 450 хил. лв.)

**20. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ**

Провизиите за очаквани кредитни загуби съгласно МСФО 9 във връзка със задбалансови експозиции - гаранции, акредитиви и кредитни ангажименти, са определени от страна на Банката към 31 декември 2023 в размер на 310 хил. лв. (2022 г.: 454 хил. лв.).

Подробна информация за задбалансовите ангажименти и издадени финансови гаранции е представена в Пояснение 32.

**21. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ**

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по лизингови договори (Пояснение 35)	38 111	44 768
Приходи за бъдещи периоди	2 500	2 723
Задължения към персонала по неизползван платен отпуск	3 748	3 101
Задължения към персонала при пенсиониране	2 027	1 671
Отсрочени данъчни пасиви	7 773	3 682
Деривати, държани за търгуване	166	677
Други задължения	6 997	3 003
<b>ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ</b>	<b>61 322</b>	<b>59 625</b>

**21.1. Задължения към персонала при пенсиониране**

Към 31 декември 2023 и 2022 Банката е изчислила ефекта на бъдещите задължения за пенсии към персонала, като е формирала и отразила съответна провизия за определения ефект за 10 годишен период от време. Периодите след 10-тата година имат голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При определянето на пенсионните задължения Банката е използвала дисконтов процент от 5.24% и увеличение на възнагражденията с 1% годишно. В процеса по определянето на пенсионните задължения Банката е използвала консултантски услуги, извършени от лицензиран актюер.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
<b>РАЗМЕР НА ЗАДЪЛЖЕНИЕТО КЪМ 1 ЯНУАРИ</b>	<b>1 671</b>	<b>1 634</b>
Разходи за лихви	88	74
Разходи за текущ трудов стаж	132	112
Изплатени доходи	(102)	(155)
Актюерски загуби	238	6
<b>РАЗМЕР НА ЗАДЪЛЖЕНИЕТО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ</b>	<b>2 027</b>	<b>1 671</b>

## ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

### 21.2. Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2023 дериватите, държани за търгуване, в размер на 166 хил. лв. (2022 г.: 677 хил. лв.) са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

## 22. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

### 22.1. Емитиран капитал

Към 31 декември 2023 и 2022 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката се състои съответно от 127 129 970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

Предприятието майка на Банката, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД. Химимпорт АД е публично дружество, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса АД.

Основни акционери	2023		2022	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77 610	61.05	77 610	61.05
Химимпорт АД	10 475	8.24	10 475	8.24
ЗАД Армеец АД	8 992	7.07	8 992	7.07
Универсален пенсионен фонд Съгласие	8 872	6.98	8 872	6.98
Други	21 181	16.66	21 181	16.66
	<b>127 130</b>	<b>100</b>	<b>127 130</b>	<b>100</b>

### 22.2. Премийен резерв

Премийният резерв на Банката към 31 декември 2023 и 31 декември 2022 е в размер на 110 470 хил. лв.

### 22.3. Други резерви, включително неразпределена печалба

Другите резерви, включително неразпределена печалба, към 31 декември 2023 включват неразпределима част в размер на 7 059 хил. лв. (2022: 7 059 хил. лв.) и разпределима част в размер на 390 647 хил. лв. (2022: 352 392 хил. лв.).



**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**

 Годишен индивидуален финансов отчет  
 31 декември 2023

**22.4. Преоценъчни резерви**

	Резерв от преоценка на капиталови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Резерв от преоценка на дългови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Резерв от преоценка на планове с дефинирани доходи във връзка с пенсионни задължения към персонала	Резерв от преоценка на нефинансови активи, нетно от данъци	Общо
<b>САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2022</b>	<b>314</b>	<b>12 152</b>	<b>(664)</b>	<b>-</b>	<b>11 802</b>
Промяна в справедливата стойност на капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2 556	-	-	-	2 556
Промяна в справедливата стойност на дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	(20 345)	-	-	(20 345)
Рекласифициране в печалбата или загубата в резултат от освобождаване от дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	(8 070)	-	-	(8 070)
Промяна в размера на очаквани кредитни загуби	-	113	-	-	113
Преоценка на планове с дефинирани доходи	-	-	(6)	-	(6)
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	24 647	24 647
<b>ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА ПРЕДИ ДАНЪЦИ</b>	<b>2 556</b>	<b>(28 302)</b>	<b>(6)</b>	<b>24 647</b>	<b>(1 105)</b>
Данъчен приход/(разход)	(256)	2 819	-	(2 465)	98
<b>ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА СЛЕД ДАНЪЦИ</b>	<b>2 300</b>	<b>(25 483)</b>	<b>(6)</b>	<b>22 182</b>	<b>(1 007)</b>
<b>САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022</b>	<b>2 614</b>	<b>(13 331)</b>	<b>(670)</b>	<b>22 182</b>	<b>10 795</b>
Промяна в справедливата стойност на капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	498	-	-	-	498
Промяна в справедливата стойност на дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	(7)	-	-	(7)
Рекласифициране в печалбата или загубата в резултат от отписване на дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	23 330	-	-	23 330
Промяна в размера на очаквани кредитни загуби	-	888	-	-	888
Преоценка на планове с дефинирани доходи	-	-	(238)	-	(238)
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	1 698	1 698
<b>ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА ПРЕДИ ДАНЪЦИ</b>	<b>498</b>	<b>24 211</b>	<b>(238)</b>	<b>1 698</b>	<b>26 169</b>
Данъчен приход/(разход)	(50)	(2 332)	-	(170)	(2 552)
<b>ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА СЛЕД ДАНЪЦИ</b>	<b>448</b>	<b>21 879</b>	<b>(238)</b>	<b>1 528</b>	<b>23 617</b>
<b>САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023</b>	<b>3 062</b>	<b>8 548</b>	<b>(908)</b>	<b>23 710</b>	<b>34 412</b>

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023**23. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ**

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
<b>Приходи от лихви по видове източници:</b>		
<b>Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва</b>		
Предоставени кредити и аванси на клиенти	93 800	86 785
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	23 708	18 589
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	19 289	14 635
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	24 652	10 104
Депозити в банки	25 779	4 801
	<u>187 228</u>	<u>134 914</u>
<b>Други приходи от лихви</b>		
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	5	132
<b>ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ</b>	<u><b>187 233</b></u>	<u><b>135 046</b></u>

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
<b>Приходи от лихви по класификационни групи:</b>		
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	163 520	116 325
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	23 708	18 589
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	5	132
<b>ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ</b>	<u><b>187 233</b></u>	<u><b>135 046</b></u>

Увеличението на приходите от лихви се дължи на увеличение на лихвените активи и общия ръст на лихвените равнища в световен мащаб.

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
<b>Разходи за лихви по видове източници:</b>		
<b>Разходи за лихви, изчислени по метода на ефективната лихва</b>		
Депозити на клиенти	(542)	(1 783)
Лихви по лизинг	(1 406)	(1 586)
Емитирани облигации	(711)	(699)
Депозити на банки	(362)	(385)
Други	(88)	(74)
<b>Други разходи за лихви</b>		
Отрицателна лихва върху свръхрезерви при БНБ	-	(2 389)
Отрицателна лихва по предоставени средства в банки и други активи	-	(1 432)
<b>ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ</b>	<u><b>(3 109)</b></u>	<u><b>(8 348)</b></u>

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
<b>Разходи за лихви по класификационни групи:</b>		
Отрицателна лихва по активите	-	(3 821)
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	(3 109)	(4 527)
<b>ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ</b>	<u><b>(3 109)</b></u>	<u><b>(8 348)</b></u>

## 24. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
<b>Приходи от такси от услуги, които се предоставят с течение на времето:</b>		
Банкови преводи в страната и чужбина	33 286	32 374
Обслужване на сметки	18 266	17 294
Такси, свързани с кредитни експозиции	6 088	6 377
Обслужване по задбалансови ангажименти	778	828
Други приходи	16 234	16 851
<b>ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ</b>	<b>74 652</b>	<b>73 724</b>
	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Банкови преводи в страната и чужбина	(17 562)	(15 361)
Освобождение на ценни пратки	(1 877)	(1 982)
Обслужване на сметки	(444)	(826)
Ценни книжа	(446)	(351)
Други разходи	(886)	(522)
<b>ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ</b>	<b>(21 215)</b>	<b>(19 042)</b>

## 25. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба/(загуба) от преценка с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	9 229	(14 113)
Печалба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	3	3 403
Загуба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	(249)	(1 998)
Загуба от преценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	(147)	(3 612)
Печалба от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	2 555	271
Получено обезщетение във връзка с промяна в справедливата стойност на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	19 956
<b>ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО</b>	<b>11 391</b>	<b>3 907</b>

## 26. НЕТНИ ЗАГУБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

Нетната загуба от промяна на валутни курсове е в резултат на:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба / (загуба) от валутни сделки, нетно	1 155	(828)
(Загуба) от валутна преценка, нетно	(3 794)	(5 244)
<b>ОБЩО ЗАГУБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО</b>	<b>(2 639)</b>	<b>(6 072)</b>

Резултатът от сделки представлява нетната (загуба), възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Печалбата/(загубата) от преценка представлява печалба/(загуба) от преценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023**27. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА**

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от дивиденди	2 901	2 221
Приходи от договори за цесия	15	20
Печалба от продажба на дълготрайни материални активи	26	66
Разходи от продажба на активи, придобити от обезпечения	(192)	16
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	3 041	4 229
Други приходи от дейността	2 484	2 186
<b>ОБЩО ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА</b>	<b>8 275</b>	<b>8 738</b>

Приходите от договори за цесия през 2023 произтичат от прехвърлени от страна на Банката чрез договори за цесия финансови активи по амортизирана стойност – предоставени кредити и аванси на клиенти. През 2023 приходите от цесионни договори са в размер на 15 хил. лв. (2022 г.: 20 хил. лв.).

**28. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА**

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Заплати и други разходи за персонала	(62 416)	(53 025)
Административни и маркетингови разходи	(39 519)	(40 786)
Амортизация	(20 381)	(21 327)
Други разходи	(26 063)	(26 054)
Материали и ремонти	(2 753)	(2 949)
<b>ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА</b>	<b>(151 132)</b>	<b>(144 141)</b>

В разходите за дейността са отразени и начислените на регистрирани одитори, суми в размер на 1 141 хил. лв. (2022 г. 1 678 хил. лв.), т.ч. 1 049 хил. лв. за независим финансов одит (2022 г.: 1 473 хил. лв.) и 92 хил. лв. (2022 г.: 205 хил. лв.) за други разрешени услуги. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

**29. РАЗХОДИ ЗА КРЕДИТНИ ЗАГУБИ ПО ФИНАНСОВИ АКТИВИ**

Разходите за обезценки за 2023 съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2023	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки	(6)	-	-	(6)
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(216)	-	-	(216)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	(1 015)	85	(6 014)	(6 944)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(888)	-	-	(888)
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	(1 565)	-	-	(1 565)
<b>ОБЩО НЕТНИ РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ</b>	<b>(3 690)</b>	<b>85</b>	<b>(6 014)</b>	<b>(9 619)</b>

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

Разходите за обезценки за 2022 съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2022	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки	7	-	-	7
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(90)	-	-	(90)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	(1 889)	123	(846)	(2 612)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	113	-	-	113
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	(24)	-	-	(24)
<b>ОБЩО НЕТНИ РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ</b>	<b>(1 883)</b>	<b>123</b>	<b>(846)</b>	<b>(2 606)</b>

Подробна информация за очакваните кредитни загуби е представена в Пояснение 36.1.

**30. ДАНЪЦИ**

Разходите за данъци върху дохода са представени както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за текущи данъци	(10 945)	(333)
Разходи от отсрочени данъци, свързани с възникването и обратно проявление на временни разлики	(208)	(402)
Данъчен ефект от рекласификация в друг всеобхватен доход на дългови инструменти	2 331	(2 819)
Данъчен ефект от рекласификация в друг всеобхватен доход на капиталови инструменти	50	256
<b>ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ ВЪРХУ ДОХОДА</b>	<b>(8 772)</b>	<b>(3 298)</b>
Данъчни разходи, признати директно в другия всеобхватен доход	(170)	(2 465)

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2023 и 2022. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2023 и 2022 са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2024 и 2023.

Признатите отсрочени данъчни активи и пасиви са представени, както следва:

	Към 01.01.2023	Признати в печалбата и загубата	Признати в другия всеобхватен доход	Към 31.12.2023
<b>Отсрочени данъчни активи (Пояснение 10)</b>				
Пасиви по лизингови договори	158	3 653	-	3 811
Други задължения (неизползвани отпуски)	296	64	-	360
Задължения към персонала при пенсиониране	100	12	-	112
Дълготрайни материални и нематериални активи	16	(16)	-	-
<b>Отсрочени данъчни пасиви (Пояснение 21)</b>				
Активи с право на ползване	-	(3 551)	-	(3 551)
Сливане на дружества през 2010	(209)	-	-	(209)
Вливане на дружество през 2016	(61)	61	-	-
Преоценка на инвестиционни имоти	(947)	(365)	-	(1 312)
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	(66)	-	(66)
Преоценка на сгради, използвани в банковата дейност	(2 465)	-	(170)	(2 635)
<b>Признати като:</b>				
<b>ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ</b>	<b>570</b>	<b>3 713</b>	<b>-</b>	<b>4 283</b>
<b>ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ</b>	<b>(3 682)</b>	<b>(3 921)</b>	<b>(170)</b>	<b>(7 773)</b>
<b>ПРИЗНАТИ В ОБЩИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД</b>		<b>(208)</b>	<b>(170)</b>	

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

	Към 01.01.2022	Признати в печалбата и загубата	Признати в другия всеобхватен доход	Към 31.12.2022
<b>Отсрочени данъчни активи (Пояснение 10)</b>				
Други задължения (неизползвани отпуски)	251	45	-	296
Задължения към персонала при пенсиониране	97	3	-	100
Лизингови договори, нетно	126	32	-	158
Дълготрайни материални и нематериални активи	6	10	-	16
<b>Отсрочени данъчни пасиви (Пояснение 21)</b>				
Сливане на дружества през 2010	(209)	-	-	(209)
Вливане на дружество през 2016	(61)	-	-	(61)
Преоценка на инвестиционни имоти	(455)	(492)	-	(947)
Преоценка на сгради, използвани в банковата дейност	-	-	(2 465)	(2 465)
<b>Признати като:</b>				
<b>ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ</b>	<b>480</b>	<b>90</b>	<b>-</b>	<b>570</b>
<b>ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ</b>	<b>(725)</b>	<b>(492)</b>	<b>(2 465)</b>	<b>(3 682)</b>
<b>ПРИЗНАТИ В ОБЩИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД</b>		<b>(402)</b>	<b>(2 465)</b>	

Отсрочените данъчни активи са представени на ред „Други активи“ в отчета за финансовото състояние.

Отсрочените данъчни пасиви са представени на ред „Други задължения“ в отчета за финансовото състояние.

Връзката между разходите за данъци в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход е както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба преди данъци	93 981	41 440
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2023 и 10% за 2022	(9 398)	(4 144)
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/ неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденди и др., нетно	626	846
<b>РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ</b>	<b>(8 772)</b>	<b>(3 298)</b>
<b>ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА</b>	<b>9.33%</b>	<b>7.96%</b>

**31. ОСНОВЕН ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)**

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	85 209	38 142
Средно претеглен брой акции	127 129 970	127 129 970
<b>ОСНОВЕН ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)</b>	<b>0.67</b>	<b>0.30</b>

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща, съответно на 31 декември 2023 и 2022. Среднопретегленият брой акции се изчислява като сума от броя на обикновените акции в обръщение в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените или новоемитираните обикновени акции през периода, умножен по средновременния фактор. Средновременният фактор е равен на броя на дните, през които конкретните акции са били в обръщение, съотнесен към общия брой на дните през периода.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Коригирана нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	85 920	38 841
Средно претеглен брой акции	135 020 711	135 020 711
<b>ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)</b>	<b>0.64</b>	<b>0.29</b>

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Средно претеглен брой акции, използван за доход на акция	127 129 970	127 129 970
Потенциален брой акции от емитирани конвертируеми облигации	7 890 741	7 890 741
<b>СРЕДНО ПРЕТЕГЛЕН БРОЙ АКЦИИ, ИЗПОЛВАН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)</b>	<b>135 020 711</b>	<b>135 020 711</b>

Коригираната нетна печалба за нуждите на определянето на дохода на акция с намалена стойност е изчислена чрез коригиране на нетната печалба за периода с разходите за лихви по емитирана облигационна емисия, оповестена в Пояснение 19.

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	85 209	38 142
Разходи за лихви по емитирани конвертируеми облигации	711	699
<b>КОРИГИРАНА НЕТНА ПЕЧАЛБА, ИЗПОЛЗВАНА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ</b>	<b>85 920</b>	<b>38 841</b>

## 32. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

За да посрещне финансовите нужди на клиентите, Банката поема различни неотменими ангажименти и условни задължения. Те се състоят от финансови гаранции и други неотменими ангажименти за отпускане на кредити. Въпреки че тези задължения може да не бъдат признати в отчета за финансовото състояние, те съдържат кредитен риск и следователно представляват част от общия риск на Банката.

Банковите гаранции задължават Банката да извърши плащания от името на клиенти в случай на конкретно действие. Гаранциите носят кредитен риск, подобен на този при кредитите. Номиналните стойности на гаранциите и неотменимите ангажименти са изброени по-долу:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
<b>Банкови гаранции</b>		
В български лева	27 423	50 746
В чуждестранна валута	23 369	20 090
Очаквани кредитни загуби	(6)	(40)
<b>Общо банкови гаранции, нетно</b>	<b>50 786</b>	<b>70 796</b>
Неотменими ангажименти	97 124	78 895
Очаквани кредитни загуби	(303)	(414)
<b>Общо неотменими ангажименти, нетно</b>	<b>96 821</b>	<b>78 481</b>
<b>ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ</b>	<b>147 916</b>	<b>149 731</b>
<b>ОБЩО ОЧАКВАНИ КРЕДИТНИ ЗАГУБИ</b>	<b>(309)</b>	<b>(454)</b>
<b>ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО</b>	<b>147 607</b>	<b>149 277</b>

Към 31 декември 2023 и 2022 Банката има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 97 124 хил. лв. и 78 895 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншовете на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

## 33. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, ПРЕДСТАВЕНИ В ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства	402 978	361 772
Парични салда в Централната Банка	1 580 008	1 592 582
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	143 344	75 665
<b>ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ, ПРЕДСТАВЕНИ В ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК</b>	<b>2 126 330</b>	<b>2 030 019</b>

През представените отчетни периоди Банката е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Банката е придобила активи с право на ползване в размер на 13 426 хил. лв. (2022 г: 7 109 хил. лв.).



#### 34. РАВНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

Промените в задълженията на Банката, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Емитирани облигации	Задължения по лизингови договори	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<b>1 януари 2023 г.</b>	25 450	44 768	70 218
<b>Парични потоци:</b>			
Плащания по главници	-	(11 707)	(11 707)
Плащания по лихви	(699)	(1 406)	(2 105)
<b>Непарични промени:</b>			
Начислени лихви	711	1 406	2 117
Придобити активи с право на ползване	-	5 055	5 055
Други изменения	1	(5)	(4)
<b>31 декември 2023 г.</b>	<b>25 463</b>	<b>38 111</b>	<b>63 574</b>

	Емитирани облигации	Задължения по лизингови договори	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<b>1 януари 2022 г.</b>	25 450	48 912	74 362
<b>Парични потоци:</b>			
Плащания по главници	-	(11 221)	(11 221)
Плащания по лихви	(699)	(1 586)	(2 285)
<b>Непарични промени:</b>			
Начислени лихви	699	1 586	2 285
Придобити активи с право на ползване	-	7 109	7 109
Отписани пасиви	-	(32)	(32)
<b>31 декември 2022 г.</b>	<b>25 450</b>	<b>44 768</b>	<b>70 218</b>

#### 35. ЛИЗИНГ

##### 35.1. Лизинг като лизингополучател

##### 35.1.1. Лизингови плащания, признати като пасив

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Класифицирани като:		
Нетекущи	27 461	33 851
Текущи	10 650	10 917
	<b>38 111</b>	<b>44 768</b>

Банката наема множество офис помещения, в които извършва своята дейност чрез банкови офиси. Банката е страна и по договори за лизинг на транспортни средства. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в отчета за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Банката) се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Банката класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в своите имоти, машини и съоръжения (пояснение 15).

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Банката, освен ако Банката има договорно право да преотдава под наем

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване.

Някои лизингови договори съдържат опция за директна покупка на основния актив по лизинга в края на срока на договора или за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Банката да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сграда, Банката трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние и да върне имотите в първоначалното им състояние след изтичане на лизинговия договор. Банката е длъжна да застрахова наетите имоти, машини и съоръжения и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Задълженията по лизингови договори са представени в пояснение 21 и на ред Други задължения в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2023 г. са както следва:

	<b>Дължими минимални лизингови плащания</b>						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
<b>31 декември 2023 г.</b>							
Лизингови плащания	11 693	8 786	5 885	4 678	4 404	5 947	41 393
Финансови разходи	(1 043)	(781)	(566)	(407)	(263)	(222)	(3 282)
<b>Нетна настояща стойност</b>	<b>10 650</b>	<b>8 005</b>	<b>5 319</b>	<b>4 271</b>	<b>4 141</b>	<b>5 725</b>	<b>38 111</b>

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2022 г. са както следва:

	<b>Дължими минимални лизингови плащания</b>						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
<b>31 декември 2022 г.</b>							
Лизингови плащания	12 195	10 226	7 583	5 228	4 385	9 478	49 095
Финансови разходи	(1 278)	(993)	(718)	(528)	(380)	(430)	(4 327)
<b>Нетна настояща стойност</b>	<b>10 917</b>	<b>9 233</b>	<b>6 865</b>	<b>4 700</b>	<b>4 005</b>	<b>9 048</b>	<b>44 768</b>

**35.1.2. Лизингови плащания, които не са признати като пасив**

Банката е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за наем на активи с ниска стойност. Плащания, направени по тези лизингови договори, се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Разходите за 2023 г., свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, произтичащи от краткосрочни лизингови договори са в размер на 2 673 хил. лв. (2022 г.: 2 450 хил. лв.).

Към 31 декември 2023 г. Банката е поела ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност и общата сума на поетите задължения към тази дата е 1 267 хил. лв. (2022 г.: 1 063 хил. лв.).

### 35.1.3. Суми, признати в печалбата и загубата

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за амортизация на активи с право на ползване	(13 325)	(13 500)
Разходи за лихви по лизингови задължения	(1 406)	(1 586)
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност	(2 673)	(2 450)

#### Дължими минимални лизингови плащания

	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	Общо
<b>31 декември 2023 г.</b> Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	1 000	137	59	11	7	53	1 267
<b>31 декември 2022 г.</b> Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	797	121	54	20	12	59	1 063

Банката не е изправена пред значителен ликвиден риск по отношение на лизинговите си задължения. Лизинговите задължения се наблюдават в рамките на Дирекция Финансово-счетоводна на Банката. Лизинговите задължения са деноминирани в български левове и евро.

### 35.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Банката отдава под наем две офис сгради и някои малки части от сгради, използвани от Банката в дейността и. Тази дейност не е основна за операциите на банката.

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Банката е сключила като лизингодател за отдаване под наем на недвижими имоти и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

#### Дължими минимални лизингови постъпления

	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	Общо
<b>31 декември 2023 г.</b>	965	749	261	193	170	868	3 206
<b>31 декември 2022 г.</b>	962	853	712	213	167	797	3 704

Лизинговите плащания, признати като приход за периода, възлизат на 1 122 хил. лв. (2022: 1 101 хил. лв.). Банката няма индивидуално значими лизингови ангажименти.

## 36. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Банката, свързан с финансови инструменти, е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптималната ликвидност и диверсификация на портфейла. Основната цел, при управлението на риска, е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Банката.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информирание и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Банката по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисково претеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - изготвят предложения до УС, Изпълнителните директори и Прокуриста по отношение рамката и основните параметри на дейността по управление на риска;
- Изпълнителни директори и Прокурист – осъществяват общия контрол, организират и ръководят процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни единици.

Притежаваните от Банката експозиции в деривативни финансови инструменти, са представени по справедлива стойност и представляват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни суапове на открития пазар и опционни сделки с базови активи финансови инструменти. Тези сделки, търгувани от страна на Банката за собствена сметка, не са със съществен размер и матуритет под 1 година и Банката не е изложена на съществени рискове, произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Банката са следните:

- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Пазарен риск
  - Лихвен риск
  - Валутен риск
  - Ценови риск

### **36.1. Кредитен риск**

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, произтичаща от неизпълнение на договорни задължения на контрагента по притежавани от Банката финансови активи. Банката управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. Банката е структурирала звена за наблюдение и управление на кредитния риск за отделните бизнес сегменти, като прилага индивидуални кредитни политики. Кредитният риск на отделните експозиции се управлява през целия живот на експозицията – от вземането на решение за формиране на експозицията до пълното ѝ погасяване. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Политиките за управление на риска в съответствие с МСФО 9 са представени в Пояснение 4.8.3.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

Кредитният риск, оценен като вероятности от неизпълнение на кредитите, включени в модела за колективно провизиране, към 31.12.2023, може да бъде представен както следва:

Min PD	Max PD	Потребителски	Ипотечни	Корпоративни	Общо
1.55%	6.28%	334 299	1 053 720	1 353 090	2 741 109
2.60%	99.00%	1 060	3 049	5 474	9 583
	100.00%	532	811	-	1 343
		<b>335 891</b>	<b>1 057 580</b>	<b>1 358 564</b>	<b>2 752 035</b>

Кредитният риск, оценен като вероятност от неизпълнение на кредитите, включени в модела за колективно провизиране, към 31.12.2022, може да бъде представен както следва:

Min PD	Max PD	Потребителски	Ипотечни	Корпоративни	Общо
1.49%	9.08%	326 183	961 890	1 400 571	2 688 644
2.77%	99.00%	1 130	2 643	7 745	11 518
	100.00%	936	1 315	-	2 251
		<b>328 249</b>	<b>965 848</b>	<b>1 408 316</b>	<b>2 702 413</b>

Пояснения 36.1.1 и 36.1.2 представят анализите, извършвани от Банката, относно кредитния риск в съответствие с МСФО 9.

В допълнение, освен политиките на банката в съответствие с МСФО 9, за управление на кредитния си риск Банката използва рисковите тегла, заложи в регулаторните изисквания, за определяне на рисковопретеглените активи съгласно Регламент ЕС 2013/575. Така посочените проценти съответстват на групите за кредитно качество съотносими към конкретните видове активи, посочени в таблици към приложенията на Регламент ЕС 2013/575.

Паричните средства и паричните салда в Централната банка в размер на 1 982 986 хил. лв. не са носители на съществен кредитен риск за Банката поради тяхното естество и възможността Банката да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 146 278 хил. лв. представляват преди всичко депозити в международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Банката в процентно изражение може да бъде 0%, 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествена характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 441 720 хил. лв. носят кредитен риск за Банката в зависимост от риска на предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 39 415 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България и носят 0% риск. Останалата част от вземанията в размер на 402 305 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят 100% риск в зависимост от емитента на ценните книжа, предоставени като обезпечение.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, в размер на 219 280 хил. лв., представляват: капиталови инструменти/акции/ в български финансови и нефинансови предприятия в размер на 80 742 хил. лв. и в чуждестранни кредитни институции в размер 7 669 хил. лв. и чуждестранни финансови и нефинансови предприятия в размер 19 701 хил. лв., чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% риск; дялове в български договорни фондове на стойност 105 240 хил. лв. – с рисково тегло от 0% до 1 250% в зависимост от вида на базисния актив; дългови инструменти, емитирани от Република България, в размер на 5 172 хил. лв. с 0% рисково тегло; и деривати – 756 хил. лв. с кредитен риск от 20 %.

Капиталовите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, в размер на 19 205 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 19 205 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от Република България, в размер на 13 129 хил. лв. носят за Банката 0% кредитен риск.

Дълговите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 574 608 хил. лв., носят кредитен риск за Банката, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 574 608 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от Република България, са с балансова стойност в размер на 777 839 хил. лв. носят 0% или 10% кредитен риск в зависимост от оригиналната валута на издадената емисия. Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от други държави, са с балансова стойност в размер на 667 022 хил. лв., носят кредитен риск за Банката в зависимост от кредитния рейтинг на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от местни и чуждестранни дружества с балансова стойност в размер на 38 058 хил. лв., носят кредитен риск за Банката, чиято максимална изложеност в процентно отношение е от 20% до 100% в зависимост от кредитния рейтинг на емитента.

Инвестициите в дъщерните предприятия на Банката, Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Северна Македония и УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, Република България в общ размер на 49 416 хил. лв. носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 49 416 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 3 022 586 хил. лв. носят кредитен риск за Банката. За определянето на размера на изложеност на Банката към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Банката, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Банката прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложи в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Банката за кредитен риск е в размер на 1 841 301 хил. лв.

Към 31 декември 2023 размерът на формираните от Банката провизии за покриване на очаквани кредитни загуби на кредити и аванси е 45 276 хил. лв.

През 2023 г., както и към датата на съставяне на настоящия финансов отчет, бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с висока инфлация, нарушени вериги за доставки, недостиг на определени видове суровини и др., свързани с последствията от продължаващата война на територията на Украйна и кризата в Червено море, провокирана от военните действия на територията на Ивицата Газа. Към датата на съставяне на настоящия отчет променената парична политика от водещите централни банки, както и очакванията за рецесия не се проявяват в макроикономическите показатели на България, както и не са повлияли съществено негативно върху резултатите на стопанските субекти. Потенциален риск би представлявала политическа криза, вкл. предсрочни избори, които биха забавили/отложили влизането на България в Евронзоната от 01.01.2025 г. Банката е лимитирала своята експозиция към засегнати сектори от описаните тенденции и към 31.12.2023 г. и датата на съставяне на настоящия отчет няма експозиции към сектори, повлияни негативно от описаните икономически и политически фактори.

В използваните от Банката модели за оценка на кредитните загуби не са правени изменения във връзка с конкретните макроикономически, политически и геополитически тенденции, доколкото тяхната точност и адекватност зависи от рисковите параметри, които служат за изчисление на размера на очакваните кредитни загуби и те участват с действителните си стойности, такива каквито са отчетени от статистическите и финансови държавни органи.

През 2023 г. качеството на портфейла с експозиции на Банката остава стабилно и няма повишение в дела на необслужваните експозиции, използваните модели за оценка на кредитните загуби адекватно са оценили размерът на ОКЗ.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

Съгласно действащите в Банката „Правила за приемане, оценка и управление на обезпечения по кредитни сделки“, оценките на обезпеченията, вкл. търговските недвижими имоти се актуализират на всеки 12 месеца, а жилищните недвижими имоти – на всеки три години. При необходимост, Банката може да изисква и по-честа актуализация, напр. при промяна в параметрите на кредитна сделка или когато информацията, с която разполага, показва, че стойността им е спаднала значително спрямо общите пазарни цени. Оценките на недвижимите имоти се извършват от независими сертифицирани оценители.

**36.1.1. Качество на активите**

В таблиците по-долу Банката е представила структурата и изменението на коректива за очаквани кредитни загуби:

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2023</b>	<b>17</b>	-	-	<b>17</b>
<b>Изменение в загубата от обезценка</b>	<b>6</b>	-	-	<b>6</b>
Начислени за периода	7	-	-	7
Освободени през периода	(1)	-	-	(1)
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2023</b>	<b>23</b>	-	-	<b>23</b>
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2022</b>	<b>24</b>	-	-	<b>24</b>
<b>Изменение в загубата от обезценка</b>	<b>(7)</b>	-	-	<b>(7)</b>
Освободени през периода	(7)	-	-	(7)
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2022</b>	<b>17</b>	-	-	<b>17</b>
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2023</b>	<b>1 336</b>	-	-	<b>1 336</b>
<b>Изменение в загубата от обезценка</b>	<b>216</b>	-	-	<b>216</b>
Начислени за периода	1 552	-	-	1 552
Освободени през периода	(1 336)	-	-	(1 336)
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2023</b>	<b>1 552</b>	-	-	<b>1 552</b>
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2022</b>	<b>1 246</b>	-	-	<b>1 246</b>
<b>Изменение в загубата от обезценка</b>	<b>90</b>	-	-	<b>90</b>
Начислени за периода	1 336	-	-	1 336
Освободени през периода	(1 246)	-	-	(1 246)
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2022</b>	<b>1 336</b>	-	-	<b>1 336</b>

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**

 Годишен индивидуален финансов отчет  
 31 декември 2023

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2023</b>	<b>14 832</b>	<b>88</b>	<b>23 994</b>	<b>38 914</b>
<b>Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата</b>	<b>1 278</b>	<b>(27)</b>	<b>5 693</b>	<b>6 944</b>
– Трансфер към Фаза 1	91	(16)	(75)	-
– Трансфер към Фаза 2	(9)	121	(112)	-
– Трансфер към Фаза 3	(3)	(5)	8	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	21	6	218	245
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(1 904)	(115)	232	(1 787)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2 849	5	1	2 855
– Изменение в рисковите параметри	233	(23)	5 421	5 631
<b>Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(581)</b>	<b>(581)</b>
<b>Валутна преоценка</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(1)</b>	<b>(1)</b>
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2023</b>	<b>16 110</b>	<b>61</b>	<b>29 105</b>	<b>45 276</b>
	<b>Фаза 1 12-месечни ОКЗ</b>	<b>Фаза 2 ОКЗ за целия срок</b>	<b>Фаза 3 ОКЗ за целия срок</b>	<b>Общо</b>
<b>Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2022</b>	<b>12 648</b>	<b>140</b>	<b>23 991</b>	<b>36 779</b>
<b>Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата</b>	<b>2 184</b>	<b>(52)</b>	<b>480</b>	<b>2 612</b>
– Трансфер към Фаза 1	159	(48)	(111)	-
– Трансфер към Фаза 2	(7)	118	(111)	-
– Трансфер към Фаза 3	(4)	(5)	9	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1	11	299	311
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2 537)	(114)	(58)	(2 709)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	3 507	1	13	3 521
– Изменение в рисковите параметри	1 065	(15)	439	1 489
<b>Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(477)</b>	<b>(477)</b>
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2022</b>	<b>14 832</b>	<b>88</b>	<b>23 994</b>	<b>38 914</b>
	<b>Фаза 1 12-месечни ОКЗ</b>	<b>Фаза 2 ОКЗ за целия срок</b>	<b>Фаза 3 ОКЗ за целия срок</b>	<b>Общо</b>
<b>Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2023</b>	<b>615</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>615</b>
<b>Изменение в загубата от обезценка</b>	<b>1 565</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1 565</b>
Начислени за периода	1 572	-	-	1 572
Освободени през периода	(7)	-	-	(7)
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2023</b>	<b>2 180</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2 180</b>
	<b>Фаза 1 12-месечни ОКЗ</b>	<b>Фаза 2 ОКЗ за целия срок</b>	<b>Фаза 3 ОКЗ за целия срок</b>	<b>Общо</b>
<b>Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2022</b>	<b>591</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>591</b>
<b>Изменение в загубата от обезценка</b>	<b>24</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>24</b>
Начислени за периода	901	-	-	901
Освободени през периода	(877)	-	-	(877)
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2022</b>	<b>615</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>615</b>
	<b>Фаза 1 12-месечни ОКЗ</b>	<b>Фаза 2 ОКЗ за целия срок</b>	<b>Фаза 3 ОКЗ за целия срок</b>	<b>Общо</b>
<b>Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2023</b>	<b>4 529</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>4 529</b>
<b>Изменение в загубата от обезценка</b>	<b>888</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>888</b>
Начислени за периода	2 315	-	-	2 315
Освободени през периода	(1 427)	-	-	(1 427)
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2023</b>	<b>5 417</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>5 417</b>



**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**

 Годишен индивидуален финансов отчет  
 31 декември 2023

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2022</b>	<b>4 643</b>	-	-	<b>4 643</b>
Изменение в загубата от обезценка	(113)	-	-	(113)
Начислени за периода	1 775	-	-	1 775
Освободени през периода	(1 888)	-	-	(1 888)
<b>Други изменения</b>	<b>(1)</b>	-	-	<b>(1)</b>
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2022</b>	<b>4 529</b>	-	-	<b>4 529</b>

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2023</b>	<b>384</b>	<b>3</b>	<b>27</b>	<b>414</b>
Изменение в загубата от обезценка	(106)	(2)	(3)	(111)
Начислени за периода	706	6	33	745
Освободени през периода	(812)	(8)	(36)	(856)
<b>Валутни и други движения</b>	<b>8</b>	-	<b>(8)</b>	-
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2023</b>	<b>286</b>	<b>1</b>	<b>16</b>	<b>303</b>

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2022</b>	<b>654</b>	<b>4</b>	<b>20</b>	<b>678</b>
Изменение в загубата от обезценка	(270)	(1)	7	(264)
Начислени за периода	589	11	49	649
Освободени през периода	(868)	(7)	(37)	(912)
<b>Валутни и други движения</b>	<b>9</b>	<b>(5)</b>	<b>(5)</b>	<b>(1)</b>
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2022</b>	<b>384</b>	<b>3</b>	<b>27</b>	<b>414</b>

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2023</b>	<b>40</b>	-	-	<b>40</b>
Изменение в загубата от обезценка	(34)	-	-	(34)
Начислени за периода	6	-	-	6
Освободени през периода	(40)	-	-	(40)
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2023</b>	<b>6</b>	-	-	<b>6</b>

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции</b>				
<b>Загуба от обезценка към 01 януари 2022</b>	<b>10</b>	-	-	<b>10</b>
Изменение в загубата от обезценка	30	-	-	30
Начислени за периода	40	-	-	40
Освободени през периода	(10)	-	-	(10)
<b>Загуба от обезценка към 31 декември 2022</b>	<b>40</b>	-	-	<b>40</b>

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**

 Годишен индивидуален финансов отчет  
 31 декември 2023

В таблиците по-долу Банката е представила структурата и изменението на брутните стойности на категориите активи:

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност</b>				
<b>Брутна балансова стойност към 01 януари 2023</b>	<b>78 601</b>	-	-	<b>78 601</b>
<b>Изменение в брутната балансова стойност</b>	<b>67 700</b>	-	-	<b>67 700</b>
Увеличение за периода	94 739	-	-	94 739
Намаление през периода	(27 039)	-	-	(27 039)
<b>Брутна балансова стойност към 31 декември 2023</b>	<b>146 301</b>	-	-	<b>146 301</b>
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	(23)	-	-	(23)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2023</b>	<b>146 278</b>	-	-	<b>146 278</b>
<b>Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност</b>				
<b>Брутна балансова стойност към 01 януари 2022</b>	<b>170 324</b>	-	-	<b>170 324</b>
<b>Изменение в брутната балансова стойност</b>	<b>(91 723)</b>	-	-	<b>(91 723)</b>
Увеличение за периода	30 157	-	-	30 157
Намаление през периода	(121 880)	-	-	(121 880)
<b>Брутна балансова стойност към 31 декември 2022</b>	<b>78 601</b>	-	-	<b>78 601</b>
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(17)	-	-	(17)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2022</b>	<b>78 584</b>	-	-	<b>78 584</b>
<b>Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа</b>				
<b>Брутна балансова стойност към 01 януари 2023</b>	<b>394 585</b>	-	-	<b>394 585</b>
<b>Изменение в брутната балансова стойност</b>	<b>48 687</b>	-	-	<b>48 687</b>
Увеличение за периода	443 272	-	-	443 272
Намаление през периода	(394 585)	-	-	(394 585)
<b>Брутна балансова стойност към 31 декември 2023</b>	<b>443 272</b>	-	-	<b>443 272</b>
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	(1 552)	-	-	(1 552)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2023</b>	<b>441 720</b>	-	-	<b>441 720</b>
<b>Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа</b>				
<b>Брутна балансова стойност към 01 януари 2022</b>	<b>358 228</b>	-	-	<b>358 228</b>
<b>Изменение в брутната балансова стойност</b>	<b>36 357</b>	-	-	<b>36 357</b>
Увеличение за периода	394 585	-	-	394 585
Намаление през периода	(358 228)	-	-	(358 228)
<b>Брутна балансова стойност към 31 декември 2022</b>	<b>394 585</b>	-	-	<b>394 585</b>
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(1 336)	-	-	(1 336)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2022</b>	<b>393 249</b>	-	-	<b>393 249</b>
<b>Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност</b>				
<b>Брутна балансова стойност към 01 януари 2023</b>	<b>2 981 880</b>	<b>11 813</b>	<b>76 361</b>	<b>3 070 054</b>
<b>Изменение в брутната балансова стойност</b>	<b>36 428</b>	<b>(2 005)</b>	<b>(11 773)</b>	<b>22 650</b>
– Трансфер към Фаза 1	1 322	(1 862)	540	-
– Трансфер към Фаза 2	(2 341)	2 890	(549)	-
– Трансфер към Фаза 3	(680)	(237)	917	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	14	35	20	69
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(271 605)	(970)	(294)	(272 869)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	536 236	603	3	536 842
– Изменение в рисковите параметри	(226 518)	(2 464)	(12 410)	(241 392)
<b>Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост</b>	-	-	<b>(581)</b>	<b>(581)</b>
<b>Намаление, дължащо се на отписване поради модификация</b>	-	-	<b>(24 261)</b>	<b>(24 261)</b>
<b>Брутна балансова стойност към 31 декември 2023</b>	<b>3 018 308</b>	<b>9 808</b>	<b>39 746</b>	<b>3 067 862</b>
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	(16 110)	(61)	(29 105)	(45 276)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2023</b>	<b>3 002 198</b>	<b>9 747</b>	<b>10 641</b>	<b>3 022 586</b>

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**

 Годишен индивидуален финансов отчет  
 31 декември 2023

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност</b>				
<b>Брутна балансова стойност към 01 януари 2022</b>	<b>2 829 588</b>	<b>19 490</b>	<b>76 160</b>	<b>2 925 238</b>
<b>Изменение в бруtnата балансова стойност</b>	<b>152 292</b>	<b>(7 677)</b>	<b>678</b>	<b>145 293</b>
– Трансфер към Фаза 1	6 831	(6 081)	(750)	-
– Трансфер към Фаза 2	(1 950)	2 471	(521)	-
– Трансфер към Фаза 3	(1 128)	(423)	1 551	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	41	35	80	156
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(449 226)	(1 240)	(1 459)	(451 925)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	756 649	42	129	756 820
– Изменение в рисковите параметри	(158 925)	(2 481)	1 648	(159 758)
<b>Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(477)</b>	<b>(477)</b>
<b>Брутна балансова стойност към 31 декември 2022</b>	<b>2 981 880</b>	<b>11 813</b>	<b>76 361</b>	<b>3 070 054</b>
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(14 832)	(88)	(23 994)	(38 914)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2022</b>	<b>2 967 048</b>	<b>11 725</b>	<b>52 367</b>	<b>3 031 140</b>

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност</b>				
<b>Брутна балансова стойност към 01 януари 2023</b>	<b>1 291 829</b>	-	-	<b>1 291 829</b>
<b>Изменение в бруtnата балансова стойност</b>	<b>193 270</b>	-	-	<b>193 270</b>
Увеличение за периода	517 885	-	-	517 885
Намаление през периода	(324 615)	-	-	(324 615)
<b>Брутна балансова стойност към 31 декември 2023</b>	<b>1 485 099</b>	-	-	<b>1 485 099</b>
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	(2 180)	-	-	(2 180)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2023</b>	<b>1 482 919</b>	-	-	<b>1 482 919</b>

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност</b>				
<b>Брутна балансова стойност към 01 януари 2022</b>	<b>631 612</b>	-	-	<b>631 612</b>
<b>Изменение в бруtnата балансова стойност</b>	<b>660 832</b>	-	-	<b>660 832</b>
Увеличение за периода	801 142	-	-	801 142
Намаление през периода	(140 310)	-	-	(140 310)
<b>Брутна балансова стойност към 31 декември 2022</b>	<b>1 292 444</b>	-	-	<b>1 292 444</b>
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(615)	-	-	(615)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2022</b>	<b>1 291 829</b>	-	-	<b>1 291 829</b>

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Балансова стойност преди обезценка – Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД</b>				
<b>Брутна балансова стойност към 01 януари 2023</b>	<b>563 481</b>	-	-	<b>563 481</b>
<b>Изменение в бруtnата балансова стойност</b>	<b>43 461</b>	-	-	<b>43 461</b>
Увеличение за периода	230 161	-	-	230 161
Намаление през периода	(186 700)	-	-	(186 700)
<b>Брутна балансова стойност към 31 декември 2023</b>	<b>606 942</b>	-	-	<b>606 942</b>
Загуба от обезценка към 31 декември 2023, признати в капитала	-	-	-	-

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**

 Годишен индивидуален финансов отчет  
 31 декември 2023

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Балансова стойност преди обезценка – Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД</b>				
<b>Брутна балансова стойност към 01 януари 2022</b>	<b>857 786</b>	-	-	<b>857 786</b>
<b>Изменение в брутна балансова стойност</b>	<b>(294 305)</b>	-	-	<b>(294 305)</b>
Увеличение за периода	102 607	-	-	102 607
Намаление през периода	(396 912)	-	-	(396 912)
<b>Брутна балансова стойност към 31 декември 2022</b>	<b>563 481</b>	-	-	<b>563 481</b>
Загуба от обезценка към 31 декември 2022, признати в капитала	(4 529)	-	-	(4 529)
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Кредитни ангажименти</b>				
<b>Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2023</b>	<b>78 348</b>	<b>319</b>	<b>228</b>	<b>78 895</b>
<b>Изменение в стойността на кредитните ангажименти</b>	<b>18 333</b>	<b>(90)</b>	<b>(14)</b>	<b>18 229</b>
Увеличение за периода	39 487	42	39	39 568
Намаление през периода	(21 061)	(147)	(131)	(21 339)
Други движения	(93)	15	78	-
<b>Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2023</b>	<b>96 681</b>	<b>229</b>	<b>214</b>	<b>97 124</b>
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2023	(286)	(1)	(16)	(303)
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Кредитни ангажименти</b>				
<b>Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2022</b>	<b>231 665</b>	<b>1 018</b>	<b>471</b>	<b>233 154</b>
<b>Изменение в стойността на кредитните ангажименти</b>	<b>(153 317)</b>	<b>(699)</b>	<b>(243)</b>	<b>(154 259)</b>
Увеличение за периода	28 091	40	46	28 177
Намаление през периода	(181 618)	(459)	(359)	(182 436)
Други движения	210	(280)	70	-
<b>Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2022</b>	<b>78 348</b>	<b>319</b>	<b>228</b>	<b>78 895</b>
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2022	(384)	(3)	(27)	(414)
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Договори за финансови гаранции</b>				
<b>Обща сума на гаранциите към 01 януари 2023</b>	<b>70 836</b>	-	-	<b>70 836</b>
<b>Изменение в брутна балансова стойност</b>	<b>(20 044)</b>	-	-	<b>(20 044)</b>
Увеличение за периода	16 782	-	-	16 782
Намаление през периода	(36 826)	-	-	(36 826)
<b>Обща сума на гаранциите към 31 декември 2023</b>	<b>50 792</b>	-	-	<b>50 792</b>
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2023	(6)	-	-	(6)
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Договори за финансови гаранции</b>				
<b>Обща сума на гаранциите към 01 януари 2022</b>	<b>46 577</b>	-	-	<b>46 577</b>
<b>Изменение в брутна балансова стойност</b>	<b>24 259</b>	-	-	<b>24 259</b>
Увеличение за периода	44 796	-	-	44 796
Намаление през периода	(20 537)	-	-	(20 537)
<b>Обща сума на гаранциите към 31 декември 2022</b>	<b>70 836</b>	-	-	<b>70 836</b>
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2022	(40)	-	-	(40)

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**

 Годишен индивидуален финансов отчет  
 31 декември 2023

**Загуба от обезценка по вид актив**

	2023	2022
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	(23)	(17)
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(1 552)	(1 336)
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	(45 276)	(38 914)
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	(2 180)	(615)
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	(5 417)	(4 529)
	<b>(54 448)</b>	<b>(45 411)</b>

Предоставени кредити и аванси на клиенти	2023		2022	
	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка
0-29 дни	3 027 515	(16 388)	2 993 825	(15 276)
30-59 дни	1 249	(45)	1 303	(35)
60-89 дни	582	(74)	509	(47)
90-180 дни	506	(88)	516	(114)
Повече от 181 дни	38 010	(28 681)	73 901	(23 442)
<b>Общо</b>	<b>3 067 862</b>	<b>(45 276)</b>	<b>3 070 054</b>	<b>(38 914)</b>

	2023	2022
Предоставените кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	3 067 862	3 070 054
Намалени с обезценка за несъбираемост	(45 276)	(38 914)
<b>Общо предоставени кредити и аванси на клиенти</b>	<b>3 022 586</b>	<b>3 031 140</b>

	31.12.2023			31.12.2022		
	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност
<b>Банкиране на дребно</b>						
Ипотечни кредити	719 266	(435)	718 831	707 400	(422)	706 978
Потребителски кредити	670 959	(7 299)	663 660	584 250	(6 978)	577 272
Кредитни карти	14 193	(1 078)	13 115	14 062	(1 100)	12 962
Други	2 479	(2 479)	-	2 443	(2 443)	-
<b>Общо банкиране на дребно</b>	<b>1 406 897</b>	<b>(11 291)</b>	<b>1 395 606</b>	<b>1 308 155</b>	<b>(10 943)</b>	<b>1 297 212</b>
Корпоративно кредитиране	1 660 965	(33 985)	1 626 980	1 761 899	(27 971)	1 733 928
<b>Общо</b>	<b>3 067 862</b>	<b>(45 276)</b>	<b>3 022 586</b>	<b>3 070 054</b>	<b>(38 914)</b>	<b>3 031 140</b>

Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	2023			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	146 301	-	-	146 301
<b>Общо брутна балансова стойност</b>	<b>146 301</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>146 301</b>
Загуба от обезценка	(23)	-	-	(23)
<b>Балансова стойност</b>	<b>146 278</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>146 278</b>

Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	2022			Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	78 601	-	-	78 601
<b>Общо брутна балансова стойност</b>	<b>78 601</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>78 601</b>
Загуба от обезценка	(17)	-	-	(17)
<b>Балансова стойност</b>	<b>78 584</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>78 584</b>

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**

 Годишен индивидуален финансов отчет  
 31 декември 2023

	2023			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа</b>				
<i>Категория</i>	443 272	-	-	443 272
<b>Общо брутна балансова стойност</b>	<b>443 272</b>	-	-	<b>443 272</b>
Загуба от обезценка	(1 552)	-	-	(1 552)
<b>Балансова стойност</b>	<b>441 720</b>	-	-	<b>441 720</b>

	2022			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа</b>				
<i>Категория</i>	394 585	-	-	394 585
<b>Общо брутна балансова стойност</b>	<b>394 585</b>	-	-	<b>394 585</b>
Загуба от обезценка	(1 336)	-	-	(1 336)
<b>Балансова стойност</b>	<b>393 249</b>	-	-	<b>393 249</b>

	2023			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност</b>				
<i>Категория</i>	3 018 308	9 808	39 746	3 067 862
<b>Общо брутна балансова стойност</b>	<b>3 018 308</b>	<b>9 808</b>	<b>39 746</b>	<b>3 067 862</b>
Загуба от обезценка	(14 832)	(61)	(29 105)	(45 276)
<b>Балансова стойност</b>	<b>3 002 198</b>	<b>9 747</b>	<b>10 641</b>	<b>3 022 586</b>

	2022			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност</b>				
<i>Категория</i>	2 981 880	11 813	76 361	3 070 054
<b>Общо брутна балансова стойност</b>	<b>2 981 880</b>	<b>11 813</b>	<b>76 361</b>	<b>3 070 054</b>
Загуба от обезценка	(14 832)	(88)	(23 994)	(38 914)
<b>Балансова стойност</b>	<b>2 967 048</b>	<b>11 725</b>	<b>52 367</b>	<b>3 031 140</b>

	2023			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност</b>				
<i>Категория</i>	1 485 099	-	-	1 485 099
<b>Общо брутна балансова стойност</b>	<b>1 485 099</b>	-	-	<b>1 485 099</b>
Загуба от обезценка	(2 180)	-	-	(2 180)
<b>Балансова стойност</b>	<b>1 482 919</b>	-	-	<b>1 482 919</b>

	2022			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<b>Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност</b>				
<i>Категория</i>	1 292 444	-	-	1 292 444
<b>Общо брутна балансова стойност</b>	<b>1 292 444</b>	-	-	<b>1 292 444</b>
Загуба от обезценка	(615)	-	-	(615)
<b>Балансова стойност</b>	<b>1 291 829</b>	-	-	<b>1 291 829</b>

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**

 Годишен индивидуален финансов отчет  
 31 декември 2023

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД	2023			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	606 942	-	-	606 942
<b>Общо брутна балансова стойност</b>	<b>606 942</b>	-	-	<b>606 942</b>
Загуба от обезценка, отразена в капитала	(5 417)	-	-	(5 417)

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД	2022			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	563 481	-	-	563 481
<b>Общо брутна балансова стойност</b>	<b>563 481</b>	-	-	<b>563 481</b>
Загуба от обезценка, отразена в капитала	(4 529)	-	-	(4 529)

Кредитни ангажименти	2023			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	96 681	229	214	97 124
<b>Обща сума на поетите ангажименти</b>	<b>96 981</b>	<b>229</b>	<b>214</b>	<b>97 124</b>
Провизии за очаквани загуби	(286)	(1)	(16)	(303)

Кредитни ангажименти	2022			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	78 348	319	228	78 895
<b>Обща сума на поетите ангажименти</b>	<b>78 348</b>	<b>319</b>	<b>228</b>	<b>78 895</b>
Провизии за очаквани загуби	(384)	(3)	(27)	(414)

Договори за финансови гаранции	2023			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	50 792	-	-	50 792
<b>Общо сума на поетите гаранции</b>	<b>50 792</b>	-	-	<b>50 792</b>
Провизии за очаквани загуби	(6)	-	-	(6)

Договори за финансови гаранции	2022			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	70 836	-	-	70 836
<b>Общо сума на поетите гаранции</b>	<b>70 836</b>	-	-	<b>70 836</b>
Провизии за очаквани загуби	(40)	-	-	(40)

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023**36.1.2. Концентрация на кредитния риск**

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Таблиците по-долу представят разрез на концентрациите на различните категории активи на Банката по региони и по икономически сектори.

<b>Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Концентрация по сектор</b>		
Централни банки	683	1 085
Български търговски банки	236	263
Чуждестранни търговски банки	145 382	77 253
<b>Общо</b>	<b>146 301</b>	<b>78 601</b>
<b>Концентрация по регион</b>		
Европа	128 825	61 594
Америка	10 529	12 717
Азия	6 947	4 290
<b>Общо</b>	<b>146 301</b>	<b>78 601</b>
<b>Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Корпоративни:</b>		
Строителство	71 282	66 978
Търговия и финанси	266 569	243 400
Транспорт и комуникации	26 013	22 700
Промишленост	28 289	15 358
Други	51 119	46 149
<b>Общо</b>	<b>443 272</b>	<b>394 585</b>
<b>Концентрация по региони</b>		
Европа	443 272	394 585
<b>Общо</b>	<b>443 272</b>	<b>394 585</b>
<b>Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Концентрация по сектор</b>		
Държави	1 444 861	1 264 253
Банки	13 268	7 804
<b>Корпоративни:</b>		
Търговия и финанси	24 790	19 772
<b>Общо</b>	<b>1 482 919</b>	<b>1 291 829</b>
<b>Концентрация по региони</b>		
Европа	1 439 169	1 263 432
Азия	9 695	9 684
Америка	34 055	18 713
<b>Общо</b>	<b>1 482 919</b>	<b>1 291 829</b>
<b>Инвестиции в дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Концентрация по сектор</b>		
Държави	13 129	131 668
Банки	8 539	18 189
<b>Корпоративни:</b>		
Строителство	168 287	147 723
Промишленост	11 380	16 469
Търговия и финанси	309 650	200 732
Транспорт и комуникации	7 819	9 119
Селско и горско стопанство	30 120	-
Други	38 813	21 354
<b>Общо</b>	<b>587 737</b>	<b>545 254</b>
<b>Концентрация по региони</b>		
Европа	587 737	545 254
<b>Общо</b>	<b>587 737</b>	<b>545 254</b>



**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2023	2022
<b>Концентрация по сектор</b>		
<b>Банкиране на дребно:</b>	<b>1 406 897</b>	<b>1 308 155</b>
Ипотечни	719 266	707 400
Потребителски	670 959	584 250
Кредитни карти	14 193	14 062
Други	2 479	2 443
<b>Корпоративни:</b>	<b>1 660 965</b>	<b>1 761 899</b>
Селско и горско стопанство	82 545	102 570
Промисленост	42 205	51 633
Строителство	469 919	452 642
Търговия и финанси	883 805	953 527
Транспорт и комуникации	91 173	99 522
Други	91 318	102 005
<b>Общо брутна експозиция</b>	<b>3 067 862</b>	<b>3 070 054</b>
<b>Концентрация по региони</b>		
Европа	3 067 726	3 069 976
Америка	76	6
Азия	60	72
<b>Общо брутна експозиция</b>	<b>3 067 862</b>	<b>3 070 054</b>
<b>Кредитни ангажименти</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Концентрация по сектор</b>		
<b>Банкиране на дребно:</b>	<b>46 314</b>	<b>43 231</b>
Ипотечни	617	464
Потребителски	8 419	7 559
Кредитни карти	37 278	35 208
<b>Корпоративни:</b>	<b>50 810</b>	<b>35 664</b>
Селско и горско стопанство	4 360	4 264
Промисленост	3 948	1 117
Строителство	26 339	15 458
Търговия и финанси	9 968	8 639
Транспорт и комуникации	5 718	4 632
Други	477	1 554
<b>Общо</b>	<b>97 124</b>	<b>78 895</b>
<b>Концентрация по региони</b>		
Европа	97 102	78 869
Близкия изток и Африка	22	26
<b>Общо</b>	<b>97 124</b>	<b>78 895</b>
<b>Договори за финансови гаранции</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Корпоративни:</b>		
Селско и горско стопанство	382	1 177
Промисленост	6 666	5 759
Строителство	8 147	13 683
Търговия и финанси	23 757	23 555
Транспорт и комуникации	7 810	5 562
Други	4 030	21 100
<b>Общо</b>	<b>50 792</b>	<b>70 836</b>
<b>Концентрация по региони</b>		
Европа	50 792	70 836
<b>Общо</b>	<b>50 792</b>	<b>70 836</b>

**Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране**

Като експозиции с мерки по реструктуриране Банката приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, поради затруднения на длъжника при изпълнение на своите финансови задължения и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

- Отлагане или разсрочване на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, на такси, което може да доведе до намаление на размера на финансовото задължение;
- Частично или цялостно рефинансиране на договор за проблемен дълг, което се разрешава единствено когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Пълно или частично отписване на дълг, което отписване води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Изменение, включващо погасявания в резултат на придобиване от страна на Банката на обезпечение, се третира като мярка за реструктуриране, когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Предоставени отстъпки на длъжник, който е в неизпълнение преди предоставянето на отстъпките;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

	2023		2022	
	Корпоративни клиенти	Физически лица	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	13 122	1 361	43 597	2 351
Обезценка	(8 656)	(277)	(6 669)	(402)
Стойност след обезценка	<b>4 466</b>	<b>1 084</b>	<b>36 928</b>	<b>1 949</b>

**Обезпечения по предоставени кредити****Жилищни ипотечни кредити на физически лица**

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява периодично, както и при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2023	2022
По-малко от 50%	293 346	240 354
От 50% до 75%	273 424	283 034
От 75% до 90%	149 972	182 819
От 90% до 100%	739	208
Над 100%	1 785	985
Общо	<b>719 266</b>	<b>707 400</b>

**Предоставени кредити на юридически лица**

По отношение на кредитите, предоставени на юридически лица, Банката определя като най-подходящ показател за рискова изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Банката е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити, предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели и източниците на доходи за обслужване на кредитните експозиции и влиянието на пазарната среда върху тях, Банката изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Банката приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Банката периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията, вземайки предвид настъпили промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Банката счита, че то не е достатъчно, Банката изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

### **36.1.3. Капиталов риск**

Капиталовият риск измерва покритието на рисковите активи на банката с капитал, с цел да изпълни регулаторните изисквания за дейност на Банката, стратегическото си развитие и планиран ръст.

Минималните капиталови съотношения за Банката се определят от БНБ и Регламент № 575/2013, като Банката исторически поддържа по-високи капиталови съотношения от минималните.

Управлението на капиталовия риск е съсредоточено в Комитета по риска на Банката и в решенията на Управителния съвет, доколкото всички отчети за капитала за вътрешни и надзорни цели се разглеждат от двата органа, които взимат и всички решения, касаещи разпределението на капиталовите ресурси и рисковия апетит на институцията.

Политиките на Банката, свързани с управлението на капитала, целят поддържане на достатъчен в количествено и качествено отношение капитал, който да отговаря на рисковия профил, регулаторните и бизнес нужди на банката. Капиталовите съотношения се наблюдават непрекъснато спрямо регулаторните лимити, като всяко отклонение спрямо нивата на адекватност се докладва по всяко време на Ръководството на Банката, с цел подпомагане на стратегическото и ежедневното вземане на бизнес решения.

Собственият капитал на банката (Капиталова база) се състои от капитал от Първи ред (Tier 1) и капитал от Втори ред (Tier 2). Капиталът от първи ред се състои от Базов собствен капитал от първи ред (СЕТ1) – това е най-важният капитал за банковата институция. Съставът му включва: акционерен капитал - обикновени акции, премиен резерв, неразпределена печалба, други резерви след корекция за нематериални активи и други регулаторни корекции, свързани с позиции, които са включени в капитала, но се третират по различен начин за целите на определянето на капиталовата адекватност.

Съгласно изискванията на регулаторния орган в Република България – Българска народна банка, Централна кооперативна банка АД извършва отделно публично оповестяване на елементите на капитала за надзорни цели и надзорните показатели за капиталово покритие на рисковете в дейността си, в съответните срокове, изисквани от надзорния орган.

### **36.2. Ликвиден риск**

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритетната структура на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи, и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Банката политика по управление на ликвидния риск.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на Българска народна банка и Европейския банков орган е Отношението на ликвидно покритие – показателят LCR. Това съотношение представя превишението на ликвидния буфер (ликвидните активи) на Банката над нетните изходящи ликвидни потоци.

Банката поддържа структура на активите и пасивите, която осигурява спазване на зададените стойности на коефициентите за ликвидност и изпълнението на изискването за ликвидно покритие съгласно чл. 412 параграф 1 на Регламент 575 /2013 (Liquidity Coverage Ratio - LCR). Фокусът е върху управлението на ликвидността за период до 30 дни. Банката изчислява своето отношение на ликвидно покритие по следната формула:

**Ликвиден буфер**

$$\frac{\text{Нетни изходящи ликвидни потоци при период на напрежение от 30 календарни дни}}{\text{Отношение на ликвидно покритие (\%)}}$$

= Отношение на ликвидно покритие (%)

Банката поддържа отношение на ликвидно покритие най-малко от 100% .

Отношението на ликвидно покритие на ЦКБ АД към 31.12.2022 г. е в размер на 565.56% (31.12.2022 г.: 390.88%) и надвишава нормативното изискване от 100%.

Банката разчита главно на собствен ресурс и не разполага с одобрени и неусвоени кредитни линии.

Таблиците по-долу анализират активите, пасивите и задбалансовите ангажименти на Банката, групирани по съответни срокове и падежи на базата на остатъчен срок до крайната дата на падежите. В тези таблици безсрочните депозити на клиенти са представени в матуриретената зона „до 1 месец“, но значителна част от тях остават в Банката за по-дълъг период от време. Срочните депозити обикновено се подновяват от депозантите на падеж и на практика също се задържат в Банката за по-дълъг период от време.

Разпределението на очакваните брутни недисконтирани договорни парични потоци към 31 декември 2023 г. могат да бъдат представени, както следва:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<b>ФИНАНСОВИ АКТИВИ</b>						
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 982 986	-	-	-	-	1 982 986
Предоставени ресурси и аванси на банки	143 367	-	-	-	2 934	146 301
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	133 765	138 753	170 754	-	-	443 272
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	19 694	-	191 773	3 333	4 480	219 280
Предоставени кредити и аванси на клиенти	39 416	115 740	309 341	1 514 633	1 088 732	3 067 862
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	19 739	173 838	413 365	606 942
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	175 821	52 527	30 083	558 167	668 501	1 485 099
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ</b>	<b>2 495 049</b>	<b>307 020</b>	<b>721 690</b>	<b>2 249 971</b>	<b>2 178 012</b>	<b>7 951 742</b>
<b>ФИНАНСОВИ ПАСИВИ</b>						
Депозити от банки	14 087	-	-	-	-	14 087
Задължения към други депозанти	3 187 488	401 271	936 047	2 808 902	-	7 333 708
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 463	25 463
Провизии за задължения	-	-	310	-	-	310
Други задължения	974	1 949	8 770	23 753	5 947	41 393
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ</b>	<b>3 202 549</b>	<b>403 220</b>	<b>945 127</b>	<b>2 832 655</b>	<b>31 410</b>	<b>7 414 961</b>

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

Разпределението на очакваните брутни недисконтирани договорни парични потоци към 31 декември 2022 г. могат да бъдат представени, както следва:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<b>ФИНАНСОВИ АКТИВИ</b>						
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 954 354	-	-	-	-	1 954 354
Предоставени ресурси и аванси на банки	75 667	-	-	-	2 934	78 601
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	116 103	123 349	155 133	-	-	394 585
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	23 169	-	177 249	3 158	4 694	208 270
Предоставени кредити и аванси на клиенти	42 370	105 966	268 970	1 485 127	1 167 621	3 070 054
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	6 021	240 624	316 836	563 481
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	196 366	68 468	450 702	583 767	1 299 303
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ</b>	<b>2 211 663</b>	<b>425 681</b>	<b>675 841</b>	<b>2 179 611</b>	<b>2 075 852</b>	<b>7 568 648</b>
<b>ФИНАНСОВИ ПАСИВИ</b>						
Депозити от банки	17 686	-	-	-	-	17 686
Задължения към други депозанти	3 005 405	423 581	991 700	2 624 517	97	7 045 300
Емитирани облигации	-	-	42	-	25 408	25 450
Провизии за задължения	-	-	454	-	-	454
Други задължения	1 000	1 853	9 342	27 422	9 478	49 095
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ</b>	<b>3 024 091</b>	<b>425 434</b>	<b>1 001 538</b>	<b>2 651 939</b>	<b>34 983</b>	<b>7 137 985</b>

Финансовите пасиви на Банката са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 2 806 239 хил. лв. към 31 декември 2023 (2022 г: 2 620 520 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2023 и 2022.

Ликвидната позиция на Банката, измерена чрез коефициента за ликвидно покритие е 4 пъти над регулаторното изискване. Не са налице изтичания на средства на клиенти.

**36.3. Пазарен риск**

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Банката. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Банката в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

**36.3.1. Лихвен риск****36.3.1.1. Общо управление на лихвения риск**

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Банката се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Банката използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Банката, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**

 Годишен индивидуален финансов отчет  
 31 декември 2023

рентабилност.

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2023 е отрицателен, в размер на (1 684 205) хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходноосни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите, инвестициите в дъщерни предприятия, инвестиционни имоти и активи с право на ползване) е минус 27.79%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<b>ЛИХВЕНИ АКТИВИ</b>						
Предоставени ресурси и аванси на банки	143 360	-	-	-	2 918	146 278
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	133 379	138 232	170 109	-	-	441 720
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	3 334	4 479	7 813
Предоставени кредити и аванси на клиенти	38 949	114 327	307 343	1 475 983	1 085 984	3 022 586
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	19 739	154 633	413 365	587 737
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	175 821	52 527	30 065	557 240	667 266	1 482 919
<b>ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ</b>	<b>491 509</b>	<b>305 086</b>	<b>527 256</b>	<b>2 191 190</b>	<b>2 174 012</b>	<b>5 689 053</b>
<b>ЛИХВЕНИ ПАСИВИ</b>						
Депозити от банки	14 087	-	-	-	-	14 087
Задължения към други депозанти	3 187 488	401 271	936 047	2 808 902	-	7 333 708
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 463	25 463
<b>ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ</b>	<b>3 201 575</b>	<b>401 271</b>	<b>936 047</b>	<b>2 808 902</b>	<b>25 463</b>	<b>7 373 258</b>
<b>ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО</b>	<b>(2 710 066)</b>	<b>(96 185)</b>	<b>(408 791)</b>	<b>(617 712)</b>	<b>2 148 549</b>	<b>(1 684 205)</b>

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2022 е отрицателен, в размер на (1 746 188) хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходноосни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите, инвестициите в дъщерни предприятия, инвестиционни имоти) е минус 30.58%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<b>ЛИХВЕНИ АКТИВИ</b>						
Предоставени ресурси и аванси на банки	75 666	-	-	-	2 918	78 584
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	115 756	122 951	154 542	-	-	393 249
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	-	2 192	2 192
Предоставени кредити и аванси на клиенти	41 967	105 383	267 347	1 475 464	1 140 979	3 031 140
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	6 021	222 397	316 836	545 254
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	196 707	68 284	450 366	576 472	1 291 829
<b>ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ</b>	<b>233 389</b>	<b>425 041</b>	<b>496 194</b>	<b>2 148 227</b>	<b>2 039 397</b>	<b>5 342 248</b>
<b>ЛИХВЕНИ ПАСИВИ</b>						
Депозити от банки	17 686	-	-	-	-	17 686
Задължения към други депозанти	3 005 405	423 581	991 700	2 624 517	97	7 045 300
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 450	25 450
<b>ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ</b>	<b>3 023 091</b>	<b>423 581</b>	<b>991 700</b>	<b>2 624 517</b>	<b>25 547</b>	<b>7 088 436</b>
<b>ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО</b>	<b>(2 789 702)</b>	<b>1 460</b>	<b>(495 534)</b>	<b>(475 849)</b>	<b>2 013 437</b>	<b>(1 746 188)</b>

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 2 806 239 хил. лв. към 31 декември 2023 (2022 г. 2 620 520 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2023 и 2022 г..

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Банката на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Количествената оценка на анализа на чувствителността, извършен от Банката, се основава на несъответствието, отчетено към 31 декември 2023 г. върху нетния лихвен доход. Изчисленото потенциално отрицателно въздействие на база отрицателното лихвено несъответствие, което е изчислено при 2% като очаквано потенциално увеличение на лихвените проценти, ще доведе до намаление на нетния

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

лихвен доход и нетния финансов резултат с 5 697 хил. лв. (2022 г.: 5 421 хил. лв.).

В дейността си банката използва вътрешни референтни лихвени проценти. Съществена изложеност Банката има единствено към експозиции, емитирани в евро, чийто референтен лихвен индекс е EURIBOR.

Таблицата по-долу представя изложеността на Банката и ефектите върху финансовите ѝ резултати от финансовите активи, чийто референтен лихвен процент е EURIBOR към 31.12.2023:

Брутни експозиции	31 декември 2023	Ефект върху финансовия резултат при увеличение на EURIBOR с 1 %	Ефект върху финансовия резултат при намаление на EURIBOR с 1 %
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на клиенти	7 314	73	(73)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	266 088	2 661	(2 661)
<b>Нетна лихвена експозиция към EURIBOR</b>	<b>273 402</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Нетен ефект от изменението на лихвения индекс</b>	<b>-</b>	<b>2 734</b>	<b>(2 734)</b>

Таблицата по-долу представя изложеността на Банката и ефектите върху финансовите ѝ резултати от финансовите активи, чийто референтен лихвен процент е EURIBOR към 31.12.2022:

Брутни експозиции	31 декември 2022	Ефект върху финансовия резултат при увеличение на EURIBOR с 1 %	Ефект върху финансовия резултат при намаление на EURIBOR с 1 %
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на клиенти	333 878	3 339	(3 339)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	192 868	1 929	(1 929)
<b>Нетна лихвена експозиция към EURIBOR</b>	<b>526 746</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Нетен ефект от изменението на лихвения индекс</b>	<b>-</b>	<b>5 268</b>	<b>(5 268)</b>

Представеният ефект е изчислен при опростена концепция за паралелна промяна на всички матуритети на Euribor в размер на 1%, влизаща в сила незабавно.

**36.3.1.2. Реформа на референтните лихвени проценти**

След решението на световните регулаторни органи за постепенно премахване на IBOR и замяната им с алтернативни референтни лихвени проценти, Банката е анализираща изложеността си на подобни промени и не е идентифицирала съществена пряка изложеност на риск във връзка с Реформата на референтните лихвени проценти.

Основните лихвени индекси, които са въведени в Лихвената тарифа на банката са синтетични, с източници от българска лихвена статистика (Българска народна банка) и ефектът от направената реформа е несъществен върху стойността на паричните потоци на Банката.

Основният референтен лихвен процент, на който Банката е изложена, е EURIBOR. EURIBOR е реформиран лихвен индекс, който няма да бъде преустановяван, и съответно не се налага

## ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

Банката да извършва промени във връзка с финансовите инструменти, чийто лихвен доход се основава на този лихвен индекс, тъй като EURIBOR продължава да отговаря на регулаторните правила за квалифициране като референтен лихвен процент.

Реформата на IBOR излага Банката на различни рискове, които имат ограничено проявление и могат да бъдат обобщени, както следва:

- Риск, свързан с поведението, произтичащ от дискусиите с клиенти и пазарни контрагенти поради измененията, изисквани за съществуващите договори, попадащи в обхвата на реформата;
- Финансов риск за Банката и нейните клиенти, че пазарите ще бъдат нарушени поради реформата на IBOR, което ще доведе до финансови загуби;
- Ценови риск, произтичащ от потенциалната липса на пазарна информация, ако ликвидността на IBOR намалее и RFR са неликвидни и ненаблюдаеми;
- Оперативен риск, произтичащ от промени в ИТ системите и процесите на Банката, както и риск от това плащанията да бъдат прекъснати, ако даден IBOR престане да бъде достъпен.

В Банката има разработен „План за действие на Централна кооперативна банка АД при съществена промяна или прекратяване изготвянето на използваните от банката бенчмарк индекси“, който описва действия, които Банката ще предприеме в случай, че използваните от нея референтни лихвени проценти се променят съществено или вече не се публикуват.

### 36.3.2. Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Банката в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Банката в евро не носи риск за Банката.

Рисково претеглената нетна валутна позиция към 31 декември 2023 във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Банката.

Поради ниския размер на тази позиция, потенциалният ефект от измененията на валутните курсове няма да доведе до съществени ефекти върху собствения капитал и съответно рисковото претегления ефект върху капитала ще е под прага на същественост за Банката и за регулаторната рамка – Регламент ЕС 2013/575.

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2023 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<b>ФИНАНСОВИ АКТИВИ</b>					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 805 017	117 463	27 006	33 500	1 982 986
Предоставени ресурси и аванси на банки	138	120 023	9 733	16 384	146 278
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	404 405	37 315	-	-	441 720
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	191 882	14 958	4 227	8 213	219 280
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2 605 524	415 483	29	1 550	3 022 586
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	420 091	178 597	8 178	76	606 942
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	418 128	1 020 214	44 577	-	1 482 919
Инвестиции в дъщерни предприятия	3 200	46 216	-	-	49 416
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ</b>	<b>5 848 385</b>	<b>1 950 269</b>	<b>93 750</b>	<b>59 723</b>	<b>7 952 127</b>
<b>ФИНАНСОВИ ПАСИВИ</b>					
Депозити от банки	1 776	8 613	998	2 700	14 087
Задължения към други депозанти	5 289 626	1 716 105	200 397	127 580	7 333 708
Емитирани облигации	-	25 463	-	-	25 463
Други задължения	28 324	13 069	-	-	41 393
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ</b>	<b>5 319 726</b>	<b>1 763 250</b>	<b>201 395</b>	<b>130 280</b>	<b>7 414 651</b>
<b>НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ</b>	<b>528 659</b>	<b>187 019</b>	<b>(107 645)</b>	<b>(70 557)</b>	<b>537 476</b>

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември



**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

2022 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<b>ФИНАНСОВИ АКТИВИ</b>					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 805 377	98 630	21 589	28 758	1 954 354
Предоставени ресурси и аванси на банки	162	29 449	9 298	39 675	78 584
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	358 946	34 303	-	-	393 249
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	176 061	17 146	5 068	9 995	208 270
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2 523 161	504 615	53	3 311	3 031 140
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	339 425	217 078	6 900	78	563 481
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	408 811	859 088	23 930	-	1 291 829
Инвестиции в дъщерни предприятия	3 200	46 216	-	-	49 416
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ</b>	<b>5 615 143</b>	<b>1 806 525</b>	<b>66 838</b>	<b>81 817</b>	<b>7 570 323</b>
<b>ФИНАНСОВИ ПАСИВИ</b>					
Депозити от банки	3 471	10 352	1 617	2 246	17 686
Задължения към други депозанти	5 009 210	1 683 020	222 371	130 699	7 045 300
Емитирани облигации	-	25 450	-	-	25 450
Други задължения	34 928	13 984	-	-	48 912
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ</b>	<b>5 047 609</b>	<b>1 732 806</b>	<b>223 988</b>	<b>132 945</b>	<b>7 137 348</b>
<b>НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ</b>	<b>567 534</b>	<b>73 719</b>	<b>(157 150)</b>	<b>(51 128)</b>	<b>432 975</b>

Анализът на количествените ефекти от изменението в основните валутни курсове върху финансовия резултат, може да бъде представено, както следва:

	2023	2022
Увеличение на курса на щатския долар спрямо български лев 1 %	(1 076)	(1 572)
Намаление на курса на щатския долар спрямо български лев с 1 %	1 076	1 572

**36.3.3. Ценови риск**

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Банката може да претърпи загуба. Основната заплаха за Банката е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея инструменти, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, да доведе до спад на нетната печалба. Балансовата стойност на притежаваните от Банката капиталови инструменти, дялове в договорни фондове, деривати и облигации от портфейла с финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата е в размер на 219 280 хил. лв. (2022 г.: 208 270 хил. лв.).

През 2023 г. вследствие на предприетите действия от водещите централни банки, високата инфлация, продължаващата война в Украйна и кризата в Червено море, провокирана от военните действия на територията на Ивицата Газа, цените на финансовите инструменти регистрираха висока степен на волатилност, проявяваща се по различен начин и в различни моменти върху отделните видове финансови инструменти. Реализираният от Банката нетен резултат от операции с ценни книжа през 2023 година е положителен, поради което не може да бъде определен конкретен негативен ефект от този тип риск.

**36.4. Ефекти на геополитическите конфликти върху рисковете в дейността на Банката**

По отношение на ефектите от продължаващата война в Украйна и свързаните с тях мерки, които бяха въведени от държавите от Европейския съюз, вкл. България, както и трети страни, спрямо Руска Федерация и Беларус и реципрочно - пораждат геополитическо, макроикономическо и пазарно напрежение, чието изражение са високите цени на стоки, периодични пикови цени на енергийни ресурси, инфлация и пазарни колебания. Във връзка с въведените ограничителни и санкционни режими срещу лица от финансовия и др. сектори на руската икономика, в ЦКБ АД бе извършен анализ на изложеността на Банката на потенциални рискове, свързани с продължителността на конфликта и свързаните с това продължителни колебания на пазарите, промени в макросредата и потенциални кредитни загуби, вследствие на експозиции към контрагенти от Руска федерация, Беларус и Република Украйна. Освен директната експозиция към контрагенти от 3-те държави, в Банката бе анализирана и индиректна такава, породена от

потенциално влошаване на паричните потоци на клиенти на Банката, свързани с визираните 3 държави.

Към 31.12.2023 пряката експозиция на Банката към лица от Руска федерация, Беларус и Украйна се запазва ниска като дял от активите на Банката, като с изключение на 1 експозиция в капиталови инструменти в рубли, всички останали са деноминирани в български левове, евро или долари. Същото се отнася и за привлечения ресурс от субекти от тези държави, като той основно е свързан със сметки на граждани, пребиваващи в България, развиващи стопанска дейност или придобиване на имоти в Република България от тези лица и използващи тези сметки да обслужват свои комунални и други задължения.

Доколко удължените вериги на доставки и повишените цени при доставки на стоки, повлияни от кризата в Червено море, вследствие от военните действия на територията на Ивицата Газа имат негативно влияние върху крайните цени на стоки и суровини за производство, инфлационните ефекти ще се проявят със забавяне и точният им ефект върху инфлационните процеси трудно може да бъде отграничен от общите тенденции. За българските стопански субекти по-голямо влияние би оказала потенциална правителствена криза и предсрочни избори през 2024, които биха отложили/забавили процеса по влизане на България в Евронзоната от 01.01.2025.

Към 31.12.2023 и датата на съставяне на настоящия индивидуален финансов отчет Банката няма експозиции към сектори, повлияни негативно от описаните икономически и политически фактори и описаните геополитически рискове нямат съществен пряк или непряк ефект върху финансовите резултати.

### **37. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ**

Ръководството на Банката определя принципите и процедурите както за периодично оценяване на справедливата стойност, като например некотираните финансови активи, така и за неперодично оценяваните инвестиционни имоти и сградите, използвани в банковата дейност. Външни оценители и сертифицирани финансови експерти се използват ежегодно за оценка на значими активи, като инвестиционни имоти и некотираните финансови активи.

На всяка отчетна дата Ръководство извършва анализ на активите, които трябва да бъдат преоценени или преоценени съгласно счетоводните правила на Банката.

#### **37.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти**

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществува за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за които информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни отчетни стойности при тези обстоятелства.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023**37.1.1. Справедлива стойност на финансови активи, оценявани по справедлива стойност**

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност е разпределена според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2023 и 2022, както следва:

2023	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
<b>АКТИВИ</b>				
<b>Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата</b>	<b>219 280</b>	<b>207 717</b>	<b>1 337</b>	<b>10 226</b>
- деривати	756	-	756	-
- дългови ценни книжа	7 813	5 172	-	2 641
- капиталови ценни книжа	210 711	202 545	581	7 585
<b>Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход</b>	<b>606 942</b>	<b>431 676</b>	<b>-</b>	<b>175 266</b>
- дългови ценни книжа	587 737	426 557	-	161 180
- капиталови ценни книжа	19 205	5 119	-	14 086
<b>ОБЩО АКТИВИ</b>	<b>826 222</b>	<b>639 393</b>	<b>1 337</b>	<b>185 492</b>
<b>ПАСИВИ</b>				
Дериватни финансови инструменти	166	-	166	-
<b>ОБЩО ПАСИВИ</b>	<b>166</b>	<b>-</b>	<b>166</b>	<b>-</b>
2022	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
<b>АКТИВИ</b>				
<b>Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата</b>	<b>208 270</b>	<b>196 081</b>	<b>593</b>	<b>11 596</b>
- деривати	12	-	12	-
- дългови ценни книжа	7 851	5 659	-	2 192
- капиталови ценни книжа	200 407	190 422	581	9 404
<b>Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход</b>	<b>563 481</b>	<b>466 154</b>	<b>-</b>	<b>97 327</b>
- дългови ценни книжа	545 254	460 688	-	84 566
- капиталови ценни книжа	18 227	5 466	-	12 761
<b>ОБЩО АКТИВИ</b>	<b>771 751</b>	<b>662 235</b>	<b>593</b>	<b>108 923</b>
<b>ПАСИВИ</b>				
Дериватни финансови инструменти	677	-	677	-
<b>ОБЩО ПАСИВИ</b>	<b>677</b>	<b>-</b>	<b>677</b>	<b>-</b>

**Определяне на справедливата стойност**

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

Всички пазарно търгувани капиталови инструменти и облигации са представени в български лева. Банката извършва анализ за наличие на активен пазар в съответствие с изискванията на МСФО 13 и са публично търгувани, се използват некоригираните борсови котировки.

При определяне на справедливата стойност на финансовите инструменти на Ниво 3 Банката използва независими оценители и сертифицирани финансови анализатори. Използваните подходи за определяне на справедливата стойност са приходен подход и сравнителен подход. При определяне на справедливата стойност при прилагане на сравнителния подход са използвани следните методи

- Метод на пазарните аналози
- Метод на дисконтиране на паричните потоци (DCF)
- Метод на чистата стойност на активите (NAV)

Ненаблюдаемите източници на информация за определяне на справедливата стойност са коефициенти за сравнителна оценка на прогнозната печалба на основа на съотношението икономическа стойност към оперативна печалба, очаквани бъдещи парични потоци, генерирани от инструмента, определяне на коригиран дисконтов процент, изграден на база сходни емитенти, коригиран с допълнителна рискова премия, отчитайки спецификите на емитента и други ненаблюдавани пазарни данни.

Корпоративните облигации, притежавани в портфейла към 31.12.2023 г., са оценени по справедлива стойност, на базата на информация, класифицираща се в ниво 3 по йерархията на справедливите стойности. Използваната техника за оценяване е метод на дисконтираните парични потоци. При него дисконтовият процент е формиран чрез доходността на аналогични немски ДЦК, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на съответния емитент. Посочената обща рискова премия се формира по метода на надграждането на премии (доходност до падеж по емисия аналог, притежаваща сходни характеристики, коригирана с допълнителна премия по подразбиране, отразяваща риска на съответния емитент).

### **37.1.2. Справедлива стойност на финансови инструменти, които не са оценявани по справедлива стойност**

Таблицата по-долу обобщава балансовите стойности и справедливата стойност на тези финансови активи и пасиви, които не са представени в Отчета за финансовото състояние на Банката по справедлива стойност.

	Справедлива стойност към 31.12.2023	Балансова стойност към 31.12.2023	Справедлива стойност към 31.12.2022	Балансова стойност към 31.12.2022
<b>АКТИВИ</b>				
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 982 986	1 982 986	1 954 354	1 954 354
Предоставени ресурси и аванси на банки	146 278	146 278	78 584	78 584
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	441 720	441 720	393 249	393 249
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2 921 067	3 022 586	2 919 669	3 031 140
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	1 426 819	1 482 919	1 274 083	1 291 829
	<b>6 918 870</b>	<b>7 076 489</b>	<b>6 619 939</b>	<b>6 749 156</b>
<b>Пасиви</b>				
Депозити от банки	14 087	14 087	17 686	17 686
Задължения към други депозанти	7 333 708	7 333 708	7 045 300	7 045 300
Емитирани облигации	25 463	25 463	25 450	25 450
Други финансови пасиви	43 886	43 886	49 095	49 095
	<b>7 417 144</b>	<b>7 417 144</b>	<b>7 137 531</b>	<b>7 137 531</b>

При определянето на справедливата стойност на горепосочените финансови инструменти към 31 декември 2023 и 2022 г. са използвани следните техники и предположения:

- Балансовата стойност на парични средства и сметки в Централната банка, предоставени ресурси от и на банки, както и начислената лихва е равна на справедливата им стойност. Справедливите стойности са категоризирани като Ниво 1 за парични средства и Ниво 1

за салда в Централната банка. Справедливите стойности на дължимите суми от банки, дължими на клиенти и други привлечени средства са категоризирани в Ниво 1.

- Справедливата стойност на кредити и аванси на клиенти е определена по метода на дисконтираните парични потоци (очакваните парични потоци, свързани с кредита, дисконтирани от пазарните лихвени проценти, коригирани с надбавка за риск) и всички те са категоризирани в Ниво 3.
- Справедливата стойност на дълговите инструменти по амортизирана стойност е определена по метода на дисконтираните парични потоци (очакваните парични потоци, свързани с кредита, дисконтирани от пазарните лихвени проценти, коригирани с надбавка за риск).
- Привлечени средства от клиенти: справедливата стойност на безсрочните депозити без фиксиран падеж е определена като дължимата стойност към отчетната дата. Справедливата стойност на депозити с фиксиран падеж се изчислява по метода на дисконтираните парични потоци, въз основа на проценти, предлагани към момента за съответния вид продукт със сходен период до падеж.
- Справедливата стойност на облигационния заем се определя на базата на анализ на дисконтираните парични потоци чрез използването на текущи лихвени проценти за сходни договори за кредитиране.
- Справедливата стойност на другите задължения е определена като равна на brutната стойност на бъдещите изходящи парични потоци, дисконтирани с подходящ лихвен процент.

### 37.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи, оценявани периодично по справедлива стойност към края на представените периоди:

<b>31 декември 2023 г.</b>	<b>Ниво 1</b>	<b>Ниво 2</b>	<b>Ниво 3</b>	<b>Общо</b>
<b>Имоти, машини и съоръжения:</b>				
- сгради, използвани в банкова дейност	-	-	75 190	75 190
<b>Инвестиционни имоти:</b>				
- земи и сгради	-	-	48 255	48 255
<b>31 декември 2022 г.</b>	<b>Ниво 1</b>	<b>Ниво 2</b>	<b>Ниво 3</b>	<b>Общо</b>
<b>Имоти, машини и съоръжения:</b>				
- сгради, използвани в банкова дейност	-	-	75 820	75 820
<b>Инвестиционни имоти:</b>				
- земи и сгради	-	-	23 497	23 497

Справедливата стойност на недвижимите имоти - сгради, както и инвестиционни имоти – земи и сгради, на Банката е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**

 Годишен индивидуален финансов отчет  
 31 декември 2023

Описание	Справедлива стойност		Ненаблюдаеми пазарни данни	2023	2022	Връзка между ненаблюдаемите пазарни данни и връзките в справедливата стойност
	2023	2022				
Земни – инвестиционни имоти	14 524	5 337	Разходи за изграждане	50%	59%	Колкото по-висок е размерът на разходите за строителство, толкова по-ниска е справедливата стойност
			Единична цена на кв. м.	800 лв. до 4 909 лв.		Колкото по-висока е единичната продажна цена на кв. м. толкова по-висока е справедливата стойност.
Сгради – инвестиционни имоти	33 731	18 160	Дисконтов процент	14.34%	13.34%	Нарастването на дисконтовия процент води до по-ниска справедлива стойност
			Разходи за завършване	56% от нетната стойност на инвестиционния проект	53% от нетната стойност на инвестиционния проект	Колкото по-висок е размерът на разходите за завършване, толкова по-ниска е справедливата стойност
			Единична цена на кв. м.	980 лв. до 4 909 лв.	1 832 лв. до 3 279 лв.	Колкото по-висока е единичната продажна цена на кв. м. толкова по-висока е справедливата стойност.
Сгради, използвани в банковата дейност	75 190	75 820	Дисконтов процент	7 %	7 %	Нарастването на дисконтовия процент води до по-ниска справедлива стойност
			Коефициент на незаеетост	5 %	5 %	Колкото по-висок е коефициентът на незаеетост, толкова по-ниска е справедливата стойност
			Наемна цена на кв. м.	10 лв. до 25 лв. на кв. м.	10 лв. до 24 лв. на кв. м.	Колкото по-висока наемната цена на кв. м. толкова по-висока е справедливата стойност.

**37.2.1. Сгради, отчитани в Дълготрайни активи (Ниво 3)**

При определянето на справедливите стойности на сградите, използвани в банковата дейност експертите – оценители на Банката са използвали Сравнителен подход (Метод на пазарните аналози) и Приходен подход.

При прилагането на сравнителния подход справедливата стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки или офертни цени за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. През 2023 г. корекцията за тези фактори е в размер на +/- 30%.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за сградите на Банката фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Допусканията, заложи при прилагането на Приходния подход, включват наемна стойност на квадратен метър, който зависи от географската локация на конкретния недвижим имот, намаление поради незаеетост (5%), разходи за стопанисване (5%). Приложеният дисконтов фактор е 7%. Всички посочени допускания за параметрите, включени при извеждането на справедливата стойност, са чувствителни от промени и могат да повлияят съществено върху справедливата стойност на сградите, използвани в банковата дейност.

Сградите са преоценени на 31.12.2023, което представлява първа оценка на посочените имоти по справедлива стойност.

### **37.2.2. Инвестиционни имоти – Земи и сгради (Ниво 3)**

- Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на инвестиционен имот – земя, намираща се в гр. София

Българските стандарти за оценяване (БСО), които са базирани на международните оценителски стандарти, дават следната дефиниция на специфични допускания:

„Когато към допусканията се прибавят факти и обстоятелства, които не съществуват към дата на оценка или са включени в целта на оценката, същите се дефинират като специални. Тези допускания се правят обикновено в случаите, в които в оценителския доклад се цели да се посочат възможни очаквани промени в стойността на актива. Тези допускания се отбелязват като специални, за да обозначат, че стойността зависи от конкретни условия, които не съществуват към датата на оценка, както и това, че много от участниците на пазара към конкретната дата на оценка не биха възприели условията, дефинирани като специални допускания. Като такива могат да бъдат избрани различни правно обосновани и икономически възможни твърдения - очаквана промяна в градоустройствени показатели, наличието на договор за наем с конкретни очаквани условия, възможно и допустимо правно, технически и икономически обосновано бъдещо пристрояване/ надстройкаване, недвижим имот в процес на изграждане е завършен към датата на оценка и др.“ (справка: БСО 5.3.).

През 2019 г. Банката е иницирала процедура в Столична община за одобряване на план за изменение на регулацията на имот в гр. София. Промяната в регулаторния статут на инвестиционния имот е влязла в сила, съгласно одобрена Заповед с №РА50-902/23.11.2020 г. на Главният архитект на Столична община. Посочената заповед е била в процес на съдебно обжалване, което е приключило през м. март 2022 г. с определение на Административен съд – София - град.

Съгласно одобрения план за изменение на регулацията, допустимата разгъната застроена площ (РЗП) ще бъде увеличена с 3 704 м<sup>2</sup>. Специфичните допускания, заложи в посочения доклад предполагат, че Банката вече има одобрен инвестиционен проект за усвояване на променената регулация, което не е факт към 31 декември 2023 г. и към датата на този индивидуален финансов отчет.

Трябва да се отбележи, че справедливата стойност при специално предположение, посочена в този индивидуален финансов отчет, е чувствителна към промени във входящите параметри за завършеност на имота. Промените в тези входящи данни могат да имат ефект върху стойността на имота.

- Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на инвестиционен имот – земя и комплекс от сгради, намиращи се в гр. Поморие

При оценката на посочения инвестиционен имот е използван метод на дисконтиране на чисти парични потоци за бъдещ период (ДПЧЧ). При използването на този подход е приета хипотезата, че след влагането на допълнителни средства за доизграждане на имота той ще бъде продаден по пазарни цени.

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

Използваният метод се основава на баланса между разходите за реализация на проекта и приходите от продажбите на изградените обекти. Използвани са конкретни данни за етапите на строителство, инвестиционните разходи, както и приходите от продажби и план-графика на изграждането на хотелски комплекс във времето.

Вътрешната норма на възвръщаемост, използвана при определяне на стойността на бъдещите очаквани парични потоци от този имот, е 16.48 % и отразява риска на имота.

- Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на инвестиционни имоти – офис сгради, намиращи се в Република Северна Македония

Оценителят е изчислил прогнозната пазарна стойност на недвижимия имот въз основа на разходния подход в съответствие с методологията за оценка на недвижими имоти, без възможност за оценка и прилагане на динамични методи, тъй като законът за оценка на недвижимите имоти в Република Северна Македония не позволява прилагането на динамични методи за оценка на имоти. Методологията, приложена в оценките, са съобразени с локацията, типа и състоянието на имотите, както и в съответствие с фактическите ситуации и изискванията на закона.

- Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на инвестиционни имоти – офис сгради, намиращи се в ц. Коларово

Оценителят е изчислил прогнозната пазарна стойност на недвижимите имоти въз основа на пазарен подход с използване на пазарни аналози на подобни земи и сгради в съответствие с методологията за оценка на недвижими имоти. Аналозите, подбрани и включени в оценката, са съобразени с локацията, типа и състоянието на имотите, както и в съответствие с фактическите ситуации. Стойността на даден имот се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност.

Индексът на корелация при отделните налични аналози е различен и при определянето на коефициентите за отчитане на съпоставимостта им с оценявания обект ще отчитаме индивидуализиращите характеристики на сравняваните елементи. Като база за сравнения са използвани скорешни оферти и реални сделки с подобни неособено атрактивни като обработваема земеделска земя имоти в съседни и близки села.

Началното салдо на нефинансовите активи на ниво 3 може да бъде равно с крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	<b>Имоти, машини и съоръжения Сгради</b>	<b>Инвестиционни Имоти Сгради и земи</b>
Салдо към 1 януари 2023 г.	<b>75 820</b>	<b>23 497</b>
Печалби, признати в печалбата или загубата:		
- промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	-	3 041
Печалби, признати в другия всеобхватен доход:		
- преоценка на сгради, използвани в банкова дейност	1 698	-
- амортизация на сгради, използвани в банкова дейност	(2 328)	-
Придобити	-	13 426
Прехвърляния от активи, придобити от обезпечения към инвестиционен имот	-	8 291
<b>Салдо към 31 декември 2023 г.</b>	<b>75 190</b>	<b>48 255</b>
Сума, включена в печалбата или загубата в резултат на нереализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период	-	-



**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

	Имоти, машини и съоръжения Сгради	Инвестиционни Имоти Сгради и земи
Салдо към 1 януари 2022 г.	54 092	18 251
Печалби, признати в печалбата или загубата:		
- промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	-	4 229
Печалби, признати в другия всеобхватен доход:		
- преценка на сгради, използвани в банкова дейност	24 647	-
- амортизация на сгради, използвани в банкова дейност	(2 919)	-
Прехвърляния от ползван от собственика имот към инвестиционен имот	-	1 017
<b>Салдо към 31 декември 2022 г.</b>	<b>75 820</b>	<b>23 497</b>
Сума, включена в печалбата или загубата в резултат на нереализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период	-	4 229

**38. СДЕЛКИ И САЛДА СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА**

Банката е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Банката приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Банката е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане на кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към 31 декември 2023 и 2022 Банката има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2023	Салдо към 31.12.2022
Предприятие-майка		
Получени депозити	87	80
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	90 515	75 956
Издадени гаранции	6 696	5 561
Други вземания	335	5 945
Други задължения	13	12
Получени депозити	77 346	52 331
Предоставени депозити	2 992	2 991
Получени средства по емитирани облигации	259	259
Салдо на очаквани кредитни загуби	(500)	(332)
Дъщерни предприятия		
Получени депозити	1 138	577
Предоставени депозити	14 021	343
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Отпуснати кредити	1 076	438
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	299	299
Други вземания	8	8
Получени депозити	10 530	4 690
Салдо на очаквани кредитни загуби	(4)	(7)

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**Годишен индивидуален финансов отчет  
31 декември 2023

Приходите и разходите, реализирани от Банката през 2023 и 2022 от сделки със свързани лица, са както следва:

	Обем през 2023	Обем през 2022
Свързани лица и видове сделки		
Предприятие-майка		
Приходи от такси и комисионни	1	1
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	2 385	1 877
Приходи от такси и комисионни	1 876	1 746
Приходи от услуги	210	214
Разходи за лихви	(299)	(335)
Разходи за услуги	(8 137)	(8 037)
Начислени разходи за обезценка	(168)	(36)
Дъщерни предприятия		
Приходи от лихви	308	124
Приходи от такси и комисионни	7	8
Разходи за такси и комисионни	(1)	-
Приходи от дивиденди	1 366	1 116
Приходи от услуги	126	139
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Приходи от лихви	38	15
Приходи от такси и комисионни	17	11
Приходи от услуги	1	1
Разходи за лихви	(2)	(2)
Разходи за услуги	(229)	(169)
Възстановени/(начислени) разходи за обезценка	3	(5)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2023, са на обща стойност 684 хил. лв. (2022: 504 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2023, са на обща стойност 720 хил. лв. (2022: 645 хил. лв.).

**39. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ**

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС, и за третите държави, в които Банката има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в пояснение 1, Централна кооперативна банка АД, София осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

Банката извършва банкова дейност и чрез свой клон на територията на Република Кипър, въз основа на предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър.

Обобщените количествени показатели на индивидуална основа, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	Република България		Република Кипър	
	2023	2022	2023	2022
Общ оперативен доход (размер на оборота)	254 784	188 068	(196)	(55)
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	94 793	41 440	(812)	(625)
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(8 772)	(3 298)	-	-
Доходност на активите (%)	1.05	0.50	(84.23)	(40.61)
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	1 559	1 600	6	6
Получени държавни субсидии	-	-	-	-

#### **40. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ, ОПОТЕСТЕНА ВЪВ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ НА БАНКАТА**

##### **40.1. Макроикономическа среда**

Икономическата среда през 2023 г. се оформи под въздействието на продължаващото възстановяване след пандемията от Covid-19, ефектите върху производствената индустрия (вкл. ВПК) от продължаващата война в Украйна, допълнително удължаване на веригите на доставки и свързано с тях повишаване на инфлацията, провокирано от кризата в Червено море, вследствие военните действия на територията на Ивицата Газа и адаптирането на икономиката към устойчиво по-високи лихвени нива. Вследствие на преодоляването на кризата, свързана с природния газ от Русия, цените на енергийните суровини – електричество и петрол се понижиха, като особено изразен ефект в България оказа стремително спадналата цена на тока. Военните действия на територията на Ивицата Газа, причиниха нови прекъсвания и ограничаване на доставките на стоки, храни и суровини, което предизвика опасения от допълнително поскъпване, на фона на успокоените инфлационни тенденции в края на 2023.

Според експресни оценки на НСИ, БВП на република България нараства с 1.60% на годишна база през четвъртото тримесечие на 2023 г., като крайното потребление се повишава с 3.10%, а инвестициите в основен капитал - с 4.20%. Износът на стоки и услуги спада с 1%, докато вносът – с 5.40%. Годишният темп на инфлация продължава да се забавя до 4% в края на 2023 година и началото на 2024 година, като всички основни компоненти на ХИПЦ допринесоха за това. Базисната инфлация се сви до 4.8% на годишна база в опит да се достигне конвергентния критерий за членство в Еврозоната от 01.01.2025. Според предварителни данни, дефицитът по Консолидираната фискална програма през 2023 достига 2.9% (5.6 млрд. лв.) от прогнозния БВП. Съотношението на държавния дълг към БВП остана на почти същото ниво от предходната година – 22% от прогнозния БВП, като към края на 2022 беше 22.5% от БВП. В абсолютни стойности публичният дълг нарасна през 2023 с 4 млрд. лв.

Дългосрочният кредитен рейтинг на България от агенция SP Global Ratings е BBB, като в последното тримесечие на годината перспективата бе повишена от стабилна към положителна.

В тези условия ръководството на Банката направи анализ и преценка на потенциалните последици върху дейността ѝ в резултат от описаните геополитически конфликти и икономически промени, свързани с тях. Ръководството очаква, че посочените ефекти в макроикономическата среда нямат пряко влияние върху дейността на банката и финансовите отчети към 31.12.2023.

##### **40.2. Въпроси, свързани с климата**

Факторите на околната среда се считат за едни от най-важните елементи на ESG рисковете. Понастоящем Банката е в процес на анализ и внедряване на ESG рисковете в рамката за управление на риска на основните видове риск.

Важен приоритет за Банката е внедряването на иновации в цялостното продуктово портфолио, чрез които значително се намалява употребата на ресурси. Пример в тази посока е развитието на алтернативните дигитални канали за комуникация, въвеждане на електронен подпис, електронно кандидатстване за продукти и други услуги.

Управлението на ESG рисковете в кратки срокове ще бъде включено в инструментариума на Банката: Стратегията за риска, рамката за управление на риска на различните типове риск и оперативните лимити и принципи за кредитиране.

В качеството си на емитент Банката разработва цели и KPI в съответствие с изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2023/2772 от 31 юли 2023 в допълнение целите на Банката до 2025 включват внедряване на ESG факторите във всички процеси и акцентирание върху информираността за ESG рисковете в организацията и заинтересованите страни. ESG факторите и свързаните с тях рискове ще се управляват чрез процеси и контроли, като Банката възнамерява да прилага и определени лимити за риск, за да е в състояние да мониторира текущо показателите за GAR. По отношение на рисковите лимити Банката ще следва постепенен подход в съответствие с регулаторните очаквания, както и с осведомеността на ESG за местната икономика.

Към момента ЦКБ е първата търговска банка в Югоизточна Европа, която през 2023 въведе чрез мобилното си банкиране Калкулатор за въглерод на MasterCard. Калкулаторът представлява иновативно дигитално решение, което има за цел да помогне на потребителите да измерят и управляват ефективно въглеродния отпечатък на трансакциите, които извършват чрез постоянен мониторинг на различните стоки и услуги, закупени от клиентите с дебитни и кредитни карти и оценка на веригата на стойността. Целта на този калкулатор е да предостави на потребителите устойчив модел на потребление и информация как, като извършват своите трансакции, влияят върху околната среда и как могат да помогнат за възстановяване на климата.

Към 31.12.2023 Банката оповестява данните в съответствие с изискванията на чл. 10 (3) на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 за Допустими за таксономията икономически дейности в своята Нефинансова декларация за периода.

#### **41. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД**

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване.

#### **42. ОДОБРЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

Индивидуалният финансов отчет към 31 декември 2023 (включително сравнителната информация) е утвърден за издаване пред Надзорния съвет от Управителния съвет на 29 март 2024.

# ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

## НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

### ЗА 2023 ГОДИНА

#### С ъ д ъ р ж а н и е:

1. Преглед на развитието и резултатите от дейността на ЦКБ АД (Банката), както и нейното състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправена
2. Анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността на Банката, включително информация по въпроси, свързани с екологията и служителите
3. Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2023 г.
4. Вероятно бъдещо развитие на ЦКБ АД
5. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност
6. Информация, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон
7. Наличие на клонове на ЦКБ АД
8. Използвани от ЦКБ АД финансови инструменти, както и целите и политиката на ЦКБ АД по управление на финансовия риск, включително политиката на Банката на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и експозицията на ЦКБ АД по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток
9. Предоставени услуги и получени възнаграждения от специализираните одиторски предприятия, във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, както и изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството

**Точка 1 Преглед на развитието и резултатите от дейността на ЦКБ АД (Банката), както и нейното състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправена**

ЦКБ АД е дружество, регистрирано по УСД № 56 с решение на Софийски градски съд (СГС) от 28.03.1991 г. като "Централна кооперативна банка" ООФ (ООД), преобразувано в акционерно дружество с решение на СГС от 15.10.1992 г.

Банката е вписана в Регистъра за дружествените фирми под № 334, том 4, стр. 11 по ф.д. № 5227/1991 г. на СГС, БУЛСТАТ 831447150, No по ДДС BG831447150, с решение от 28.03.1991 г., вписана на 16.05.2008 г. в Търговския регистър, към Агенцията по вписвания на Република България, с ЕИК 831447150.

ЦКБ АД е учредена за неопределен срок. Седалището на ЦКБ АД е гр. София. От 15.05.2015 г. адресът на управление на Централна кооперативна банка АД е София 1086, бул. Цариградско шосе 87, телефон: \*5050, електронен адрес (e-mail): [office@ccbank.bg](mailto:office@ccbank.bg), електронна страница в Интернет (web-site): [www.ccbank.bg](http://www.ccbank.bg).

От 04.03.1999 г. ЦКБ АД придобива статут на публично дружество. На „Българска фондова борса“ АД (БФБ) се търгуват акции на Банката с код ССВ/4CF и емисия облигации от 16.01.2014 г. с код 4CFB.

ЦКБ АД е водеща банка на пазара на територията на Република България, по отношение на участия в реструктуриране на стратегически компании, финансови портфейли, както и на нефинансови институции.

През 2008 г. ЦКБ АД придоби мажоритарен дял в „Силекс банка“ АД, Скопие, в Република Северна Македония, която в рамките на същата година се преименува на Централна кооперативна банка АД, Скопие, чийто акционерен капитал бе увеличен през 2009 г.

През 2010 г. ЦКБ АД придоби мажоритарен дял в „Статер банка“ АД, Куманово, Република Македония. В началото на 2011 г. „Статер банка“ АД, Куманово, се вля в „Централна кооперативна банка“ АД, Скопие. Към момента ЦКБ АД притежава 87.35 % от акционерния капитал на ЦКБ Скопие АД, Република Северна Македония. Дъщерната банка е ориентирана предимно към обслужване на физически лица, малки и средни предприятия.

## ПРИСЪСТВИЕ В БАНКОВИЯ СЕКТОР

По показателя "Балансови активи" ЦКБ АД се нарежда на 6-то място в класацията на БНБ за Банковата система към 31.12.2023 г.

Разпределение на банките според балансовите им активи към 31.12.2023 г.:

/ хил. лв./

№	Банки	2022	2023	Изм. в % за една година	Изм. в абс. ст-ст за една година
1	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	17 527 271	34 041 586	13.72%	4 107 060
	РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ)	12 407 255			
2	БАНКА ДСК	28 977 596	32 773 612	13.10%	3 796 016
3	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	28 889 110	32 124 499	11.20%	3 235 389
4	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	16 365 976	19 389 976	18.48%	3 024 000
5	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	12 713 561	13 888 895	9.24%	1 175 334
<b>6</b>	<b>ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА</b>	<b>7 794 503</b>	<b>8 189 817</b>	<b>5.07%</b>	<b>395 314</b>
7	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	3 743 688	4 175 871	11.54%	432 183
8	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	3 997 100	3 945 820	-1.28%	-51 280
9	ТЪ ИНВЕСТБАНК	2 842 847	3 164 646	11.32%	321 799
10	ТИ БИ АЙ БАНК	2 092 154	2 907 873	38.99%	815 719
11	БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ	3 073 175	2 800 224	-8.88%	-272 951
12	БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА	2 656 101	2 790 176	5.05%	134 075
13	ИНТЕРНЕТЪНЪЛ АСЕТ БАНК	2 225 182	2 486 860	11.76%	261 678
14	ОБЩИНСКА БАНКА	2 154 155	2 367 529	9.91%	213 374
15	СИТИ БАНК Н.А.-клон СОФИЯ	1 832 315	1 746 407	-4.69%	-85 908
16	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	1 581 701	1 660 030	4.95%	78 329
17	ИНГ БАНК Н.В.-клон СОФИЯ	1 178 898	1 255 596	6.51%	76 698
18	БНП ПАРИБА С.А.-клон СОФИЯ	872 986	728 392	-16.56%	-144 594
19	ЧПБ ТЕКСИМ	596 903	645 410	8.13%	48 507
20	ТОКУДА БАНК	459 297	485 418	5.69%	26 121
21	ТЕ-ДЖЕ ЗИРААТ БАНКАСЪ-клон СОФИЯ	373 936	416 158	11.29%	42 222
22	Варенголд Банк АГ, Клон София	79 712	72 468	-9.09%	-7 244
23	Бигбанк АС - клон България	15 176	20 906	37.76%	5 730
<b>Общо за Банкова система</b>		<b>154 450 598</b>	<b>172 078 169</b>	<b>11.41%</b>	<b>17 627 571</b>

Източник: БНБ

## ОСНОВНИ РИСКОВЕ

Рискът е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата в банковия отрасъл извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска, ЦКБ АД прилага Регламент 575/2013 и Директива 36/2013 на Европейския парламент и на Съвета с капиталови изисквания за покритие на рисковете в дейността.

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си. Банката управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. За отделните бизнес сегменти Банката прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Банката действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и групи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокацията на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банково законодателство.

Ликвиден риск - вероятността от затруднение на плащанията поради несъвпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци. Банката управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забава може да изпълни ежедневните си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.

Пазарен риск - вероятността от възникване на загуба за Банката в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.

Операционен риск - вероятността от преки или косвени загуби произтичаща от неадекватно функциониране или прекъсване на дейността на вътрешни за Банката процеси, системи или персонал.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска:

- Комитет по риска
- Комитет за управление на активите и пасивите;
- Кредитен съвет;
- Кредитен комитет;
- Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокурорист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

#### **ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РИСК, ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И РЕНТАБИЛНОСТ към 31.12.2023г.**

- Обслужвани експозиции в кредитния портфейл (Фаза 1 и 2) – 98.74%;
- Необслужвани експозиции в кредитния портфейл (Фаза 3) – 1.26%;
- Коефициент на ликвидно покритие – LCR – 565.56%;
- Акционерен капитал - 127 130 хил. лв.
- Обща капиталова адекватност – 19.27%, която ще достигне 20.42% след реинтегриране на пълната стойност на одитираната печалба на банката.
- Капиталова адекватност на базовия собствен капитал от първи ред – 18.60%, която ще достигне 19.75% след реинтегриране на пълната стойност на одитираната печалба на Банката.

#### **КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ**

Към месец декември 2023 г. „БАКР – Агенция за кредитен рейтинг” АД определя дългосрочен рейтинг на финансовата сила на „Централна кооперативна банка” АД „ВВ+” и краткосрочен рейтинг „В”, перспектива „стабилна”. Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на рейтинг на финансова сила на банка.



## **Точка 2 Анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността на Банката, включително информация по въпроси, свързани с екологията и служителите**

### **АКТИВИ**

Към 31.12.2023 г. балансовата стойност на активите на ЦКБ АД е 8 189 817 хил. лв. Спрямо същия период на миналата година балансовите активи се увеличават с 395 314 хил. лв. или 5.07%.

### **Структура на активите**

Паричните средства – в каса и разплащателна сметка в БНБ - формират 24.21% от балансовото число, при 25.07% година по-рано. Средствата в банки, състоящи се от кореспондентски сметки и краткосрочни депозити, са с тегло 1.79% от балансовото число, при 1.01% година по-рано. Вложенията под формата на ценни книжа, включващи ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и дериватни инструменти, които са инструмент за подобряване на доходността на Банката, представляват 28.20% от активите, при 26.47% за 2022 г.

Към 31.12.2023 г. размерът на балансовата стойност на кредитите и авансите формира 36.91% от активите, като съответното съотношение към 31.12.2022 г. е било 38.89%. Към 31.12.2023 г. обезценките за несъбираемост по предоставени кредити и аванси са общо 45 276 хил. лв.

Качеството на кредитния портфейл е добро – обслужваните експозиции (Фаза 1 и 2) заемат 98.74% от портфейла, а необслужваните експозиции (Фаза 3) са с дял 1.26%, при стойности към 31.12.2022 г. съответно 97.58% и 2.42%.

Дълготрайните активи на Банката заемат дял от 1.30% от общата сума на активите ѝ, при 1.35% година по-рано.

### **ПАСИВИ**

Към 31.12.2023 г. общата стойност на задълженията на ЦКБ АД е 7 434 890 хил. лв. Те заемат приблизително 90.78% от общите пасиви. Нарастването им за годината е 4.01%.

### **Структура на пасивите**

Банката поддържа стабилна структура на привлечените средства, която ѝ позволява да не е зависима от външно финансиране.

Основният източник на привлечени средства за ЦКБ АД са привлечените средства от други депозанти – граждани, предприятия и други депозанти, достигащи 7 333 708 хил. лв. в края на 2023 г. Техният дял в общите задължения на банката е 98.64%. Привлечените средства от финансови институции под формата на депозити и кредити са 0.19% от общите задължения.

Собственият капитал на Банката е на обща стойност 754 927 хил. лв. Нарастването на собствения капитал спрямо края на 2022 г. е с 16.86% и е вследствие на формираната през годината печалба и други резерви.

### **ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД**

Към 31.12.2023 г. финансовият резултат на ЦКБ АД е нетна печалба в размер на 85 209 хил. лв. През 2022 г. Банката е реализирала нетна печалба в размер на 38 142 хил. лв.

Нетният доход от лихви за 2023 г. възлиза на 184 124 хил. лв., при 126 698 хил. лв. за 2022 г. Нетният доход от такси и комисиони, реализиран от Банката през 2023 г., достига 53 437 хил. лв., спрямо 54 682 хил. лв. година по-рано.

Разходите за дейността през 2023 г. се увеличават с 4.85% в сравнение с равнището им от края на 2022 г. и достигат абсолютно изражение от 151 132 хил. лв. Разходите за персонала са 41.30% от тези разходи и се увеличават спрямо година по-рано, когато са били 36.79%. Административните, други разходи и разходите за ремонти на Банката достигат – 68 335 хил. лв., при – 69 789 хил. лв. година по-рано.

ЦКБ АД управлява своите финансови ресурси в съответствие с действащото банково законодателство и вътрешна нормативна рамка. Банката обслужва в срок всички свои задължения и израз на това е високата ѝ степен на ликвидност.

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансирането на увеличението на финансовите активи и възможните икове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване на защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи или намаляване на привлечените средства.

През 2023 г. ЦКБ АД следва задълженията и ограниченията, произтичащи от Закона за Кредитните институции /ЗКИ/. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от Ръководството на ЦКБ АД политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на ЕБО и БНБ, е Коефициентът на ликвидно покритие, изразяващ отношението на покритие на високо ликвидните активи (парични средства в каса и по сметки в БНБ, ДЦК на Република България, необременени от залог, депозити във финансови институции със срок до 7 дни) спрямо изходящите парични потоци на Банката.

Коефициентът на ликвидно покритие на Банката към 31.12.2023 г. е 565.56%.

Банката като правило поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в БНБ, който ѝ гарантира безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2023 е 24.21% от общите активи на Банката. Поддържайки близо 25% от активите си във възможно най-високоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирани финансови пасиви с настъпил падеж.

**Политика на Банката по опазване на околната среда се състои в:**

1. Изпълнение на дейностите по начин, гарантиращ опазването на околната среда.
2. Вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда.
3. Спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от Банката, насочени към екологичното равновесие.

Факторите на околната среда се считат за едни от най-важните елементи на ESG рисковете. Понастоящем Банката е в процес на анализ и внедряване на ESG рисковете в рамката за управление на риска на основните видове риск.

Важен приоритет за Банката е внедряването на иновации в цялостното продуктово портфолио, чрез които значително се намалява употребата на ресурси. Пример в тази посока е развитието на алтернативните дигитални канали за комуникация, въвеждане на електронен подпис, електронно кандидатстване за продукти и други услуги.

Управлението на ESG рисковете в кратки срокове ще бъде включено в инструментариума на Банката: Стратегията за риска, рамката за управление на риска на различните типове риск и оперативните лимити и принципи за кредитиране.

В качеството си на емитент Банката разработва цели и KPI в съответствие с изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2023/2772 от 31 юли 2023 г. в допълнение на целите на Банката до 2025 г. включват внедряване на ESG факторите във всички процеси и акцентирание върху информираността за ESG рисковете в организацията и заинтересованите страни. ESG факторите и свързаните с тях рискове ще се управляват чрез процеси и контроли, като Банката възнамерява да прилага и определени лимити за риск, за да е в състояние да мониторира текущо показателите за GAR. По отношение на рисковите лимити Банката ще следва постепенен подход

в съответствие с регулаторните очаквания, както и с осведомеността на ESG за местната икономика.

Към момента ЦКБ е първата търговска банка в Югоизточна Европа, която през 2023 г. въведе чрез мобилното си банкиране Калкулатор за въглерод на MasterCard. Калкулаторът представлява иновативно дигитално решение, което има за цел да помогне на потребителите да измерят и управляват ефективно въглеродния отпечатък на трансакциите, които извършват чрез постоянен мониторинг на различните стоки и услуги, закупени от клиентите с дебитни и кредитни карти. Целта на този калкулатор е да предостави на потребителите устойчив модел на потребление и информация как, като извършват своите трансакции, влияят върху околната среда и как могат да помогнат за възстановяване на климата.

Към 31.12.2023 г. Банката оповестява данните в съответствие с изискванията на чл. 10 (3) на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 за Допустими за таксономията икономически дейности в своята Нефинансова декларация.

#### **Политика по отношение на служителите**

Водени от предизвикателствата на съвременната пазарна среда и в отговор на повишаващите се изисквания, ръководството вярва, че успешен бизнес и стабилно развитие са възможни само чрез фокусиране върху качеството в целия аспект от дейности на ЦКБ АД.

ЦКБ АД съзнава, че начинът, по който се отнася със своите служители и социалните придобивки, които им осигурява, са сред основните механизми, чрез които Банката може да работи за общественото благо. Затова от самото си създаване Банката инвестира в непрекъснатото усъвършенстване на човешките си ресурси, като прилага прецизни методи за подбор, обучение, оценка и възнаграждаване на персонала. Тези практики стъпват върху убеждението на ръководството, че хората са най-ценният й актив и основната предпоставка за бъдещ растеж. В тази връзка 2023 г. беше наситена на многобройни и разнообразни обучения, организирани както от външни обучителни фирми така и вътрешнобанкови.

В приетата Програма за социални дейности на ЦКБ-АД за 2023 г. продължи да се дава възможност за финансово подпомагане на служителите: при раждане на дете – една минимална работна заплата за страната; при тежко боледуване и лечение на служители или техните деца – по преценка и/или представени разходно оправдателни документи.

През 2023 г. Ръководството на ЦКБ АД продължи предоставянето на ваучери за храна по Наредба № 7 от 09.07.2003 г. на всички наети лица по трудов договор и договор за управление и контрол в размер на 130 лева месечно, да осъществява допълнително доброволно пенсионно осигуряване на служителите в ПАОД „ЦКБ Сила“ в размер до 60 лева месечно, както и да предоставя допълнителни дни платен отпуск на своите дългогодишни служители: за работа в банката над 5 г. – 1 ден, за работа в банката над 10 г. – 2 дни.

ЦКБ АД се грижи за здравето и безопасността на работното място на служителите, като за целта има сключен договор със Служба по трудова медицина „Хипократ“ ООД. През 2023 г. завършиха периодични профилактични медицински прегледи започнали през 2022 г., съгласно Наредба № 3/1987 г. Спазиха се изискванията на Наредба № 7/15.08.2005 г. за провеждане на преглед от офталмолог за работещите с видеодисплей над 4 часа дневно. За целта беше сключен договор с дружество, което да организира и осъществи провеждането на профилактични прегледи на служителите на ЦКБ-АД по градове. Обхванаха се всички структури на Банката и беше изготвен необходимия здравен анализ. Прегледите имаха за цел контрол и профилактика на въздействието на вредните фактори на работна среда, а именно: натоварване на опорно-двигателния апарат, нервно-психическо напрежение и натоварване на очния анализатор. Създадени са програми за намаляване и ограничаване на последствията от влиянието на вредните фактори на работната среда. Банката осигури на всички служители, които се нуждаят от средства за корекция на зрението им, сума в размер на 150 лв.

През 2023 г. банката се създаде работна група от представители на различни дирекции, която ще има за цел пълно прилагане на ESG регулациите в различни направления. За тази цел членовете на групата преминаха специализирано сертифицирано обучение, организирано от външен за Банката обучителен център.

В Нефинансовата декларация, която е неразделна част от Годишния доклад за дейността, се съдържа детайлна информация за социални въпроси, касаещи служителите на Банката.

### **Точка 3: Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2023 г.**

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване.

### **Точка 4: Вероятно бъдещо развитие на ЦКБ АД**

През 2024 г. ЦКБ АД ще продължи да следва своя път на развитие. Основен акцент ще е предоставянето на банкови услуги за населението – потребителски и ипотечни кредити, банкови карти и базирани на тях услуги, електронно банкиране и разплащателни услуги. В същото време Банката ще продължи да развива и предлагането на услуги за големи корпоративни клиенти и малки и средни предприятия и свързаните с тях програми за усвояване на средства от фондовете за възстановяване и по Зелената сделка на Европейския съюз.

Развитието си през 2024 г. ЦКБ АД ще финансира със собствени средства и привлечен ресурс под формата на депозирани средства на граждани и нефинансови институции.

### **Точка 5: Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност**

ЦКБ АД не развива научноизследователска или развойна дейност.

### **Точка 6: Информация, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон**

През 2023 г. ЦКБ АД не е придобивала и/или прехвърляла собствени акции.

Към 31.12.2023 г. ЦКБ АД притежава 11 броя собствени акции на номинална стойност от 1 лев всяка една.

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет са надлежно оповестени в Доклада за прилагане на политиката на възнагражденията на Централна кооперативна банка за 2023 г.

Към 31.12.2023 г., членовете на съветите на ЦКБ АД не притежават пряко акции от Банката.

Членовете на съветите на ЦКБ АД нямат допълнителни права за придобиване на акции и/или облигации на Банката.

През 2023 г. няма сключени договори между ЦКБ АД и членовете на съветите ѝ или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Повече информация относно възнагражденията на управителните и контролни органи се съдържа в Доклада за прилагане на политиката за възнаграждения в ЦКБ АД за 2023 г.

**Информация за членовете на управителните и контролните органи към 31.12.2023 г., относно участията им в управителни и контролни органи, както и притежания на дялове от търговски дружества:**

#### **Константин Стойчев Велев**

<b>Дружество</b>	<b>ЕИК</b>	<b>Участие</b>
ЗАОД „Армеец“	121076907	Член на Управителен съвет и изпълнителен директор
ЗЕАД „ЦКБ Живот“	175412887	Прокурорист
Национално бюро на българските автомобилни застрахователи / НББАЗ	130764706	Член на Управителния съвет
АОСК „Армеец“ - Република Татарстан, Руска Федерация	ОГРН 1021603615956	Член на Съвета на директорите

Дружество	ЕИК	Участие
АО ИК Банк - Република Татарстан, Руска Федерация	ОГРН 1021600000751	Председател на Съвета на директорите
Централна Кооперативна Банка АД	831447150	Председател Надзорния съвет

**Иво Каменов Георгиев**

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет и изп. директор
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на надзорния съвет
Инвест Кепитал Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Национална Асоциация на Бойните спортове	176868502	Председател и управляващ
Еднолично Адвокатско дружество ГЕОРГИЕВ	177523879	Управител

**Райна Димитрова Кузмова:**

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет

**Централен кооперативен съюз /ЦКС/, ЕИК 000696497**

Дружество	ЕИК	Участие
„Билкокооп“ ЕООД	175120000	100 %
„Булгаркооп-импорт-експорт“ ЕООД	131205196	100 %
„Булминвекс-ГБ“ ЕООД	000622340	100 %
„Енерджикооп“ ЕООД	203403154	100 %
„Интелект кооп“ ЕООД	160064204	100 %
„Кооптурист“ ЕООД	831506231	100 %
„Кооптурист – Китен“ ЕООД	102815549	100 %
„Кооптурист – Странджа“ ЕООД	103768668	100 %
„Кооп маркет“ ЕООД	202278420	100 %
„Кооп централ“ ЕООД	204319983	100 %
„Мелса кооп“ ЕООД	200728388	100 %
„Нектаркооп“ ЕООД	175122186	100 %
„Релакс-кооп“ ЕООД	200588961	100 %
„Кооп Хоризонт“ ЕООД	205996963	100%
„КООП Старата мелница“ ЕООД	206551941	100%
„Кооп – Златен клас“ ООД	116579048	78,86 %
„Гранарикооп“ ООД	104688774	92,11 %
„Кооп Флорал“ ООД	205424909	40%
„КООП Билд“ ООД	206107420	50%
„СБР-Здраве“ ЕАД	130523915	100 %
„Кооп - търговия и туризъм“ АД	121837308	87,74 %
„Холдинг кооперативен бизнес“ АД	121811740	87 %
„Национален кооперативен инвестиционен фонд“ АД	831286504	80 %
„БС – Кооп Трейд“ ЕКД	202093489	50%
„Красен-кооп“ АД	121238027	50 %
Консорциум „ЦКС и Химимпорт“ ДЗЗД	130716654	50 %
„Варна пакинг хауз“ АД	124099892	33 %
„Централна кооперативна банка“ АД	831447150	Член на Надзорния съвет
„Холдинг Кооп-юг“ АД	121659072	Член на Съвета на директорите

**Цветан Цанков Ботев**

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на управителния съвет
Булхимтрейд ООД	200477808	Управител
ФАРМА ГБС ДЗЗД	176397025	Управител
Консорциум "Химимпорт-биофарм инженеринг" ДЗЗД	131071224	Управител
Не притежава повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества.		

**Александър Димитров Керезов**

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на управителния съвет
Бългериан Еървейз Груп ЕАД	131085074	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на управителния съвет
Зърнени храни България АД	175410085	Член на управителния съвет и представляващ
ЗАД Армеец АД	121076907	Член на управителния съвет
Параходство Българско речно плаване АД	827183719	Член на управителния съвет
ПОАД ЦКБ Сила АД	825240908	Член на надзорния съвет
Асенова крепост АД	115012041	Член на управителния съвет
СК ХГХ Консулт ООД	130452457	Управител
Протект АРТ ООД	203844348	Управител и Съдружник – над 25%
Сдружение СЪГЛАСИЕ 066	176941060	Председател на Управителен съвет и представляващ
Фондация СЪГЛАСИЕ СОФИЯ	205004556	Председател на Управителния съвет и представляващ
Алекс АС ЕООД	131105146	Управител и Собственик
Зърнени храни Пловдив ЕООД	130574490	Управител

**Сава Маринов Стойнов**

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и Зам. председател на управителния съвет
ПОАД ЦКБ Сила АД	825240908	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	175225001	Изпълнителен директор и член на съвета на директорите
ЗАО ИК Банк	1653005038	Член на съвета на директорите

**Никола Стефанов Кедев**

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на Управителния съвет
Борика АД	201230426	Член на съвета на директорите

**Георги Косев Костов**

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на Управителния съвет
Бигла Инвест ЕООД	206510528	Управител и собственик на 100% от капитала

**Проф. Д-р Бисер Йорданов Славков**

<b>Дружество</b>	<b>ЕИК</b>	<b>Участие</b>
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на Управителния съвет
„Славков - одит” ООД	175295665	Съдружник – над 25%

Не са известни договори, сключени между ЦКБ АД и членовете на съветите му или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Управителният съвет на Банката е приел програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД за 2023 г .

**Точка 7: Наличие на клонове на ЦКБ АД**

Към 31 декември 2023 г. дейностите на Банката се извършват чрез 47 клона, 213 банкови представителства и 30 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

**Точка 8: Използвани от ЦКБ АД финансови инструменти, както и целите и политиката на ЦКБ АД по управление на финансовия риск, включително политиката на Банката на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и експозицията на ЦКБ АД по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток**

Притежаваните от ЦКБ АД финансови инструменти към 31.12.2023 г. са: ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и деривати на обща брутна балансова стойност 2 311 321 хил. лв., вкл. 2 180 хил. лв. загуба от обезценка и са класифицирани като финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и оценявани по амортизирана стойност.

Банката притежава ДЦК на правителството на Р. България и на правителства на държави – членки на ЕС на брутна балансова стойност 1 308 550 хил. лв. и на такива, които са извън ЕС, но са издадени в EUR – общо на обща стойност 137 350 хил. лв., корпоративни облигации на български и чуждестранни емитенти на стойност съответно 579 234 хил. лв. и 33 474 хил. лв., както и капиталови инструменти, представляващи акции в търговски дружества на български и чуждестранни емитенти на стойност съответно 99 947 хил. лв. и 27 370 хил. лв., както и дялове в договорни фондове за 105 240 хил. лв. и деривати за 756 хил. лв.

Банката не счита, че съществува съществен кредитен риск, свързан с облигационните инструменти на правителството на Р. България и Правителствата на държави от ЕС. По-голямата част от тези инструменти са с фиксиран лихвен процент и промяната в пазарните лихвени нива не се отразява на лихвените приходи от тях.

Държавните облигации на страни извън ЕС са изложени на известен кредитен риск, свързан с вероятността емитентите да не изпълнят своите задължения. Най-ниският кредитен рейтинг на държава извън ЕС, чиито книжа Банката притежава към 31.12.2023 г. е В1, определен от Муудис.

Корпоративните облигации на български емитенти са изложени на кредитен риск, свързан с възможността на емитентите да изпълняват своите задължения. Размерът му е до общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа са с фиксиран лихвен процент и са изложени на риск от спадане на стойността им при повишение на пазарните лихвени проценти. Чуждестранните облигациите са емитирани от високорейтинговани публични дружества, търгувани на регулирани фондови пазари в ЕС, като е възможно понасяне на загуби вследствие настъпването на кредитни събития при емитентите им.

Притежаваните от Банката капиталови инструменти и дялове в договорни фондове са изложени на ценови риск до размера на общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма

част от тези книжа се търгуват на Българска фондова борса. Доколкото индексите на борсите са волатилни, е възможно понасянето на загуби, вследствие спад на цените на търгуваните на борсата книжа и отрицателни преоценки на притежаваните от Банката капиталови инструменти и дялове в договорни фондове. Същото се отнася и за притежаваните от банката капиталови инструменти на чуждестранни емитенти.

Притежаваните от Банката експозиции в дериватни финансови инструменти са несъществени и представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, ценни книжа, опции върху такива инструменти, форуърдни договори и валутни суапи на открития пазар.

От гледна точка на естеството на дейността на ЦКБ АД други съществени фактори, свързани с финансови инструменти, не оказват влияние за оценка на активите, пасивите, финансовото състояние и резултат на Банката.

**Точка 9: Предоставени услуги и получени възнаграждения от специализираните одиторски предприятия, във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, както и изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството**

Начислените възнаграждения за 2023 г. на регистрираните одитори са, както следва:

	Сума в хил. лв.
<b>Делойт Одит ООД (до 17 юни 2023 г.)</b>	
Одиторски услуги	530
Други разрешени услуги	3
<b>ОБЩО</b>	<b>533</b>
<b>Делойт България ООД (дружество от мрежата на Делойт Одит ООД)</b>	
Други разрешени услуги	184
<b>ОБЩО</b>	<b>184</b>
<b>Грант Торнтон ООД</b>	
Одиторски услуги	728
Други разрешени услуги	108
<b>ОБЩО</b>	<b>836</b>
<b>РСМ БГ ООД</b>	
Одиторски услуги	108
Други разрешени услуги	87
<b>ОБЩО</b>	<b>195</b>
<b>RSM Makedonija DOOEL, Skopje (дружество от мрежата на РСМ БГ ООД)</b>	
Одиторски услуги	14
<b>ОБЩО</b>	<b>14</b>
<b>ОБЩО ОДИТОРСКИ УСЛУГИ</b>	<b>1 380</b>
<b>ОБЩО ДРУГИ УСЛУГИ</b>	<b>382</b>
<b>ОБЩО</b>	<b>1 762</b>

ГЕОРГИ КОСТОВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

НИКОЛА КЕДЕВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ  
ПРОКУРИСТ



# НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

## СЪГЛАСНО ЧЛ. 48 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО

**Настоящата Нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 48 от Закона за счетоводството и е неразделна част от Годишния доклад за дейността на ЦКБ АД за 2023 г.**

Ръководството на ЦКБ АД декларира своята Политика за социална отговорност, която е документирана, прилагана, поддържана и съобщена на всички нива в структурата на Банката.

Политиката за социална отговорност на ЦКБ АД е насочена към извършване на дейностите в условията на стратегическо управление, което допринася за устойчиво икономическо развитие, коректни и етични трудови отношения с работниците и служителите, техните семейства и обществото като цяло с цел подобряване на качеството на живот.

Ръководството на Банката се ангажира да създава необходимите условия за спазване изискванията на Система за социална отговорност и за активното съдействие на ръководния и оперативен персонал в нейното развитие.

Ръководните принципи на ЦКБ АД по отношение на социалната отговорност включват:

- спазване на приложимите национални закони и други изисквания и зачитане на международните актове и тяхното тълкуване в областта на социалната отговорност;
- недопускане на детски труд в противоречие с трудовото законодателство;
- недопускане на участие или съдействие за използването на принудителен или задължителен труд;
- недопускане на трафик на хора;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на своите служители;
- уважение и зачитане на правата на човека и неговите основни свободи, определени във Всеобщата декларация за правата на човека;
- защита на общоприетите човешки ценности;
- развитие и мотивиране на персонала;
- осигуряване на сигурност в разплащанията;
- поддържане на адекватно заплащане на труда с навременно плащане на работните заплати, данъците и видовете осигуровки на служителите и работниците;
- осигуряване ефективност на документирането, изпълняването, поддържането и разпространението на политиката в достъпна разбираема форма до всички служители, включително ръководен, експертен и изпълнителски персонал, както и до подизпълнители и доставчици.

Цялата организация на банката е включена в ESG процесите, които се ръководят от специално обособено звено и специално създадена отговорна група по ESG. Звеното по ESG и отговорната група са постоянен изпълнителен орган на банката, под ръководството на делегата на Управителния съвет - отговорен за ESG трансформацията. Членовете на групата са ръководителя на звеното по ESG процесите, както и по един служител от всяко структурно звено в Централно управление на Банката. Задачата на звеното и отговорната група е да формулира стратегия, планове и политики във връзка с ESG, да подпомага управленските органи, да поема отговорност за изпълнението на стратегията.

## **I. Бизнес модел**

Централна кооперативна банка АД се стреми да разширява своя пазарен дял, прилагайки клиентски ориентиран модел на банкиране и възползвайки се от широко разпределената си мрежа от клонове и офиси. Предлаганите универсални услуги са ориентирани както към населението, така и към земеделски производители, МСП и корпоративни клиенти. Банката има богато портфолио от продукти и услуги, включващо потребителски, стокови и ипотечни кредити, всички видове кредити за юридически лица, банкови карти и допълнителни разплащателни услуги, базирани на тях. Банката е член на системата за преводи Western Union, предлага инвестиционни и посреднически услуги на българския и световния финансов пазар и други. Основните показатели, чрез които Банката определя своите стратегически цели, е ръстът в абсолютни стойности на съответните показатели и пазарния дял. Банката непрекъснато адаптира условията по своите продукти, като постоянно анализира пазарните условия и внедрява нови продукти, задоволяващи нуждите на клиентите.

Основна стратегия и цел е в дългосрочен план да се развият и надградят електронните канали за достъп, позволяващи не само електронни разплащания, но и по-голяма достъпност до различни банкови услуги – нови изисквания за ориентация към клиента, осъвременяване на функционалностите, усъвършенствани оперативни свойства.

## **II. Описание на политиките**

За ЦКБ АД е от приоритетно значение да съблюдава високи стандарти във всички свои делови взаимоотношения. В процедурите на Банката са заложили механизми, които гарантират на висшия управленски състав и на всички заинтересовани страни адекватното и ефективно функциониране на системите за вътрешен контрол, управление на риска, отчетност и прозрачност.

Банката прилага ясна и категорична политика, както и прозрачни процедури за оценка, избор и взаимодействие със своите партньори, доставчици, клиенти и всички заинтересовани страни. Освен осигуряването на надеждни и висококачествени продукти и услуги, служителите на ЦКБ АД имат за цел да обслужват прецизно потребностите, правата и интересите на нашите клиенти, да търсят взаимна изгода, да спазват закона и вътрешните правила и да работят при пълна поверителност, съгласно изискванията на действащото законодателство в страната. Банката влага сериозни ресурси и усилия, за да

проучи, формулира и подбере подходящите решения, с които да предотврати възникването на всеки срещнат в практиката проблем.

### **Етичен бизнес кодекс на ЦКБ АД**

С цел контрол върху етичните аспекти на работата на служителите на Банката, в Кодекса за поведение и професионална етика на Банката е заложена система от правила, които системно се актуализират и допълват. В кодекса са залегнали принципите на честност, лоялност и съвестност, както и строги изисквания към поведението на служителите по отношение на тяхната лична и професионална етика. Той съдържа правила и норми, които дават насока на служителите в ежедневната им работа и задава общия тон на взаимоотношенията им както в рамките на Банката, така и с трети страни.

Управителният съвет на Банката и Изпълнителните Директори на Банката отговарят за адекватно осигуряване и протичане на процесите по управление. Централна кооперативна банка АД прилага Етичен кодекс, в съответствие и при спазване на приложимите закони, разпоредби и стандарти по отношение на личното и служебното поведение на всеки служител, контрагент, изпълнител на Банката. В обхвата на Етичния кодекс на Банката са залегнали правила и норми за предотвратяване на измамите, прилагане на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, дарения на Банката, приемане на подаръци и други. Отделно Банката разполага с политики и процедури за подаването на сигнали, разглеждане на жалби, конфликти на интереси и т.н. Регулярни обучения се извършват на целия персонал, с цел поддържане информираността и адресиране на всички възникващи проблемни области. Новопостъпващият персонал преминава през задължително обучение с цел привеждане в съответствие на бизнес поведението и етиката.

В рамката за управление на риска и етичния кодекс, Банката се ангажира с отговорни практики за кредитиране и предлагане на своите продукти и услуги по верен, отговорен и честен начин. ЦКБ АД прилага отговорни маркетингови действия, като избягва масово кредитиране и други нездравословни практики, които биха могли да налагат несправедливи и злоупотребяващи условия за кредитиране на кредитополучателите или се възприемат като неправилна и некоректна продажба на продукти и услуги.

Регулярно се извършват проучвания за удовлетвореността на клиентите, като Банката се стреми непрекъснато да адаптира и подобрява добрите практики и процеси. Каналите за комуникация с клиентите са дългосрочно установени, като неизменна част са и механизмите за оплаквания и подаване на жалби. Жалбите се наблюдават във всяка бизнес единица, както и от звеното по съответствие и риск. Като част от процеса по проучване, Банката проверява кредитоискателите за потенциални транзакции и операции, предизвикващи съмнение и/или действия водещи до изпиране на пари и финансиране на тероризъм. За целта ЦКБ използва автоматизиран подход за проверка на всички клиенти. Също така Банката поддържа вътрешни списъци на клиенти, засечени в извършването на подозрителна дейност, дружества с високорискови дейности и др. Всички клиенти, попадащи в тези списъци, се наблюдават и анализират допълнително.

### **Политика за борба против корупцията**

ЦКБ АД не толерира каквато и да е форма на подкуп или корупция. В частност, Банката приема да се въздържа от всякакви действия и поведение, които биха могли да бъдат възприети като активен или пасивен подкуп.

Служителите са задължени да спазват Закона за мерките срещу прането на пари, Правилника за приложение на Закона за мерките срещу прането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на терористична дейност и вътрешните правила за контрол и предотвратяване на пране на пари и финансиране на терористична дейност.

Прилагат се изпитани процедури, които гарантират активите на Банката и предотвратяват търговията с вътрешна информация и евентуални злоупотреби от страна на служителите. Освен с грижа за клиента, бизнес партньорите, властите и обществото, всички служители на ЦКБ АД се ангажират и с това да осигурят справедливо отношение към всички свои колеги, както и да се придържат стриктно към изискванията на Закона за защита от дискриминация.

Ръководството съзнава, че неговият професионален и житейски пример има по-голямо въздействие върху служителите, отколкото казаните или написани думи. Ето защо всеки един от тях се стреми да бъде пример за подражание по отношение на професионалната си етика и високите си морални качества, а в служебните си задължения да се ръководи от ценности като честност, справедливост, прецизност, лоялност, уважение и благоразумие. Ръководството споделя вярата, че доброто корпоративно управление не се изчерпва единствено с покриване на заложените в законовата рамка изисквания, а е преди всичко въпрос на дълбока вътрешна убеденост. За ЦКБ АД, доброто корпоративно управление предполага на първо място уважение към акционерите, които са гласували доверие на ръководството, както и осъзнаване на непосредствените и дългосрочните ползи от управленската прозрачност.

### **Политика по отношение на служителите**

Водени от предизвикателствата на съвременната пазарна среда и в отговор на повишаващите се изисквания, ръководството вярва, че успешен бизнес и стабилно развитие са възможни само чрез фокусиране върху качеството в целия аспект от дейности на ЦКБ АД.

ЦКБ АД съзнава, че начинът, по който се отнася със своите служители и социалните придобивки, които им осигурява, са сред основните механизми, чрез които Банката може да работи за общественото благо. Затова от самото си създаване Банката инвестира в непрекъснатото усъвършенстване на човешките си ресурси, като прилага прецизни методи за подбор, обучение, оценка и възнаграждаване на персонала. Тези практики стъпват върху убеждението на ръководството, че хората са най-ценният ѝ актив и основната предпоставка за бъдещ растеж.

### **ЦКБ АД отдава огромно значение на:**

- подбора на кандидатите за работа въз основа на личните им качества и заслуги, базиран на внимателна оценка на познанията, компетентността и професионализма на потенциалните служители. Дава равен шанс на всички достойни кандидати да станат част от екипа ѝ без оглед на техния пол, етнически произход, обществено положение, вярвания, политически възгледи или каквито

и да е било други фактори, които нямат отношение към техния професионализъм и умения, чрез прилагане на политика по многообразие.

- осигуряването на равни възможности за обучение и кариерно развитие на всички служители без оглед на настоящата им позиция.

- създаването на работна среда, която цени, признава и възнагражда усилията и постиженията, които са и сред основните ценности на организацията.

### **Развитие на потенциала на служителите**

Банката се стреми да насочва служителите си към бизнес дейности, които биха позволили пълното разгръщане на техния потенциал и осъществяване на техните лични и професионални амбиции. Акцентира се и върху развитието на качества, които позволяват непрекъснатото израстване на служителите и оттам – на цялата организация.

Политиката за развитие на персонала в ЦКБ АД дава възможност на служители от всички йерархични нива, които са доказали професионалните си качества, да бъдат повишавани не само в рамките на същото управление/ клон, но и да бъдат преназначавани на други позиции в организацията, стига да притежават изискваните за новата длъжност опит и професионални качества.

Не на последно място, за ЦКБ АД е от огромно значение да задържи и да развива кадрите си и последователно полага усилия в тази посока. През цялата година се организират програми за развитие на персонала, чиято цел е проучването и усъвършенстването на професионалните качества на служителите и пълното разгръщане на техния потенциал.

През 2023 г. Ръководството на Банката продължи сътрудничеството си с Висшето училище по застраховане и финанси гр. София, като изцяло финансира обучението на служители на ЦКБ АД в степен „бакалавър“ и „магистър“. Успешно завършиха обучението си служители на ЦКБ АД в степен „магистър“ през учебната 2022/2023 г. – 17 броя служители. Продължиха обучението си в степен „магистър“ - 3 бр., а обучението си в степен „бакалавър“, 2 курс – 5 бр. Включиха се нови желаещи за обучението във ВУЗФ през учебната 2023/2024 г. финансирано от ЦКБ АД, както следва: за степен „магистър“ – 19 бр. и за степен „бакалавър“ – 5 бр. В резултата на дългосрочната стратегия на Ръководството на банката се повишава квалификацията на служителите на ЦКБ-АД в областта на икономическите науки. Тази възможност е в дългосрочен план и целта е да се подготвят висококвалифицирани специалисти работещи в банката в областта на икономиката, в съответствие с потребностите на съвременната икономическа действителност, практиките в Европа и света за продължаващо обучение през целия живот, и поддържане на добро бизнес сътрудничество с ВУЗФ.

През м. октомври 2023 г. на служител на Централно управление, дирекция „Финансово-счетоводна“, Служба „Финансова и надзорна отчетност“ се присъди образователна и научна степен „Доктор“ по „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“ от Стопанска академия „Д. А. Ценов“ гр. Свищов.

2023 г. беше наситена на многобройни и разнообразни обучения, организирани както от външни обучителни фирми така и вътрешнобанкови.

Сред най-силно значими се открииха няколко вида обучения, свързани с прилагането на нови европейски изисквания.

Особено голям е акцентът по прилагането на новите стандарти за по-отговорен и по-устойчив бизнес, чрез ESG инструмент, с който се налагат устойчиви финансови модели, които покриват норми за екологично, социално и корпоративно управление.

Наравно с финансовата си отчетност Банката ще трябва да разкрива и своите ESG практики, чрез отчети за нефинансова информация. Те ще имат същата важна роля за определянето на състоянието на бизнес развитието редом с финансовите му показатели.

В тази връзка в Банката се създаде структурирано звено и работна група от представители на различни дирекции, която ще има за цел пълно прилагане на ESG регулациите в различни направления. За тази цел членовете на групата преминаха специализирано сертифицирано обучение, организирано от външен за Банката обучителен център.

Беше организирано вътрешно банково онлайн обучение от дирекция „Информационни технологии“ за повишаване знанията на служителите в областта на информационната и кибер сигурност за крайни потребители.

В областта на онлайн банкирането фирма „Борика“ организира обучение за осъществяване и реализиране на процесите по „Незабавни плащания“ и „Плащания по телефонен номер“, също презентира начини за плащания на „синя и зелена зона за паркиране“.

Реализира се нов дизайн на мобилното банкиране.

Премина се обучение по принципите на електронна идентификация и договаряне в контекста на дигиталните услуги, като изискване на Европейската комисия относно Третата платежна директива (PSD3), създаването на Регламент за платежните услуги (PSR) и достъпа до финансови данни (FIDA) организирано от Международен банков институт.

През м. ноември 2023 г. се проведе Национална присъствена среща на служители на банката, в качеството им на инвестиционен посредник на основание чл. 65, ал. 1, т.1 и по чл. 45, ал.1 от Наредба № 38 на Комисията за финансов надзор. Обучението имаше за цел да опресни, допълни и разшири знанията на служителите, упражняващи тези дейности.

### **Трудово възнаграждение и социални придобивки**

Политиката на заплащане и допълнителни социални придобивки е разработена с цел привличане, наемане и задържане на висококвалифицирани кадри. Тя се основава на следните принципи: вътрешно равновесие, признание на личните качества на всеки служител, възнаграждение, съответстващо на представянето и конкурентност.

През 2023 г. Ръководството на ЦКБ АД продължи предоставянето на ваучери за храна по Наредба № 7 от 09.07.2003 г. на всички наети лица по трудов договор и договор за управление и контрол в размер на 130 лева месечно. С приетите от законодателя промени от 28.11.2023 г. на Наредба № 7/09.07.2023 г., считано от 01.01.2024 става възможно предоставяне на ваучери за храна на електронен носител. До 30.06.2024 г. ще могат да се предоставят ваучери за храна, както на хартиен носител, така и на електронен носител. След тази дата само ваучерите за храна на електронен носител дават възможност да ползват предвиденото от законодателя възможност тази сума да не се облага с данъци

и осигурителни вноски, както за работодателя, така и за наетото лице. Стойността на ваучерите за храна на електронен носител съгласно чл.209а, ал.1 от Закона за корпоративното подоходно облагане не се облага с данък върху разходите от 10 %, когато е социална придобивка по чл. 294 от Кодекса на труда. Ръководството на ЦКБ АД смята, че преминаването към ваучери за храна на електронен носител ще улесни тяхното предоставяне и ползване на служителите на ЦКБ АД. Постигнатите положителни ефекти от предоставяне на ваучери за храна са трайни по отношение на: увеличаване на доходите на служителите, без да се увеличи тяхната данъчна и осигурителна тежест; ЦКБ АД като работодател предостави тези средства, но без да има увеличение на разходите за данъци и осигуровки; увеличаване на покупателната способност на служителите на банката при повишаващите се цени на хранителните стоки, като всичко това повиши интереса за работа в ЦКБ АД.

В приетата Програма за социални дейности на ЦКБ АД за 2023 г. продължи да се дава възможност за финансово подпомагане на служителите: при раждане на дете – една минимална работна заплата за страната; при тежко боледуване и лечение на служители или техните деца – по преценка и/или представени разходно оправдателни документи.

Ръководството на ЦКБ АД продължава да осъществява допълнително доброволно пенсионно осигуряване на служителите в ПОАД „ЦКБ Сила” в размер до 60 лева месечно.

Ръководството на Централна кооперативна банка-АД продължи да предоставя допълнителни дни платен отпуск на своите дългогодишни служители: за работа в банката над 5 г. – 1 ден, за работа в банката над 10 г. – 2 дни.

ЦКБ АД се грижи за здравето и безопасността на работното място на служителите, като за целта има сключен договор със Служба по трудова медицина „Хипократ” ООД. През 2023 г. завършиха периодични профилактични медицински прегледи започнали през 2022 г., съгласно Наредба № 3/1987 г. Спазиха се изискванията на Наредба № 7/15.08.2005 г. за провеждане на преглед от офталмолог за работещите с видеодисплей над 4 часа дневно. За целта беше сключен договор с дружество, което да организира и осъществи провеждането на профилактични прегледи на служителите на ЦКБ АД по градове. Обхванаха се всички структури на банката и беше изготвен необходимия здравен анализ. Прегледите имаха за цел контрол и профилактика на въздействието на вредните фактори на работна среда, а именно: натоварване на опорно-двигателния апарат, нервно-психическо напрежение и натоварване на очния анализатор. Създадени са програми за намаляване и ограничаване на последствията от влиянието на вредните фактори на работната среда. Ръководството на Банката осигури на всички служители, които се нуждаят от средства за корекция на зрението им, сума в размер на 150 лв.

#### **Нашите ценности:**

- справедливост – равни възможности за развитие
- качество – стремеж към съвършенство във всяко начинание
- уважение – към нашите колеги, клиенти и съграждани
- екипност – успяваме, когато сме заедно
- доверие – то прави и невъзможното постижимо

- социална отговорност- работа с грижа към обществото
- ефективност – стремеж винаги да бъдат постигнати целите
- креативност – търсене на новаторски идеи в стремежа си да се усъвършенстваме

### **III. Основни рискове, свързани с екологичните и социалните въпроси.**

Успехът на всеки бизнес е неразривно свързан с благоденствието на общността, в чиито рамки той развива своята дейност. Ето защо ежедневните действия на ЦКБ АД са подчинени на най-висшите етични принципи и на непоколебимото желание на Банката да даде своя значим принос към развитието на българското общество. Банката също така е отворена към нови възможности за инициативи, които облагодетелстват местните общности и повишават гражданското самосъзнание сред служителите ѝ.

#### **Политика на Банката по опазване на околната среда се състои в:**

1. Изпълнение на дейностите по начин, гарантиращ опазването на околната среда.
2. Вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда.
3. Спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от Банката, насочени към екологичното равновесие.

Банката отчита значението на екологичните въпроси и на климатичния риск като се стреми да изпълнява дейностите си по начин, гарантиращ опазването на околната среда и да спазва всички закони и правила, насочени към екологичното равновесие. Банките като цяло могат да играят важна роля за свеждане до минимум въздействието върху изменението на климата, чрез своите клиенти, като ЦКБ АД полага усилия да минимизира и своето пряко въздействие върху околната среда и дава приоритет на рационалното потребление на природни ресурси.

Несъмнено справянето с рисковете, произтичащи от изменението на климата и влошаването състоянието на околната среда и постигане на цели за устойчива икономика, ще бъде сред основните предизвикателства за банката през следващите години. В контекста на променяща се регулаторна рамка, която постави още по-голям акцент върху темата за климатичния риск и изискванията за устойчиво отчитане.

Първа стъпка към това е събирането на подробна информация и данни за кредитополучателите, необходима за оценката на уязвимостите на експозициите към рискове, свързани с климата и околната среда свързани с устойчивостта в секторите и сегментите, най-вече засегнати от изменението на климата. Втората стъпка е разработването на подходящи лимити за ефикасно управление на рискове, свързани с климата и околната среда в съответствие с правилата за редовно наблюдение и ескалиране и интегрирането им в цялостната рамка за управление на риска.

Банката е разработила ESG въпросници за своите кредитополучатели (ЮЛ) с цел получаване на детайлна информация относно предприетите мерки



за отговорно екологично и социално управление. Структурираното звено и работна група отговарят за съдържанието на въпросниците и картографирането на етапа, в който се намират по отношение на ESG процесите.

Банката е в процес на разработване на методология за ESG рейтинг за клиентите - юридически лица и Списък с ESG изключения по дейности, базиран на изискванията на таксономията и приложимите стандарти за оценка на екологичните и социалните рискове.

Централна кооперативна банка АД е в процес на интегриране на екологичните фактори и рискове, свързани с климата и околната среда в бизнес стратегията си. Банката акцентира върху устойчивото развитие в следните направления:

1. В качеството си на доставчик на продукти и услуги, Банката се старее да допринесе за повишената финансова устойчивост на страната, чрез създаване на устойчиви бизнес възможности и подпомагане на обществото. В допълнение към икономическата оценка, рисковете от социален, екологичен и управленски характер са включени във вземането на бизнес решения и развитието на бизнеса.

2. В качеството си на отговорен работодател, ЦКБ АД възприема активни практики за управление на ЕСУ рисковете в процесите на управление и активно работи в посока да засили дейността си в доброто управление, развитието и информираността на служителите.

3. В качеството си на отговорна финансова институция, Банката работи усилено в посока намаляване на собствените си емисии на парникови газове и поетапно преминаване към опазване на околната среда и климата.

Основни цели на Банката в това отношение са отчитане на екологичните фактори при вземане на бизнес решения, да прилага инициативи за зелено кредитиране и информираност на клиентите, да извършва регулярни обучения на персонала, да участва активно в зелени инициативи, да оценя потенциалните въздействия върху кредитния портфейл чрез разработване на правила и методология за оценка на ЕСУ рисковете, експозициите да се управляват приведат в съответствие с целите за устойчивост.

Централна кооперативна банка АД е в процес на разработване на инструментариум от политики, процедури и процеси за зелено финансиране, като използва най-добрите международни практики, прилагайки добре признати принципи, включително принципите на Европейската асоциация на пазара за зелени заеми (LMA) и принципите на Международната асоциация на капиталовия пазар (ICMA) за зелени облигации, както и екологични дефиниции, базирани на таксономията на ЕС. Това са основните аспекти на Банката предоставяне на зелени заеми за корпоративни клиенти, клиенти на дребно и/или издаване на зелени облигации.

Банката е в процес на разработка на модел за изчисляване на въздействието на екологичния риск върху профила на капиталовия и ликвидния риск.

Банката е изправена пред значителни предизвикателства относно събирането на данни свързани, с екологичните рискове от клиентите. По отношение на управлението на кредитния риск има сериозни изисквания за данни за надлежна проверка на клиента, оценка на физическите рискове, свързани с експозициите, както и за нуждите от стрес тестове, като по-голямата

част от данните все още не са събрани и не са достъпни публично. За запълване на пропуските в данните са необходими значителни усилия на различни нива (клиенти/банки/държава/асоциации/агенции и т.н.). Възможността на клиентите да попълват въпросника на Банката е ограничена, тъй като много от тези данни дори не са изчислени от тях. Съществуват и специфични за отделните държави разлики, които отразяват небалансираната осведоменост за ESG за нововъзникващите източноевропейски пазари и съответно е по-трудно да се ползва информация от другите държави - членки на ЕС.

По отношение на ограниченията, определени по отношение на екологичните рискове (като фактори, пораждащи пруденциални рискове), чието нарушаване води до ескалиране и изключване, лимитите на Банката варират в зависимост от различните видове риск и съответните правила/политики/процедури.

По отношение на кредитния риск, Банката прилага лимити, свързани с процеса на управление на екологичните, социалните и управленските рискове за търговските портфейли и финансовите инструменти, различен от ритейл експозициите на дребно. Лимитите на ниво група все още са процес на определяне.

Банката счита, че рисковете за околната среда в рамките на кредитния риск са приложими за неизпълнение, главно поради потенциалното излагане на обезпеченията на остри или хронични физически заплахи (като имуществени щети поради лошо време, недостиг на вода и суши в селското стопанство и др.), потенциални нови капиталови разходи поради риск от преход. При оперативния риск непрекъснатостта на бизнеса може да бъде повлияна от тежки метеорологични условия, риск за репутацията поради невъзможност за смекчаване или адаптиране към постоянно нарастващите регулаторни и надзорни изисквания за ESG.

**Оповестяване в съответствие с чл. 8 от Регламент (ЕС) 2020/852 (Регламент за таксономията) и Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178**

**Обобщение на КПР, които кредитните институции трябва да оповестят, съгласно чл. 8 от Регламента за таксономията**

		Обща стойност на екологично устойчивите активи в хил. лева - Total environmentally sustainable assets	КПР **** КРІ****	КПР ***** КРІ*****	% на обхващане (от общата стойност на активите)*** % coverage (over total assets)***
<b>Основен КПР</b> Main KPI	Съотношение на екосъобразните активи (ОЕА) - размер към определена дата (наличност) Green asset ratio (GAR) stock	-	-	-	0%
		Обща стойност на екологично устойчивите дейности Total environmentally sustainable activities	КПР КРІ	КПР КРІ	% на обхващане (от общата стойност на активите) % coverage (over total assets)
<i>Допълнителни КПР</i> Additional KPIs	<i>ОЕА (промяна за периода - поток)</i> GAR (flow)				
	<i>Финансови гаранции</i> <i>Financial guarantees</i>	-	-	-	
	<i>Активи под управление</i> <i>Assets under management</i>	-	-	-	

За тези КПР институциите оповестяват прогнозна информация, вкл. информация за целевите стойности и подходящи разяснения на използваната методика

\*\*\*Дял в проценти на активите, обхванати от КПР, от общата стойност на банковите активи

\*\*\*\* на база КПР за оборота на контрагента

\*\*\*\*\* на база КПР за КР на контрагента, с изключение на дейностите по предоставяне на заеми, за които се използва общия КПР за оборота от предоставяне на заеми

## Активи за изчисляване на ОЕА

В хил. лева		Обща брутна балансова стойност Total gross carrying amount	Референтна дата на оповестяване T Disclosure reference date T																						
			Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)						Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)						ОБЩО (СИК+АИК) TOTAL (CCM + CCA)										
			в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)										
			В т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)						в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)						В т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)										
				в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending		в т.ч. преходни Of which transitional		в т.ч. спомагащи Of which enabling				в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending		в т.ч. адаптиране Of which adaptation		в т.ч. спомагащи Of which enabling				в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending		в т.ч. преходни/ за адаптиране Of which transitional/adaptation		в т.ч. спомагащи Of which enabling	
1	<b>ОЕА - Обхванати активи, вкл и в числителя, и в знаменателя GAR - Covered assets in both numerator and denominator</b>	2 484 345	762 006	0	0	0	0	0	0	41 854	0	0	0	0	0	0	0	0	0	803 861	0	0	0	0	0
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не са държат за търгуване и са допустими за вкл в изчислението на ОЕА Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	2 450 035	762 006	0	0	0	0	0	0	41 854	0	0	0	0	0	0	0	0	0	803 861	0	0	0	0	0
3	<b>Финансови предприятия Financial corporations</b>	893 135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Кредитни институции Credit institutions	103 665	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Заеми и аванси Loans and advances	27 783	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	21 808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Капиталови инструменти Equity instruments	54 075	0	0		0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
8	Други финансови предприятия Other financial corporations	789 470	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	в т.ч. инвестиционни посредници of which investment firms	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	в т.ч. управляващи дружества	3 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Централна Кооперативна Банка АД  
Нефинансова декларация  
31 декември 2023 г.

	of which management companies																	
14	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Капиталови инструменти Equity instruments	3200	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0
17	в т.ч. застрахователни предприятия of which insurance undertakings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0
21	<b>Нефинансови предприятия (НФП) Non-financial corporations</b>	149 636	42 741	0	0	0	0	41 854	0	0	0	0	84 595	0	0	0	0	0
22	НФП, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ NFCs subject to NFRD disclosure obligations	149 636	42 741	0	0	0	0	41 854	0	0	0	0	84 595	0	0	0	0	0
23	Заеми и аванси Loans and advances	120 833	34 518	0	0	0	0	34 518	0	0	0	0	69 037	0	0	0	0	0
24	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	18 746	4 788	0	0	0	0	3 902	0	0	0	0	8 690	0	0	0	0	0
25	Капиталови инструменти Equity instruments	10 058	3 434	0		0	0	3434	0		0	0	6 868	0		0	0	0
26	<b>Домакинства Households</b>	1 407 264	719 266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719 266	0	0	0	0	0
27	в т.ч. заеми, обезпечение с жилищни недвижими имоти of which loans collateralised by residential immovable property	719 266	719 266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719 266	0	0	0	0	0
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	в т.ч. Заеми за МПС of which motor vehicle loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	<b>Финансиране на органи на местното управление Local governments financing</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	19 284	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Друго финансиране на органи на местно самоуправление Other local government financing	15 025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Централна Кооперативна Банка АД  
 Нефинансова декларация  
 31 декември 2023 г.

33	<b>Други активи, изключени от числителя при изчисляване на ОЕА (обхванати от заменателя)</b> <b>Other assets excluded from the numerator for GAR calculation (covered in the denominator)</b>	2 597 707	1 077 351	0	0	0	0	1 125 063	0	0	0	0	2 202 414	0	0	0	0
34	<b>Нефинансови предприятия (НФП)</b> <b>Non-financial corporations</b>	1 955 590															
35	МСО и НФП (различни от МСП), които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ SMEs and NFCs (other than SMEs) not subject to NFRD disclosure obligations	1 917 584															
36	Заеми и аванси Loans and advances	1 541 661															
37	в т.ч. заеми обезпечение с търговски недвижими имоти of which loans collateralised by commercial immovable property	896 502															
38	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0															
39	Дългови ценни книжа Debt securities	319 734															
40	Капиталови инструменти Equity instruments	56 190															
41	Контрагенти от трети държави, които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ Non-EU country counterparties not subject to NFRD disclosure obligations	38 006															
42	Заеми и аванси Loans and advances	7 471															
43	Дългови ценни книжа Debt securities	14 532															
44	Капиталови инструменти Equity instruments	16 003															
45	<b>Деривати</b> <b>Derivatives</b>	756															
46	<b>Междубанкови заеми при поискване</b> <b>On demand interbank loans</b>	19 978															
47	Парични средства и активи, свързани с парични средства Cash and cash-related assets	402 978															
48	Други активи (напр. репутация, стоки и др.) Other assets (e.g. Goodwill, commodities etc.)	218 405															
49	<b>Обща стойност на активите в ОЕА Total GAR assets</b>	<b>5 082 052</b>	<b>1 839 357</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1 166 918</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3 006 275</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
50	<b>Други активи, невяклучени в изчисленията на ОЕА</b> <b>Other assets not covered for GAR calculation</b>	3 163 548															

Централна Кооперативна Банка АД  
 Нефинансова декларация  
 31 декември 2023 г.

51	Държавни образувания Sovereigns	1 460 135																	
52	експозиции към централни банки Central banks exposure	1 678 547																	
53	Търговски портфейл Trading book	24 866																	
54	Обща стойност на активите Total assets	8 245 600	1 839 357	0	0	0	0	0	1 166 918	0	0	0	0	0	3 006 275	0	0	0	0
<b>Задбалансови експозиции - предприятия, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ</b>																			
<b>Off-balance sheet exposures - Corporates subject to NFRD disclosure obligations</b>																			
55	Финансови гаранции Financial guarantees	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
56	Активи под управление Assets under management	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
57	в т.ч дългови ЦК Of which debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
58	в т.ч капиталови инструменти Of which equity instruments	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

### ОЕА - информация по сектори

Разпределение по сектори - четвърто ниво по NACE (код и етикет) Breakdown by sector - NACE 4 digits level (code and label)	Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)				Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)				TOTAL (CCM + CCA)			
	НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD		НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD		НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD	
	брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount	
	В хил. лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК) Of which environmentally sustainable (CCM)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК) Of which environmentally sustainable (CCM)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (АИК) Of which environmentally sustainable (CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (АИК) Of which environmentally sustainable (CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК + АИК) Of which environmentally sustainable (CCM + CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК + АИК) Of which environmentally sustainable (CCM + CCA)
B07	0	0		0	0			0	0			
D35	12 685	0		12 685	0			25 370	0			
G47	0	0		0	0			0	0			
J61	1 216	0		0	0			1 216	0			
K64	0	0		0	0			0	0			
L68	29 170	0		29 170	0			58 339	0			



## ОЕА - КПР информация по сектори

% от общата стойност на обхванатите активи в знаменателя - % (compared to total covered assets in the denominator)		Disclosure reference date T																
		Climate Change Mitigation (CCM)					Climate Change Adaptation (CCA)					TOTAL (CCM + CCA)				Proportion of total assets covered		
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)		Of which specialised lending		Of which transitional	Of which enabling	Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)		Of which specialised lending		Of which transitional	Of which enabling	Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)		Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling
1	<b>ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator</b>	0.307	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	-	0.324	-	-	-	-	0.301
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HfT eligible for GAR calculation	0.311	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	-	0.328	-	-	-	-	0.297
3	<b>Финансови предприятия - Financial corporations</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.108
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	в т.ч. управляващи дружества - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	в т.ч. застрахователни предприятия - of which insurance undertakings	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	<b>Нефинансови предприятия - Non-financial corporations</b>	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
23	Заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	-	-	0.286	-	-	-	-	-	0.571	-	-	-	-	0.015
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	-	-	0.208	-	-	-	-	-	0.481	-	-	-	-	0.002
25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	-	-	0.341	-	-	-	-	-	0.683	-	-	-	-	0.001
26	<b>Домакинства - Households</b>	0.511	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	-	0.171

Централна Кооперативна Банка АД  
 Нефинансова декларация  
 31 декември 2023 г.

27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	-	0.087
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	<b>Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
49	<b>Обща стойност на активите в ОЕА - Total GAR assets</b>	<b>0.223</b>	-	-	-	-	<b>0.142</b>	-	-	-	-	<b>0.365</b>	-	-	-	-	

## ОЕА - КПР промяна за определен период (поток)

		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T														
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)			Адаптиране към изменението на климата (АИК) - Climate Change Adaptation (CCA)			ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)								
% (от размера на всички допустими активи) - % (compared to flow of total eligible assets)		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)			Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)			Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Дял на общата стойност на обхванатите активи - Proportion of total new assets covered			
		Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)			Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)			Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)								
		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагачи - Of which enabling	в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагачи - Of which enabling	в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагачи - Of which enabling	в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional		в т.ч. спомагачи - Of which enabling		
1	<b>ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator</b>	0.307	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.324	-	-	-	-	0.301
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	0.311	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.328	-	-	-	-	0.297
3	<b>Финансови предприятия - Financial corporations</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.108
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	в т.ч. инвестиционни посредници - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	в т.ч. застрахователни предприятия - of which insurance undertakings	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	<b>Нефинансови предприятия - Non-financial corporations</b>	0.288	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
23	заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	-	0.286	-	-	-	-	0.571	-	-	-	-	0.015
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	-	0.208	-	-	-	-	0.481	-	-	-	-	0.002
25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	-	0.341	-	-	-	-	0.683	-	-	-	-	0.001
26	<b>Домакинства - Households</b>	0.511	-	-	-	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	-	0.171
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	-	0.087
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Централна Кооперативна Банка АД  
 Нефинансова декларация  
 31 декември 2023 г.

30	Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
49	<b>Обща стойност на активите в ОЕА - Total GAR assets</b>	<b>0.223</b>	-	-	-	-	<b>0.142</b>	-	-	-	-	-	<b>0.365</b>	-	-	-	-

### КПР за задбалансовите експозиции

		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T												
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)					Адаптиране към изменението на климата (АИК) - Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)			
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)			
		Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)			
% (от общата стойност на допустимите задбалансови активи) - % (compared to total eligible off-balance sheet assets)														
			в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling	
1	Финансови гаранции (КПР за финансовите гаранции) - Financial guarantees (FinGuar KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Активи под управление (КПР за активите под наблюдение) - Assets under management (AuM KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

## Обобщение на КПР, които кредитните институции трябва да оповестят, съгласно чл. 8 от Регламента за таксономиите

		Обща стойност на екологично устойчивите активи в хил. лева - Total environmentally sustainable assets	КПР **** КРІ****	КПР ***** КРІ*****	% на обхващане (от общата стойност на активите)*** % coverage (over total assets)***
Основен КПР Main KPI	Съотношение на екосъобразните активи (ОЕА) - размер към определена дата (наличност) Green asset ratio (GAR) stock	1	0%	0%	0%
		Обща стойност на екологично устойчивите дейности Total environmentally sustainable activities	КПР КРІ	КПР КРІ	% на обхващане (от общата стойност на активите) % coverage (over total assets)
Допълнителни КПР Additional KPIs	ОЕА (промяна за периода - поток) GAR (flow)				
	Финансови гаранции Financial guarantees	0	0%	0%	
	Активи под управление Assets under management	0	0%	0%	

\* за кредитни институции, които не отговарят на условията по чл. 94, параграф 1 от РКИ или на условията по чл. 325а, параграф 1 от РКИ

\*\* Приходи от такси и комисионни от услуги, различни от предоставянето на заеми и управлението на активи

За тези КПР институциите оповестяват прогнозна информация, вкл информация за целевите стойности и подходящи разяснения на използваната методика

\*\*\*Дял в проценти на активите, обхванати от КПР, от общата стойност на банковите активи

\*\*\*\* на база КПР за оборота на контрагента

\*\*\*\*\* на база КПР за КР на контрагента, с изключение на дейностите по предоставяне на заеми, за които се използва общия КПР за оборота от предоставяне на заеми

Бележка 1: Във всички образци за отчетането: клетките с черно оцветяване не се попълват.

Бележка 2: Отчитането на КПР за таксите и комисионите (лист 6) и търговския портфейл (лист 7) се прилага едва от 2026г.

## Активи за изчисляване на ОЕА

В хил. лева		Обща брутна балансова стойност Total gross carrying amount	Референтна дата на оповестяване T Disclosure reference date T														
			Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)			Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) TOTAL (CCM + CCA)							
			в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)			в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)							
			в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)			в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)				в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)							
			в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни Of which transitional	в т.ч. спомагащи Of which enabling	в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. адаптиране Of which adaptation	в т.ч. спомагащи Of which enabling	в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни/за адаптиране Of which transitional/adaptation	в т.ч. спомагащи Of which enabling						
1	<b>ОЕА - Обхванати активи, вкл и в числителя, и в знаменателя GAR - Covered assets in both numerator and denominator</b>	2484345	761876	1	0	0	0	41854	0	0	0	0	803730	1	0	0	0
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за вкл в изчислението на ОЕА Loans and advances, debt securities and equity instruments not HfT eligible for GAR calculation	2450035	761876	1	0	0	0	41854	0	0	0	0	803730	1	0	0	0
3	<b>Финансови предприятия Financial corporations</b>	893135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Кредитни институции Credit institutions	103665	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Заеми и аванси Loans and advances	27783	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	21808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Капиталови инструменти Equity instruments	54075	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Други финансови предприятия Other financial corporations	789470	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	в т.ч. инвестиционни посредници of which investment firms	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	в т.ч. управляващи дружества of which management companies	3200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Капиталови инструменти Equity instruments	3200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	в т.ч. застрахователни предприятия of which insurance undertakings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Централна Кооперативна Банка АД

Нефинансова декларация

31 декември 2023 г.

20	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	<b>Нефинансови предприятия (НФП) Non-financial corporations</b>	149636	42610	1	0	0	0	41854	0	0	0	0	84465	1	0	0	0	0
22	НФП, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ NFCs subject to NFRD disclosure obligations	149636	42610	1	0	0	0	41854	0	0	0	0	84924	0	0	0	0	0
23	Заеми и аванси Loans and advances	120833	34518	0	0	0	0	34518	0	0	0	0	69037	0	0	0	0	0
24	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно изпълване на постъпленията Debt securities, including UoP	18746	4658	1	0	0	0	3902	0	0	0	0	8560	1	0	0	0	0
25	Капиталови инструменти Equity instruments	10058	3434	0		0	0	3434	0		0	0	6868	0		0	0	0
26	<b>Домакинства Households</b>	1407264	719266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719266	0	0	0	0	0
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти of which loans collateralised by residential immovable property	719266	719266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719266	0	0	0	0	0
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	в т.ч. Заеми за МПС of which motor vehicle loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	<b>Финансиране на органи на местното управление Local governments financing</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	19284	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Друго финансиране на органи на местно самоуправление Other local government financing	15025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	<b>Други активи, изключени от числителя при изчисляване на ОЕА (обхванати от знаменателя) Other assets excluded from the numerator for GAR calculation (covered in the denominator)</b>	2597707	1077351	0	0	0	0	112506 <sub>3</sub>	0	0	0	0	2202414	0	0	0	0	0
34	<b>Нефинансови предприятия (НФП) Non-financial corporations</b>	1955590																
35	МСО и НФП (различни от МСП), които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ SMEs and NFCs (other than SMEs) not subject to NFRD disclosure obligations	1917584																
36	Заеми и аванси Loans and advances	1541661																
37	в т.ч. заеми обезпечени с търговски недвижими имоти of which loans collateralised by commercial immovable property	896502																
38	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0																
39	Дългови ценни книжа Debt securities	319734																
40	Капиталови инструменти Equity instruments	56190																
41	Контрагенти от трети държави, които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ Non-EU country counterparties not subject to NFRD disclosure obligations	38006																
42	Заеми и аванси Loans and advances	7471																
43	Дългови ценни книжа Debt securities	14532																
44	Капиталови инструменти Equity instruments	16003																
45	<b>Деривати Derivatives</b>	756																
46	<b>Междубанкови заеми при поискване On demand interbank loans</b>	19978																
47	<b>Парични средства и активи, свързани с парични средства Cash and cash-related assets</b>	402978																
48	<b>Други активи (напр. репутация, стоки и др.) Other assets (e.g. Goodwill, commodities etc.)</b>	218405																
49	<b>Обща стойност на активите в ОЕА Total GAR assets</b>	<b>5082052</b>	<b>1839227</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>116691<sub>8</sub></b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3006145</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



Централна Кооперативна Банка АД  
 Нефинансова декларация  
 31 декември 2023 г.

50	Други активи, невяклучени в изчислението на ОЕА Other assets not covered for GAR calculation	3163548															
51	Държавни образувания Sovereigns	1460135															
52	екпозиции към централни банки Central banks exposure	1678547															
53	Търговски портфейл Trading book	24866															
54	Обща стойност на активите Total assets	8245600	1839227	1	0	0	0	1166918	0	0	0	0	3006145	1	0	0	0
<b>Задбалансови експозиции - предприятия, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ</b> Off-balance sheet exposures - Corporates subject to NFRD disclosure obligations																	
55	Финансови гаранции Financial guarantees	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
56	Активи под управление Assets under management	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
57	в т.ч дългови ЦК Of which debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
58	в т.ч капиталови инструменти Of which equity instruments	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

### ОЕА - КГР информация по сектори

% от общата стойност на обхванатите активи в знаменателя - % (compared to total covered assets in the denominator)		Disclosure reference date T														
		Climate Change Mitigation (CCM)				Climate Change Adaptation (CCA)				TOTAL (CCM + CCA)				Proportion of total assets covered		
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)						
		Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling			Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling			Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling		
1	<b>ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator</b>	0.307	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.324	-	-	-	0.301
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за Търгуване и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HfT eligible for GAR calculation	0.311	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.328	-	-	-	0.297
3	<b>Финансови предприятия - Financial corporations</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.108
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	в т.ч. управляващи дружества - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	в т.ч. застрахователни предприятия - of which insurance undertakings	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	<b>Нефинансови предприятия - Non-financial corporations</b>	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	0.018
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	0.018
23	Заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	-	-	0.286	-	-	-	-	0.571	-	-	-	0.015
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	-	-	0.208	-	-	-	-	0.481	-	-	-	0.002
25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	-	-	0.341	-	-	-	-	0.683	-	-	-	0.001
26	<b>Домкинства - Households</b>	0.511	-	-	-	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	-	0.171
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	-	0.087
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	<b>Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
49	<b>Обща стойност на активите в ОЕА - Total GAR assets</b>	<b>0.223</b>	-	-	-	-	<b>0.142</b>	-	-	-	-	<b>0.365</b>	-	-	-	-

### ОЕА - КПР промяна за определен период (поток)

		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T														
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)				Адаптиране към изменението на климата (АИК) - Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)				Дял на общата стойност на обхванатите активи - Proportion of total new assets covered		
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						
% (от размера на всички допустими активи) - % (compared to flow of total eligible assets)		Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)						
		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомогащи - Of which enabling		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомогащи - Of which enabling		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомогащи - Of which enabling				
1	<b>ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator</b>	0.307	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.324	-	-	-	0.301
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	0.311	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.328	-	-	-	0.297
3	<b>Финансови предприятия - Financial corporations</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.108
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	в т.ч. инвестиционни посредници - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Централна Кооперативна Банка АД  
Нефинансова декларация  
31 декември 2023 г.

17	в т.ч. застрахователни предприятия - of which insurance undertakings	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	<b>Нефинансови предприятия - Non-financial corporations</b>	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
23	заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	-	-	0.286	-	-	-	-	0.571	-	-	-	-	0.015
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	-	-	0.208	-	-	-	-	0.481	-	-	-	-	0.002
25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	-	-	0.341	-	-	-	-	0.683	-	-	-	-	0.001
26	<b>Домакинства - Households</b>	0.511	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	-	0.171
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	-	0.087
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	<b>Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
49	<b>Обща стойност на активите в OEA - Total GAR assets</b>	<b>0.223</b>	-	-	-	-	<b>0.142</b>	-	-	-	-	<b>0.365</b>	-	-	-	-	-

### КПР за задбалансовите експозиции

		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T																		
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)						Адаптиране към изменението на климата (АИК) - Climate Change Adaptation (CCA)						ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)						
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						
		Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)						Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)						Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)						
% (от общата стойност на допустимите задбалансови активи) - % (compared to total eligible off-balance sheet assets)		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending		в т.ч. преходни - Of which transitional		в т.ч. спомагащи - Of which enabling		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending		в т.ч. преходни - Of which transitional		в т.ч. спомагащи - Of which enabling		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending		в т.ч. преходни - Of which transitional		в т.ч. спомагащи - Of which enabling		
1	Финансови гаранции (КПР за финансовите гаранции) - Financial guarantees (FinGuar KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Активи под управление (КПР за активите под наблюдение) - Assets under management (AuM KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

## Обобщение на КПР, които кредитните институции трябва да оповестят, съгласно чл. 8 от Регламената за таксономиите

		Обща стойност на екологично устойчивите активи в хил. лева assets	Total environmentally sustainable	КПР **** KPI****	КПР ***** KPI*****	% на обхващане (от общата стойност на активите)*** % coverage (over total assets)***
Основен КПР Main KPI	Съотношение на екосъобразните активи (ОЕА) - размер към определена дата (наличност) Green asset ratio (GAR) stock		53	0%	0%	0%

		Обща стойност на екологично устойчивите дейности Total environmentally sustainable activities	КПР KPI	КПР KPI	% на обхващане (от общата стойност на активите) % coverage (over total assets)
Допълнителни КПР Additional KPIs	ОЕА (промяна за периода - поток) GAR (flow)				
	Финансови гаранции Financial guarantees	0	0	0	
	Активи под управление Assets under management	0	0	0	

\* за кредитни институции, които не отговарят на условията по чл. 94, параграф 1 от РКИ или на условията по чл. 325а, параграф 1 от РКИ

\*\* Приходи от такси и комисионни от услуги, различни от предоставянето на заеми и управлението на активи

За тези КПР институциите оповестяват прогнозна информация, вкл информация за целевите стойности и подходящи разяснения на използваната методика

\*\*\*Дял в проценти на активите, обхванати от КПР, от общата стойност на банковите активи

\*\*\*\* на база КПР за оборота на контрагента

\*\*\*\*\* на база КПР за КР на контрагента, с изключение на дейностите по предоставяне на заеми, за които се използва общия КПР за оборота от предоставяне на заеми

Бележка 1: Във всички образци за отчитането: клетките с черно оцветяване не се ползват.

Бележка 2: Отчитането на КПР за таксите и комисионите (лист 6) и търговския портфейл (лист 7) се прилага едва от 2026г.

**Активи за изчисляване на ОЕА**

В хил. лева		Обща брутна стойност Total gross carrying amount	Референтна дата на оповестяване T Disclosure reference date T											ОБЩО (СИК+АИК) TOTAL (CCM + CCA)							
			Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)					Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)						в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)							
			в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)							
			в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)			в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)			в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)							
				в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending		в т.ч. преходни Of which transitional		в т.ч. спомогащи Of which enabling		в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending		в т.ч. адаптиране Of which adaptation		в т.ч. спомогащи Of which enabling		в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending		в т.ч. преходни/ за адаптиране Of which transitional/adaptation		в т.ч. спомогащи Of which enabling	
1	<b>ОЕА - Обхванати активи, вкл и в числителя, и в знаменателя GAR - Covered assets in both numerator and denominator</b>	2 484 345	761 968	53	0	0	0	0	41 854	0	0	0	0	803 822	53	0	0	0	0	0	0
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търговане и са допустими за вкл в изчислението на ОЕА Loans and advances, debt securities and equity instruments not HfT eligible for GAR calculation	2 450 035	761 968	53	0	0	0	0	41 854	0	0	0	0	803 822	53	0	0	0	0	0	0
3	<b>Финансови предприятия Financial corporations</b>	893 135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Кредитни институции Credit institutions	103 665	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Заеми и аванси Loans and advances	27 783	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	21 808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Капиталови инструменти Equity instruments	54 075	0	0		0	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	0
8	Други финансови предприятия Other financial corporations	789 470	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	в т.ч. инвестиционни посредници of which investment firms	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	в т.ч. управляващи дружества of which management companies	3 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Капиталови инструменти Equity instruments	3200	0	0		0	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	0
17	в т.ч. застрахователни предприятия of which insurance undertakings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Централна Кооперативна Банка АД  
Нефинансова декларация  
31 декември 2023 г.

19	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно изпълване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0
21	<b>Нефинансови предприятия (НФП) Non-financial corporations</b>	149 636	42 702	53	0	0	0	41 854	0	0	0	0	84 556	53	0	0	0
22	НФП, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ NFCs subject to NFRD disclosure obligations	149 636	42 702	53	0	0	0	41 854	0	0	0	0	84 556	53	0	0	0
23	Заеми и аванси Loans and advances	120 833	34 518	0	0	0	0	34 518	0	0	0	0	69 037	0	0	0	0
24	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно изпълване на постъпленията Debt securities, including UoP	18 746	4 750	53	0	0	0	3 902	0	0	0	0	8 652	53	0	0	0
25	Капиталови инструменти Equity instruments	10 058	3 434	0		0	0	3 434	0		0	0	6 868	0		0	0
26	<b>Домакинства Households</b>	1 407 264	719 266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719 266	0	0	0	0
27	в т.ч. заеми, обезпечение с жилищни недвижими имоти of which collateralised by residential immovable property	719 266	719 266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719 266	0	0	0	0
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	в т.ч. Заеми за МПС of which motor vehicle loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	<b>Финансиране на органи на местното управление Local governments financing</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	19 284	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Друго финансиране на органи на местно самоуправление Other local government financing	15 025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	<b>Други активи, изключени от числителя при изчисляване на ОЕА (обхванати от знаменателя) Other assets excluded from the numerator for GAR calculation (covered in the denominator)</b>	2 597 707	1 077 351	0	0	0	0	1 125 063	0	0	0	0	2 202 414	0	0	0	0
34	<b>Нефинансови предприятия (НФП) Non-financial corporations</b>	1 955 590															
35	МСО и НФП (различни от МСП), които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ SMEs and NFCs (other than SMEs) not subject to NFRD disclosure obligations	1 917 584															
36	Заеми и аванси Loans and advances	1 541 661															
37	в т.ч. заеми обезпечение с търговски недвижими имоти of which collateralised by commercial immovable property	896 502															
38	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0															
39	Дългови ценни книжа Debt securities	319 734															
40	Капиталови инструменти Equity instruments	56 190															
41	Контрагенти от трети държави, които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ Non-EU country counterparties not subject to NFRD disclosure obligations	38 006															
42	Заеми и аванси Loans and advances	7 471															
43	Дългови ценни книжа Debt securities	14 532															



Централна Кооперативна Банка АД  
 Нефинансова декларация  
 31 декември 2023 г.

44	Капиталови инструменти Equity instruments	16 003															
45	Деривати Derivatives	756															
46	Междубанкови заеми при поискване On demand interbank loans	19 978															
47	Парични средства и активи, свързани с парични средства Cash and cash-related assets	402 978															
48	Други активи (напр. репутация, стоки и др.) Other assets (e.g. Goodwill, commodities etc.)	218 405															
49	Обща стойност на активите в ОЕА Total G&R assets	5 082 052	1 839 319	53	0	0	0	1 166 918	0	0	0	0	3 006 236	53	0	0	0
50	Други активи, невяклучени в изчислението на ОЕА Other assets not covered for G&R calculation	3 163 548															
51	Държавни образувания Sovereigns	1 460 135															
52	екпозиции към централни банки Central banks exposure	1 678 547															
53	Търговски портфейл Trading book	24 866															
54	Обща стойност на активите Total assets	8 245 600	1 839 319	53	0	0	0	1 166 918	0	0	0	0	3 006 236	53	0	0	0
<b>Задбалансови експозиции - предприятия, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ</b>																	
<b>Off-balance sheet exposures - Corporates subject to NFRD disclosure obligations</b>																	
55	Финансови гаранции Financial guarantees	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
56	Активи под управление Assets under management	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
57	в т.ч дългови ЦК Of which debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
58	в т.ч капиталови инструменти Of which equity instruments	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

### ОЕА - информация по сектори

Разпределение по сектори - четвърто ниво по NACE (код и етикет) Breakdown by sector - NACE 4 digits level (code and label)	Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)				Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)				TOTAL (CCM + CCA)			
	НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD		НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD		НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD	
	брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount	
	В хил. лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК) Of which environmentally sustainable (CCM)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК) Of which environmentally sustainable (CCM)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (АИК) Of which environmentally sustainable (CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (АИК) Of which environmentally sustainable (CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК + АИК) Of which environmentally sustainable (CCM + CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК + АИК) Of which environmentally sustainable (CCM + CCA)
B07	0	0		0	0			0	0			
D35	12 685	53		12 685	0			25 370	53			
G47	0	0		0	0			0	0			
J61	1 216	0		0	0			1 216	0			
K64	0	0		0	0			0	0			
L68	29 170	0		29 170	0			58 339	0			

**ОЕА - КГР информация по сектори**

% от общата стойност на обхванатите активи в знаменателя - % (compared to total covered assets in the denominator)		Disclosure reference date T														
		Climate Change Mitigation (CCM)					Climate Change Adaptation (CCA)					TOTAL (CCM + CCA)				Proportion of total assets covered
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				
			Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling			Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling			Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling	
1	<b>ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator</b>	0.307	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.324	-	-	-	-	0.301
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HT eligible for GAR calculation	0.311	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.328	-	-	-	-	0.297
3	<b>Финансови предприятия - Financial corporations</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.108
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	в т.ч. управляващи дружества - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	в т.ч. застрахователни предприятия - of which insurance undertakings	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	<b>Нефинансови предприятия - Non-financial corporations</b>	0.288	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
23	Заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	-	0.286	-	-	-	-	0.571	-	-	-	-	0.015
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	-	0.208	-	-	-	-	0.481	-	-	-	-	0.002
25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	-	0.341	-	-	-	-	0.683	-	-	-	-	0.001
26	<b>Домакинства - Households</b>	0.511	-	-	-	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	-	0.171
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	-	0.087
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	<b>Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
49	<b>Обща стойност на активите в ОЕА - Total GAR assets</b>	<b>0.223</b>	-	-	-	<b>0.142</b>	-	-	-	-	<b>0.365</b>	-	-	-	-	-

**ОЕА - КПР промяна за определен период (поток)**

% (от размера на всички допустими активи) - % (compared to flow of total eligible assets)		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T																	
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)						Адаптиране към изменението на климата (АИК) -Climate Change Adaptation (CCA)						ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)				Дял на общата стойност на обхванатите активи	
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи - Proportion of total new assets covered	
		Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)						Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)						Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					
				В т.ч. специализирано представяне на заеми- Of which specialised lending		В т.ч. преходни - Of which transitional		В т.ч. спомагащи - Of which enabling				В т.ч. специализирано представяне на заеми- Of which specialised lending		В т.ч. преходни - Of which transitional		В т.ч. спомагащи - Of which enabling			
1	<b>ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator</b>	0.307	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	-	0.324	-	-	-	-	-	0.301
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HfT eligible for GAR calculation	0.311	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	-	0.328	-	-	-	-	-	0.297
3	<b>Финансови предприятия - Financial corporations</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.108
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	в т.ч. инвестиционни посредници - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Централна Кооперативна Банка АД  
 Нефинансова декларация  
 31 декември 2023 г.

17	предприятия - of which insurance undertakings в т.ч. застрахователни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	<b>Нефинансови предприятия - Non-financial corporations</b>	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
23	заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	-	-	0.286	-	-	-	-	-	0.571	-	-	-	-	0.015
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	-	-	0.208	-	-	-	-	-	0.481	-	-	-	-	0.002
25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	-	-	0.341	-	-	-	-	-	0.683	-	-	-	-	0.001
26	<b>Домакинства - Households</b>	0.511	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	-	0.171
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	-	0.087
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	<b>Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
49	<b>Обща стойност на активите в ОЕА - Total GAR assets</b>	0.223	-	-	-	-	0.142	-	-	-	-	-	0.365	-	-	-	-	-

### КПР за задбалансовите експозиции

		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T												
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)			Адаптиране към изменението на климата (АИК) - Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)					
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)			Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					
		Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)			Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					
% (от общата стойност на допустимите задбалансови активи) - % (compared to total eligible off-balance sheet assets)		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling	в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling	в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling				
1	Финансови гаранции (КПР за финансовите гаранции) - Financial guarantees (FinGuar KPI)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Активи под управление (КПР за активите под наблюдение) - Assets under management (AuM KPI)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

През 2023 г. в съответствие с чл. 8 от Регламент (ЕС) 2020/852 (Регламент за таксономията) и Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178, Централна Кооперативна Банка извърши анализ на клиентите си и на кредитния си портфейл, като идентифицира експозициите към допустими и недопустими за Таксономията на ЕС икономически дейности, свързани с екологичните цели.

Отношението на екосъобразните активи (ОЕА) за балансовите експозиции показва дела на активите на Банката, финансиращи и инвестирани в съобразени с таксономията икономически дейности, от общата стойност на обхванатите активи.

Таксономията на ЕС представлява фундаментална концепция при оформянето на бъдещето на устойчивите инвестиции в ЕС. Тя е предназначена да предостави прозрачен и ясен списък на екологично устойчиви икономически дейности, да насърчи прехода към нулеви въглеродни емисии и по този начин да служи като ръководство за насочване на повече инвестиции към устойчиви проекти за справяне с климатичната криза и предотвратяване на по-нататъшно влошаване на околната среда.

Процесът на идентифициране на клиентите премина чрез спазване на следните фундаментални понятия и правила:

1. Съществен принос: Въз основа на техническите критерии за скрининг, икономическата дейност има значително положително въздействие върху околната среда или значително намалява отрицателните въздействия на дейността върху околната среда.
2. Критерии за технически скрининг: Критериите за технически скрининг са подробните изисквания, използвани за оценка дали дадена икономическа дейност допринася съществено за една или повече екологични цели и отговаря на критериите на DNSH. Тези критерии са разработени за всяка екологична цел и ръководят класификацията на икономическите дейности като съобразени с таксономията или не.
3. Принцип „Не нанасяйте значителна вреда“ (DNSH): Таксономията на ЕС прилага принципа DNSH, за да гарантира, че дейностите, които, въпреки че не допринасят пряко за екологичните цели, не трябва да им причиняват значителна вреда.
4. Минимални предпазни мерки: За да бъде устойчива, икономическата дейност трябва да демонстрира съответствие с минималните стандарти за правата на човека, социалната отговорност, трудовите права и процедурите за борба с корупцията.

Централна кооперативна банка АД раздели икономическите дейности на своите контрагенти в следните две направления:

#### Допустими икономически дейности

Банката е приела, че това са дейности, описани в делегираните актове с технически критерии за проверка, определени в Регламента за Таксономията.

За Банката, дадена икономическа дейност е допустима, независимо дали отговаря на някои или всички технически критерии за проверка, определени в

Делегирания акт за климата (и бъдещи делегирани актове). Следователно фактът, че дадена икономическа дейност е допустима по Таксономия, не означава непременно наличие на екологични резултати или устойчивост на тази дейност.

Банката е приела, че ако дадено предприятие генерира оборот или инвестира в капиталови разходи (CapEx) или оперативни разходи (OpEx), съответстващи на икономическа дейност, описана в Делегирания закон за климата, то ще се счита за допустимо за разкриване на таксономична допустимост.

Идентифицирането на икономически дейности, отговарящи на изискванията на таксономията бе първата стъпка на Банката към оценката на съответствието на икономическите дейности с критериите за технически скрининг на таксономията.

### Съобразени икономически дейности

За съобразените дейности, Банката е приела техническите критерии за скрининг, определени в делегираните актове със специфични изисквания и прагове, на които всяка дейност ще трябва да отговаря, за да се счита, че допринася значително за екологична цел и не нанася значителна вреда на другите.

По-конкретно, съобразените с таксономията дейности са допустими и отговарят на допълнителни критерии по-долу, които ги класифицират като екологично устойчиви:

- Тази дейност трябва да има съществен принос към поне една от екологичните цели на Таксономията на ЕС.
  - Дейността не трябва значително да вреди на никоя от другите екологични цели на Таксономията на ЕС.
  - Дейността трябва да се извършва в съответствие с минималните предпазни мерки, като се гарантира съответствие с Насоките за мултинационалните предприятия, представени от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), и Ръководните принципи за бизнеса и правата на човека на Съединените щати нации (ООН). Дейността трябва също така да бъде в съответствие с принципите и правата, изложени в осемте основни конвенции, посочени в Декларацията на международния труд Организация за фундаментални принципи и права на работното място и Международната декларация за правата на човека.
- Процес на изчисление

Основният ключов показател за ефективност е отношението на екосъобразните активи – ОЕА (GAR) – коефициент, който показва съотношението на експозициите, свързани с дейностите по таксономията, в сравнение с общите активи на тези кредитни институции.

Отношението на екосъобразните активи – ОЕА (GAR) на Банката отразява съотношението на финансираните и инвестираните активи, съобразени с таксономията, като процент от общите покрити активи. Банката отнася този коефициент до финансовите си инструменти, включително заеми, аванси и дългови ценни книжа, и до техните дялови участия, с цел отразяване на степента,



на финансирани дейности, съобразени с таксономията.

В процеса на извършване на оценка на екосъобразните активи, Банката е включила информация за заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти в банковия си портфейл към финансови корпорации, нефинансови корпорации (НФК), включително МСП, домакинства (включително жилищни недвижими имоти, заеми за обновяване на жилища и само заеми за моторни превозни средства) и местни власти/ общини (финансиране на жилища). Изчисленията са извършени на база следните съотношения:

- Съотношение на заеми и аванси, дългови ценни книжа, капиталови инструменти, финансиращи допустими по таксономията икономически дейности за екологичната цел в сравнение с общите заеми и аванси, дългови ценни книжа, капиталови инструменти на нефинансови предприятия и всички други обхванати балансови активи.

- Съотношение на заеми и аванси, дългови ценни книжа, капиталови инструменти, финансиращи съобразени с таксономията икономически дейности за целта на екологичната цел в сравнение със заеми и аванси, дългови ценни книжа, собствен капитал инструменти за финансиране на дейности в сектори, обхванати от таксономията за целта.

- Съотношение на заеми и аванси, дългови ценни книжа, капиталови инструменти, финансиращи таксономията на дейностите, съобразени с екологичната цел (напр. смекчаване на изменението на климата и/или адаптиране към изменението на климата), в сравнение с общите заеми и аванси, дългови ценни книжа, капиталови инструменти на нефинансови предприятия и всички други активи в баланса, с отделна разбивка за активиращи и за преходни дейности.

Към момента ЦКБ е първата търговска банка в Югоизточна Европа, която през 2023г. въведе чрез мобилното си банкиране Калкулатор за въглерод на MasterCard. Калкулаторът представлява иновативно дигитално решение, което има за цел да помогне на потребителите да измерят и управляват ефективно въглеродния отпечатък на трансакциите, които извършват чрез постоянен мониторинг на различните стоки и услуги, закупени от клиентите с дебитни и кредитни карти и оценка на веригата на стойността. Целта на този калкулатор е да предостави на потребителите устойчив модел на потребление и информация как, като извършват своите трансакции, влияят върху околната среда и как могат да помогнат за възстановяване на климата.

#### **Други дейности свързани с екологията:**

Сградата на Централно управление на ЦКБ АД, притежава Сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, No 005БЕК072, издаден на 15.12.2016 г., от Българска енергетична компания АД, с рег. No 00005/30.07.2016 г., съгласно, който сградата е освободена от данък сгради по ЗМДТ до 31.12.2023г.

Във връзка с намаляване разходите за електрическа енергия в ЦКБ АД ЦУ и офисите са предприети следните действия:

- Поетапно са подменяни луминесцентните осветителни тела в повечето офиси на банката в град София и някои в страната с диодни, които са с по-малка мощност. Подмяната продължава и в момента.
- Също така се намаляват сериозно и разходите за подмяна на изгорелите луминесцентни тръби, както и дефектиралите електронни блокове.
- Поради по-висок интензитет на светене е намален и броя на самите осветителни тела с около 40 %.
- В санитарните помещения на сградата на ЦУ са подменени осветителните халогенни лунички /35 W/ с по-икономични диодни /5 W/ - около 70 %. Също така са монтирани и сензори за движение за автоматично включване и изключване на осветлението и избягване на безпричинно светене.

Ангажиментите, които банката изпълнява във връзка с екологията са:

1. „ТОПЛИВО ИНВЕСТ“ ЕООД – лицензирана фирма за предаване на излязло от употреба електронно и електрическо оборудване. ЦКБ АД е предала:  
2023 г. – 2500 кг.
2. УОН ЕООД – е лицензирана фирма в събирането и преработването на отпадни мазнини.  
2023 г. е предадена отработена готварска мазнина в размер на 350 л.
3. Предадени шредирани документи на хартиен носител:  
2023 г. – 3000 кг.
4. Засаждане на дървета:  
2023 г. – 25 броя от различни видове дървета (чинар, дъб и липа) от ЦКБ АД и служители на банката – със собствени средства и труд
5. Контейнери за разделно събиране на отпадъци:  
2023 г. – на няколко етажа са поставени пластмасови контейнери за разделно събиране на отпадъци (хартия, пластмаса и метал)

Основните екологични рискове, които имат отношение към дейностите в Банката са свързани с неспазване на екологичните норми и установени правила.

Основните социални рискове пред, които е изправена Банката е риска от текучество и риск от ниска квалификация на новопостъпилия персонал.

#### **Влияние на глобални конфликти и предизвикателства от макроикономическата среда:**

През 2023 г. както и към датата на съставяне на настоящия финансов отчет, бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с висока инфлация, нарушени вериги за доставки, недостиг на определени видове суровини и др., свързани с последствията от продължаващата война на територията на Украйна и кризата в Червено море, провокирана от военните действия на територията на Ивицата Газа. Към датата на съставяне на настоящия отчет променената парична политика от водещите централни банки, както и очакванията за рецесия не се проявяват в макроикономическите показатели на България, както и не са повлияли съществено негативно върху резултатите на стопанските субекти. Потенциален риск би представлявала политическа криза, вкл. предсрочни избори, които биха забавили/отложили

влизането на България в Евронзоната от 01.01.2025 г. Банката е лимитирала своята експозиция към засегнати сектори от описаните тенденции и към 31.12.2023 г. и датата на съставяне на настоящия отчет няма експозиции към сектори, повлияни негативно от описаните икономически и политически фактори.

**Бъдещи задачи и стратегически за Банката са:**

- зелени продукти и решения, улесняващи зеления преход на икономиката;
- продукти и инвестиционни услуги за улесняване на инвестициите в устойчивата икономика;
- активно ESG управление на риска;
- активни ESG управленски практики в корпоративното управление;
- укрепване на благосъстоянието и развитието на служителите, разнообразието и ангажираността на служителите;
- намаляване на емисиите от дейността на Банката;
- значителен принос към социалните цели чрез отговорни продукти и услуги.

**ГЕОРГИ КОСТОВ**  
**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**САВА СТОЙНОВ**  
**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**НИКОЛА КЕДЕВ**  
**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**ТИХОМИР АТАНАСОВ**  
**ПРОКУРИСТ**

## **ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ**

**НА „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА” АД**

**СЪГЛАСНО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8 ОТ**

**ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА**

**1. Информация дали емитентът спазва по целесъобразност:**

- а) кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя, или**
- б) друг кодекс за корпоративно управление;**
- в) информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от емитента в допълнение на кодекса по буква "а" или буква "б";**

„ЦКБ” АД спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление, изменен от Националната комисия по корпоративно управление от 01.07.2021 г., одобрен с решение на КФН No 850-ККУ от 25.11.2021 г., и осъществява дейността си в пълно съответствие с принципите и разпоредбите на кодекса.

**2. Обяснение от страна на емитента кои части на кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква "а" или буква "б" не спазва и какви са основанията за това, съответно когато емитентът е решил да не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление - основания за това;**

„ЦКБ” АД осъществява дейността си в пълно съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление. Няма части на Националния кодекс за корпоративно управление, които Банката не спазва.

**3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане;**

В изпълнение на изискванията на Наредба № 10 на БНБ за вътрешния контрол в банките, Служба “Вътрешен одит” при ЦКБ АД проверява и оценява системата за отчетност и информация, електронните информационни системи и верността на данните; системите за управление на риска, методите за оценка на риска и достатъчността на капитала; вътрешните контролни процедури при извършване на сделки и други. В съответствие с „Правилата за организацията и дейността на специализираната служба за вътрешен одит в Централна кооперативна банка АД” ежегодно се планират и извършват проверки на основните рискове за Банката: кредитен, лихвен, пазарен, ликвиден, операционен и др. При проверките се оценяват системите, политиките и правилата за управление на риска; дейността на органите и звената в Банката, отговарящи за контрола и оценката на отделните рискове; спазването на нормативните изисквания и вътрешни правила; системата за отчетност и информация; верността на изготвяните финансови и надзорни отчети и други.

Съгласно Закона за кредитните институции /ЗКИ/, годишните финансови отчети на „ЦКБ“ АД на индивидуална и на консолидирана основа подлежат на независим финансов одит от две специализирани одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит.

ЦКБ АД съгласува предварително с БНБ избора на одиторски дружества.

В доклада си одиторите дават заключение за обстоятелствата относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние на Банката и получения финансов резултат. Одиторите извършват преглед и изразяват одиторско мнение и относно:

1. надеждността на системите за вътрешен контрол;
2. съответствието на изготвените от Банката годишни финансови и надзорни отчети с изискванията на ЗКИ и на актовете по прилагането му.

Одиторите информират незабавно и в писмена форма БНБ за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на проверката и които:

1. представляват нарушение на законите, подзаконовите нормативни актове и актовете на БНБ, които регулират банковата дейност;
2. засягат или могат да доведат до засягане нормалното функциониране на Банката;
3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която Банката няма да е в състояние да изпълнява своите парични задължения;
4. водят до отказ на одитора да завери отчетите или до заверка на отчетите с изразяване на резерви;
5. са свързани с действия на администратор на Банката, които причиняват или могат да причинят значителни вреди на Банката или на нейни клиенти;
6. са свързани с неверни или непълни данни в отчетите и докладите, които банките редовно представят в БНБ.

На проведеното на 15.08.2023 г. Общото събрание на акционерите на „ЦКБ“ АД, бяха избрани „ГРАНТ ТОРНТОН“ ООД, ЕИК 831716285, и „РСМ БГ“ ООД, ЕИК 121435206, за регистрирани одитори, които да извършат съвместен независим финансов одит на индивидуалния и консолидирания финансови отчети на „Централна кооперативна банка“ АД за годината, приключваща на 31.12.2023 г.;

Съгласно Закона за независимия финансов одит, Банката има избран одитен комитет, който:

- Наблюдава на процесите по финансово отчитане в ЦКБ АД;
- Наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол;
- Наблюдава ефективността на системите за управление на рисковете;
- Наблюдава независимия финансов одит в Банката;
- Извършва преглед на независимостта на регистрираните одитори на Банката в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;
- Дава препоръка за избор на регистрирани одитори за проверка и заверка на годишния финансов отчет на ЦКБ АД.

Спецификата в банковия отрасъл обуславя необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска, ЦКБ АД прилага Регламент 575/2013 и Директива 36/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции, както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска:

- Комитет по риска;
- Комитет за управление на активите и пасивите;
- Кредитен съвет;
- Кредитен комитет;
- Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокурист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

**4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане**

През 2023 г. ЦКБ АД нито е получавала, нито е отправяла предложения за поглъщане.

**4.1. Информация по член 10, параграф 1, буква "в" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО**

Към 31.12.2023 г. акционерите, притежаващи 5 на сто или повече от капитала и правата на глас в общото събрание на Банката, са:

<b>Акционер</b>	<b>Процент от капитала</b>
ЦКБ ГРУП ЕАД	61.05%
ХИМИМПОРТ АД	8.24%
ЗАД АРМЕЕЦ АД	7.07%
Универсален пенсионен фонд Съгласие	6.98%

Основен акционер на Банката е Химимпорт АД, който пряко и чрез свързани лица, по смисъла на ЗППЦК контролира над 75% от гласовете от общото събрание на акционерите на ЦКБ АД.

**4.2. Информация по член 10, параграф 1, буква "г" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права**

„ЦКБ” АД няма акционери със специални права на контрол.

**4.3. Информация по член 10, параграф 1, буква "е" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Банката финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа**

Съгласно устава на Банката, акционери на Банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на Банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристът на Банката са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на Общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на Банката, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на Общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗППЦК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранието всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред Банката един работен ден преди деня на Общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл.224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на Общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на Банката;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;

- дневен ред на въпросите, предложени за обсъждане, както и конкретни предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстове в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от Банката вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

ЦКБ АД поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на Банката в Търговския регистър.

#### **4.4. Информация по член 10, параграф 1, буква "з" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор**

Съгласно чл. 29, ал. 1, от Устава на Банката, Надзорният съвет се състои от трима до петима членове. Най-малко една трета от членовете му трябва да бъдат независими по смисъла на ЗППЦК. Към 31.12.2023 г. Надзорният съвет на ЦКБ АД се състои от четирима членове.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите за срок от пет години и могат да бъдат преизбрани без ограничение. Лицата по изречение първо могат да бъдат избрани след предварително одобрение от БНБ.

Член на Надзорния съвет може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице.

Член на Надзорния съвет, съответно представител на член-юридическо лице, може да бъде лице, което притежава надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността и отговаря на следните изискванията:

- не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;
- не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;



- не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;
- не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и не се намира във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират след предварително одобрение от БНБ.

Членовете на Управителния съвет трябва да :

- имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";
- притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, а лицата които управляват и представляват Банката (изпълнителни директори) и да са работили най-малко пет години на длъжност с ръководни функции в банка или сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
- не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;
- не са били през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;
- не са били членове на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и да не се намират във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжници;
- не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси въз основа на събраните за тях данни.

Изменения и допълнения в учредителния договор (устава на Банката) се извършват по решения на Общото събрание на акционерите, при спазване условията по чл. 71, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 230 ал. 2 от Търговския закон.

**4.5. Информация по член 10, параграф 1, буква "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правомощия на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции**

Размерът на капитала може да бъде изменян по реда, определен в закона и в устава на Банката. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Капиталът на Банката може да се увеличи чрез:

- издаване на нови акции;
- превръщане на издадени като конвертируеми облигации в акции.

Увеличаването на капитала е допустимо само след като определеният в устава на Банката размер е напълно внесен.

Ако новите акции се продават по цена, по-висока от номиналната им стойност, тяхната емисионна стойност се определя в решението на Общото събрание.

Общото събрание може да реши да увеличи капитала чрез превръщане на част от печалбата в капитал. Решението за това се взема при условията и по реда, предвидени в закона.

При увеличаване на капитала на Банката емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло, освен при увеличаване на капитала съгласно чл.197 от Търговския закон (ТЗ), както и чрез превръщане на облигации в акции. Член 188, ал. 1, изречение второ от ТЗ не се прилага.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличаването. Чл.194, ал.4 и чл. 196, ал.3 от ТЗ не се прилагат. Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, придобили акции най-късно до посочената в закона дата.

Увеличаването на капитала става по реда на ЗППЦК.

Капиталът на Банката не може да бъде увеличаван по реда на чл. 193, чл. 195 и чл. 196, ал.3 от ТЗ, освен при условията на чл.113, ал.2 от ЗППЦК.

Капиталът на Банката може да се намали, при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда, предвиден в закона:

- с намаляване на номиналната стойност на акциите;
- чрез обезсилване на акции. Капиталът на Банката не може да бъде намаляван чрез принудително обезсилване на акции.

Банката може да изкупи собствени акции въз основа на решение на Общото събрание на акционерите, което определя:

- максималния брой акции, подлежащи на обратно изкупуване;
- условията и реда, при които Управителния съвет извършва изкупуването в определен срок, не по-дълъг от 18 месеца;
- цената на изкупуване.

Решението по обратно изкупуване се взема с обикновено мнозинство от представения капитал и се вписва в Търговския регистър.

Обратното изкупуване се извършва при предварително писмено съгласие от БНБ и по реда на ЗППЦК. Банката може да придобива през една календарна година повече

от 3 на сто собствени акции с право на глас в случаите на намаляване на капитала чрез обезсилване на акции само при условията и по реда на търгово предлагане по чл.149б от ЗППЦК.

След обратното изкупуване, осъществяването на правата по акциите се преустановява до тяхната последваща продажба в срок до една година от изкупуването. Ако в този срок акциите не бъдат продадени, те следва да се обезсилят, като капиталът се намалява при спазване на изискванията на закона и устава на Банката.

## **5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи**

На проведеното на 15.08.2023 г. Общо събрание на акционерите на ЦКБ АД, бяха взети следните решения, касаещи органите на управление на банката:

- Преизбира за членове на Надзорния съвет за нов 5-годишен мандат, считано от датата на взимане на решението за преизбиране, Иво Каменов Георгиев, Райна Димитрова Кузмова и Централен кооперативен съюз, представляван от Петър Иванов Стефанов;
- Избира за член на Надзорния съвет Константин Стойчев Велев за 5-годишен мандат, считано от датата на взимане на решението за избиране.

През четвъртото тримесечие на 2023 г.:

- Константин Велев бе избран за председател на надзорния съвет на ЦКБ АД.
- Надзорният съвет на банката, преизбра за членовете на управителния съвет, Цветан Ботев, Сава Стойнов, Георги Костов, Никола Кедев, Александър Керезов и проф. Бисер Славков за нов 5 годишен мандат.
- Цветан Ботев бе избран за председател на управителния съвет и Сава Стойнов за заместник председател.

Управителния съвет на банката избра за изпълнителни директори, като ги овласти да управляват и представляват Банката, Никола Кедев, Сава Стойнов и Георги Костов. Решението беше одобрено от Надзорния съвет.

„ЦКБ” АД има двустепенна система на управление. Към 31.12.2023 г. Надзорният и Управителният съвети са в следния състав:

### **Надзорен съвет:**

#### **Председател:**

- Константин Велев

#### **Членове:**

- Иво Каменов
- Райна Кузмова
- Централен кооперативен съюз, представляван от Петър Стефанов

### **Управителен съвет:**

#### **Председател**

- Цветан Ботев

#### **Заместник председател**

- Сава Стойнов - Изпълнителен директор

#### **Членове:**

- Никола Кедев - Изпълнителен директор
- Георги Костов - Изпълнителен директор
- Александър Керезов
- Проф. д-р Бисер Славков

## НАДЗОРЕН СЪВЕТ (НС)

Надзорният съвет не участва в управлението на Банката. Той представлява Банката само в отношенията с Управителния съвет. Надзорният съвет избира от своите членове, председател, приема правилата за работата си и одобрява правилника за работа на Управителния съвет. Надзорният съвет може по всяко време да иска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по въпрос, който засяга Банката. Той може да прави проучвания в изпълнение на задълженията си като използва и експерти.

- Надзорният съвет заседава най-малко веднъж месечно.

Надзорният съвет:

- избира членовете на Управителния съвет. Избира прокуристи, с изключение на тези, чието упълномощаване е само за дейността на клон, и търговски пълномощници;
- одобрява овластяването на двама или повече членове на Управителния съвет, които имат постоянен адрес или дългосрочно пребиваване в страната, наричани изпълнителни директори, да представляват Банката пред физически, юридически лица и държавата, и да осъществяват оперативното ѝ управление. Овластяването може да бъде оттеглено по всяко време;
- одобрява административната структура (длъжности, организационни звена и тяхната субординация) на Банката;
- има право по всяко време да поиска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга Банката;
- може да прави проучвания, като използва експерти;
- одобрява стратегията за дейността на Банката;
- определя възнагражденията и тантиемите, дължими на прокуристите, сроковете за които се дължат и размерите на гаранциите им за управление;
- решава други въпроси, предоставени в неговата компетентност от законите и устава.

Надзорният съвет, по предложение на Управителния съвет, дава съгласие за:

- придобиване, закриване, прехвърляне на предприятия и части от тях;
- съществени промени в дейността на Банката;
- съществени организационни промени;
- дългосрочно сътрудничество, над 3 /три/ години, с трети лица, което е от съществено значение за Банката, включително участие и прекратяване на участие в дружества с такъв срок, с изключение на случаите, когато Банката придобива мажоритарен дял в дружеството;
- създаване и закриване на клонове.

Надзорният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове.

При изпълнение на своите задължения Надзорният съвет се ръководи от законите, Устава на Банката и стандартите за почтеност и компетентност.

Политиката на Надзорния съвет по отношение на възнагражденията гарантира ефективно управление на Банката в интерес на акционерите.

Независимият член на Надзорния съвет действа в най-добрия интерес на Банката и акционерите безпристрастно и необвързано.

## УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ (УС)

Правомощията на Управителния съвет са подробно установени в Устава на Банката. Банката се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2023 г. Управителният съвет се състои от 6 члена.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Управителният съвет решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет.

Управителният съвет докладва за дейността и състоянието на Банката пред Надзорния съвет, задължително най-малко веднъж след изтичането на всяко календарно тримесечие.

Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, Устава на Банката и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

Управителният съвет:

- организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет;
- определя финансовата политика на Банката в съответствие с действащото законодателство, Устава, решенията на Общото събрание на акционерите и решенията на Надзорния съвет;
- приема програми, бюджет, оперативни планове, касаещи дейността на Банката;
- одобрява и предлага за одобрение от Надзорния съвет административната структура на Банката, включваща дирекции, отдели, служби и клонове;
- взема решение за дългосрочно сътрудничество /над три години/ от съществено значение за Банката, сътрудничество с трети лица, участие или прекратяване на участие в други дружества в страната и чужбина, придобиване и разпореждане с недвижими имоти или вещни права върху тях, както и учредяване на ипотечи, залози или други тежести върху имущество на Банката;
- изготвя и предлага за одобрение от Надзорния съвет на годишния финансов отчет, доклада за дейността на Банката и предложението за разпределение на печалбата, което ще направи пред Общото събрание на акционерите;
- одобрява разпореждането с дълготрайните и другите активи на Банката, когато това е необходимо, съгласно разпоредбите на Закона за кредитните институции и ЗППЦК;
- одобрява кредитната и лихвената политика на Банката и тарифата за лихвите, таксите и комисионите, събирани от нея;
- взема решения за предоставяне на големи и вътрешни кредити при условията на чл. 44 и чл. 45 от Закона за кредитните институции;
- решава прекратяването на балансовото водене на рискови експозиции, класифицирани като необслужвани, при спазване на действащата нормативна уредба. Решава отписването на липси и загуби на стойност до 10 на сто от капитала, като решението се одобрява от Надзорния съвет;
- приема вътрешните правила за дейността на Банката;
- приема правилник за работата си, който се одобрява от Надзорния съвет;
- изпълнява и други функции, възложени му от Общото събрание и Надзорния съвет.

Управителният съвет заседава най-малко веднъж месечно. Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове. Когато се взема решение относно избора, освобождаване или определяне отговорността на изпълнителен директор, той не участва в гласуването. Решенията на Управителния съвет са задължителни за изпълнителните директори и прокуриста.

Членовете на Управителния съвет подават декларация, че са съгласни да изпълняват длъжността си в интерес на Банката, че са налице предвидените в закона и устава предпоставки, съответно липсват пречки за изпълняване на тази длъжност и че ще опазват банковата тайна.

По време на своя мандат членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Управителния съвет, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към Банката и основанията за освобождаване.

Информацията за възнагражденията на членовете на Управителния съвет е публична и се разкрива при представяне на годишните финансови отчети на Банката.

Конфликт на интереси:

Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси. В тази връзка те са запознати със задълженията и ограниченията в тяхната дейност във връзка с изискванията на закона и в частност тези на Закона за кредитните институции /ЗКИ/ и на ЗППЦК. В ЦКБ АД действат вътрешни правила за реда за разкриване на конфликт на интереси и за осигуряване на доверителност. Членовете на Управителния съвет незабавно разкриват наличие на конфликт на интереси и не участват в обсъждането и гласуването на въпроси, при които съществува или е налице потенциален конфликт на интереси.

**6. Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на „ЦКБ” АД във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период;**

Банката прилага политика за насърчаване на многообразието в УС и НС, за да поощри поддържането на разнообразна група от членове. При наемането на членовете на УС и НС Банката се стреми да включи широк диапазон от качества и компетенции, за да се осигурят разнообразни гледни точки, професионален, управленски и социален опит, и да се способства за формиране и изразяване на независими становища и стабилен процес на вземане на решения.

При определяне на целите по отношение на многообразието, се взимат предвид резултатите от сравнителния анализ на многообразието, публикувани от Българската народна банка, Европейския банков орган /ЕБО/ или други съответни международни органи или организации.

За да се улесни изборът на достатъчно многообразна група от кандидати за длъжности в УС и НС, Банката прилага политика по отношение на многообразието за персонала, която включва аспекти на кариерното планиране и мерки за гарантиране на еднакво третиране и възможности за персонала от двата пола.

Централна кооперативна банка АД  
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ  
31 декември 2023 г.

Целевото ниво за представителство на по-слабо представения пол в УС и НС е 20% и следва да бъде достигнато до 5 години, считано от началото на 2020 г. Към 31.12.2023 г. това условие е изпълнено за НС.

**ГЕОРГИ КОСТОВ**  
**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**САВА СТОЙНОВ**  
**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**НИКОЛА КЕДЕВ**  
**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**ТИХОМИР АТАНАСОВ**  
**ПРОКУРИСТ**

## ИНФОРМАЦИЯ

### СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г. ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО И ПОСЛЕДВАЩО РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА И ДОПУСКАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР НА КФН

Електронна препратка към мястото на интернет страницата на публичното дружество, където е публикувана вътрешната информация по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ, L 173/1 от 12 юни 2014 г.) (Регламент (ЕС) № 596/2014) относно обстоятелствата, настъпили през изтеклата година, или електронна препратка към избраната от емитента информационна агенция или друга медия, чрез която дружеството оповестява публично вътрешната информация.

<https://www.infostock.bg>

#### ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 КЪМ ЧЛ. 10, Т. 1

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение, относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

##### **Ипотечно и потребителско кредитиране**

Основен акцент в ритейл кредитирането на Централна кооперативна банка АД през 2023 г. беше поставен върху ипотечното кредитиране на физически лица, като в този сегмент ЦКБ АД зае 6-то място по абсолютен обем на портфейла. Банката продължи усилено да привлича клиентите с добър профил и високи доходи. Пазарът на ипотечни кредити бе с повишена динамика на активност за поредна последователна година, като банките усилено подобряваха параметрите на продуктите си с цел привличане на нови клиенти.



**Класация на Банките според ритейл портфейлите им:**

**Експозиции на дребно към 31.12.2023г. в хил. лева**

№	БАНКИ	2023	2022	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	11 467 513	9 884 270	16.02%
2	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	8 272 732	3 764 884	119.73%
3	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	6 971 565	4 999 867	39.44%
4	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	4 240 632	3 515 056	20.64%
5	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	2 661 141	2 440 934	9.02%
6	ТИ БИ АЙ БАНК	1 711 947	1 237 281	38.36%
<b>7</b>	<b>ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА</b>	<b>1 409 548</b>	<b>1 308 431</b>	<b>7.73%</b>
8	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	1 312 286	1 085 030	20.94%
9	БАКБ	424 185	336 410	26.09%
10	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	223 420	190 374	17.36%
11	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	216 623	192 732	12.40%
12	ТБ ИНВЕСТБАНК	189 057	205 007	-7.78%
13	ОБЩИНСКА БАНКА	128 243	125 776	1.96%
14	ИНТЕРНЕТЪНЪЛ АСЕТ БАНК	91 355	72 491	26.02%
15	ТОКУДА БАНК	59 577	62 362	-4.47%
	<b>БАНКОВА СИСТЕМА</b>	<b>39 473 016</b>	<b>33 945 309</b>	<b>16.28%</b>

**Жилищни ипотечни кредити към 31.12.2023г. в хил. лева**

№	БАНКИ	2023	2022	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	5 391 214	4 253 558	26.75%
2	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	4 796 590	2 086 651	129.87%
3	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	4 032 518	3 300 749	22.17%
4	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	3 648 037	3 055 141	19.41%
5	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	1 295 295	1 144 434	13.18%
<b>6</b>	<b>ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА</b>	<b>1 050 276</b>	<b>959 402</b>	<b>9.47%</b>
7	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	867 235	725 295	19.57%
8	БАКБ	288 398	196 540	46.74%
9	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	176 704	150 400	17.49%
10	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	164 684	155 071	6.20%
11	ТБ ИНВЕСТБАНК	113 696	124 817	-8.91%
12	ИНТЕРНЕТЪНЪЛ АСЕТ БАНК	70 511	56 208	25.45%
13	ОБЩИНСКА БАНКА	60 607	45 117	34.33%
14	ТОКУДА БАНК	41 819	44 409	-5.83%
15	ТЕКСИМ БАНК АД	27 045	22 822	18.50%
	<b>БАНКОВА СИСТЕМА</b>	<b>22 028 278</b>	<b>18 364 608</b>	<b>19.95%</b>

**Потребителски кредити към 31.12.2023 г. в хил. лева**

№	БАНКИ	2023	2022	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	6 527 198	6 042 468	8.02%
2	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	3 465 104	2 036 560	70.14%
3	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	3 182 745	1 605 080	98.29%
4	ТИ БИ АЙ БАНК	1 711 939	1 237 266	38.36%
5	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	1 365 846	1 293 485	5.59%
<b>6</b>	<b>ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА</b>	<b>687 222</b>	<b>598 311</b>	<b>14.86%</b>
7	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	410 416	327 164	25.45%
8	БАКБ	150 194	114 966	30.64%
9	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	136 378	161 110	-15.35%
10	ТБ ИНВЕСТБАНК	115 172	118 357	-2.69%
11	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	81 858	68 535	19.44%
12	ОБЩИНСКА БАНКА	74 436	80 659	-7.72%
13	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	51 903	36 145	43.60%
14	ЧПБ ТЕКСИМ	37 366	37 311	0.15%
15	ИНТЕРНЕТЪНЪЛ АСЕТ БАНК	20 844	16 283	28.01%
	<b>БАНКОВА СИСТЕМА</b>	<b>18 040 400</b>	<b>16 137 699</b>	<b>11.79%</b>

И през 2023 г. Банката акцентира върху сегментацията на клиентите и категоризирането им в няколко целеви групи, за които да предложи силно конкурентни оферти. Банката заложи на персонален подход и оферирание на специални, индивидуални за отделния клиент параметри по сделката. Продължи предлагането и на кредитни продукти със специални условия за служители на общоизвестни и стабилни фирми, с които няма сключен договор за превеждане на заплати.

Продължи започналата от преди четири години тенденция за увеличаване на портфейла от ипотечни кредити и запазване на портфейла от потребителски кредити.

За 2023 г. Банката е предоставила нови ритейл кредити за **367.93 млн. лева**, от които:

- **227.86 млн. лева** нови ипотечни кредити
- **140.07 млн. лева** нови потребителски кредити, в т.ч. кредити, кредитни карти и овърдрафти.

**НОВООТПУСНАТИ ИПОТЕЧНИ И ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ ЗА ПЕРИОДА 01.01 - 31.12.2023 г.**  
в млн. лева

ПОРТФЕЙЛ:	ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ		ПОТРЕБИТЕЛСКИ ПРОДУКТИ:								ОБЩО РИТЕЙЛ ПРОДУКТИ:	
			ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ		КРЕДИТНИ КАРТИ		ОВЪРДРАФТИ		ОБЩО:			
	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити
За периода: 01.01- 31.12.2023	1 576	227.86	6 449	132.78	1 990	6.04	350	1.25	8 789	140.07	10 365	367.93

Банката активно предлага международни безконтактни кредитни карти Mastercard и Visa. Клиентите физически лица могат да избират между Standard/Classic, с годишна такса 40 лева, и Gold карти с годишна такса 90 лева. Картите Visa Platinum и World Mastercard се отличават с много добри финансови условия – годишна такса 120 и 150 лева и допълнителни Премиум услуги и отстъпки. Те са предназначени за клиенти, физически лица с високи доходи и престижен социален статус.

ЦКБ предоставя изгодни условия за своите най-важни клиенти, като предлага златни кредитни карти Visa и Mastercard при ниво на годишния лихвен процент - 12%. Стандартните и бизнес карти Visa и Mastercard, които банката издава са с лихвен процент от 15% годишно в лева, евро и щатски долари. За своите специални клиенти банката предлага платинена кредитна карта Visa с ексклузивен лихвен процент от 10%, както и кредитна карта от много висок клас - World Mastercard при годишна лихва от 9%. Конкурентно предимство на кредитните карти на ЦКБ е гратисният период за всички транзакции. Картодържателите на Standard/Classic и Business карти ползват гратисен период до 45 дни, както при плащане на стоки и услуги, така и при теглене на пари в брой. Гратисният период за карти за премиум картите (Gold Фаворит, Platinum, World) е до 60 дни за всички транзакции.

Банката предлага издаване на кредитни карти със специални условия за клиенти, получаващи месечните си трудови възнаграждения по сметки в ЦКБ АД. Издаването на кредитни карти се стимулира и чрез предоставянето на безплатна медицинска застраховка при пътуване в чужбина за картодържателите, както и чрез провеждане на кампании за стимулиране на плащанията съвместно с международните картови организации. Банката предлага на своите клиенти международна кобрандирана кредитна карта **Visa CCB – Bulgaria Air**. С избора ѝ, клиентите получават допълнително отстъпка при плащане с картата на самолетен билет от България Еър и при покупки на борда на самолетите, 23 кг допълнителен безплатен багаж при пътуване и включване в програмата за лоялни пътници на България Еър, както следва:

- 3% отстъпка под формата на cashback при закупуване на самолетен билет от авиокомпанията за Visa Classic CCB-Bulgaria Air;
- 5% отстъпка под формата на cashback при закупуване на самолетен билет от авиокомпанията за Visa Gold CCB-Bulgaria Air;
- 5 % отстъпка при закупуване на борда на самолета.

Клиентите, които притежават премиум кредитни карти – World Mastercard, Visa Platinum, Visa Gold и Mastercard Gold могат да се възползват и от допълнителни преференции – безплатен достъп до редица бизнес салони на летищата.

На клиентите юридически лица се предлага възможност за избор между Business карти, с годишна такса 50 лева и Gold карти с годишна такса 90 лева. За Mastercard Business клиентите ЦКБ АД предлага услугата- Мултикастинг личен асистент. Клиентите на ЦКБ АД с бизнес Mastercard карти могат да се възползват от информация и препоръки за всекидневни услуги в подкрепа на бизнес ежедневието им, чрез обаждане или e-mail като куриер, поръчки и доставки, съдействие за организиране на събития и проекти.

Най-високият клас от Visa портфолио продуктите, предлагани от ЦКБ АД за физически лица е Visa Platinum. **Visa Platinum**, която се издава при много изгодни финансови условия и включва допълнителни привилегии:

- Без задължителна месечна вноска;
- Безплатен SMS за всяка транзакция с картата;

- Безплатна застраховка при пътуване в чужбина -безплатна медицинска помощ и защита от 22 вида застрахователни събития на стойност до 50 000 щатски долара.
- Включване в програмата FLY MORE за лоялни пътници на България Еър (за да се включат клиентите в лоялната програма на „България Еър“ FLY MORE е необходимо след издаване на картата, да се свържат с България Еър чрез имейл на flymore@air.bg);
- Безплатен превоз на два багажа при всеки полет с опериращ превозвач България Еър. Всеки от двата багажа може да тежи до 23 кг.
- 5 % отстъпка от пълната стойност на самолетен билет от България Еър –начислява се под формата на cash back до 10-то число на месеца, следващ заплащането на самолетния билет;
- Клиентите с карта Visa Platinum могат ползват услугата Личен асистент Everyday concierge осигуряваща онлайн достъп до ексклузивни оферти, екстри при настаняване в хотели, отстъпки в ресторанти и търговски обекти в страната и чужбина;
- Безплатно членство в програма LoungeKey;
- Безплатен достъп до бизнес салон Витоша на Летище София; За бизнес салоните на Летище Варна и Летище Бургас – безплатен достъп за картодържателя и 1 придружител.

Банката предлага кредитна карта от изключително висок клас кредитна карта **World Mastercard**, предназначена за значими и платежоспособни клиенти. Кредитната карта World Mastercard е премиум продукт на Mastercard, който е позициониран на по-високо ниво дори от кредитните карти Platinum. Освен изключително атрактивните финансови параметри на картата World Mastercard, тя носи и редица допълнителни екстри и привилегии на своите притежатели:

- Безплатно членство в програмата Priority Pass – осигурява достъп до над 700 бизнес салона на летища в над 100 държави по целия свят;
- Специални отстъпки от авиокомпания България Еър;
- Безплатен достъп до бизнес салоните Витоша и Преслав на Летище София, бизнес салоните на Летище Варна и Бургас и Sky Lounge и Jet Lounge във Виена;
- Застраховка при пътуване в чужбина към ЗАД Армеец – 22 застрахователни покрития с максимална сума на покритие в размер на 50 000 долара;
- Отстъпки при пазаруване при подбрани търговци в България, включени в каталога CCB World Offers; Допълнителни атрактивни отстъпки в чужбина в хотели, известни магазини и rent-a-car компании, осигурени от Mastercard;

За Премиум картодържателите ЦКБ предлага и допълнителни услуги: Concierge и LoungeKey. Услуга Concierge е имплементирана за дебитни и кредитни карти World Mastercard. Услугата предоставя възможност на клиентите да се възползват от привилегията на личен асистент – с едно телефонно обаждане могат да получат препоръки, съвети или да направят резервация за ресторанти, хотели, самолетни билети, билети за концерти и други. За клиентите с Visa Platinum е осигурен безплатен достъп на общо 10 посещения за картодържателя и посещения за негов придружител/и до бизнес салони за календарна година, участващи в програмата Lounge Key. Програмата осигурява достъп до над 1300 летищни бизнес салона по целия свят. На своите Премиум картодържатели ЦКБ АД предоставя достъп до услугата LoungeKey, предоставяйки безплатен достъп до бизнес салоните на летище София, Виена, Истанбул, Белград и Скопие, като част от програмата LoungeKey.

В зависимост от типа карта, е осигурен различен достъп до бизнес салона по отношение на възможността за придружители. За притежателите на **World Debit**

**Mastercard и World Credit Mastercard** е осигурен **безплатен достъп за картодържателя и един негов придружител**. За притежателите на **Mastercard Gold** безплатният достъп важи само за **картодържателя**.

В сътрудничество с Mastercard, ЦКБ АД предлага на премиум Mastercard картодържателите (кредитни карти Gold, включително за бизнес клиенти, дебитни и кредитни карти World Mastercard) **Airport Security Fast Track by Dragon pass**, предоставяйки им възможност да избягват опашките на повече от 70 летища по целия свят и да ги заменят с повече свободно време в зоните за отдих и пазаруване. Airport Security Fast Track предоставя бърза линия, която осигурява приоритетно преминаване през летищните проверки и чекирането.

Всички физически лица, притежатели на кредитни карти, издадени от ЦКБ могат да се възползват от промоцията **Cash back** от А1 и Лукойл. Целта на кампанията е популяризиране кредитните карти на банката и насърчаване активното им използване. Промоция Cash back от А1 представлява ежемесечно възстановяване на част от изразходваната при тези партньори с кредитната карта сума, обратно по картата, като за покупките в Лукойл клиентите получават възстановената сума до два работни дни след транзакцията. Частта, която се възстановява се формира като процент от сумата на транзакциите, извършени с картата. За А1 отстъпка под формата на cash back в размер на 3 % се начислява за покупки на устройства, направени единствено в онлайн магазина на А1 с кредитна карта от ЦКБ. За Лукойл отстъпка се начислява само за покупка на гориво в бензиностанции, собственост на Лукойл-България, като за карти Visa Classic и Mastercard Standard е в размер на 1 %, а Visa Gold, Mastercard Gold, Visa Platinum и Mastercard World – 1.5 %.

На клиентите се предлагат също така дебитни и кредитни карти **ЕМОЦИЯ**, възможност сами да изберат визията на своята карта от предложена галерия с над 50 дизайна. Банката дава възможност на клиентите да се възползват от предимството на изключително бързите мобилни плащания с всички основни брандове карти.

**Портфолиото от дебитни карти**, които банката предлага, се състои от международни дебитни карти от висок клас World Debit Mastercard, дебитни карти Debit Mastercard и Visa Debit и ко-брандирани карти Debit Mastercard с А1 България ЕАД, както и местната дебитна карта BCard. Активното се предлага и национална дебитна карта – Bcard, защитена с последно поколение чип и ПИН и с възможност за безконтактни плащания. За картата са характерни изгодни финансови условия, но за разлика от останалите дебитни карти се предлага единствено по разплащателни сметки в лева. Предлага се и към Платежни сметки за основни операции.

В сегмента на предлаганите продукти на физически лица, ЦКБ затвърждава позициите си с издаваните дебитни карти от по-висок клас - **World Debit Mastercard. Те са предназначени за клиенти с добри финансови възможности, ценящи високото ниво на обслужване, допълнителните привилегии и разполагащи със значителен ресурс в Банката.** Ползването на кредитен продукт с голям размер е също условие за издаване по-високия клас дебитни карти. Основното им предимство е, че с тях клиентите получават безплатна застраховка при пътуване в чужбина, аналогична на тази за кредитните карти – безплатна медицинска помощ и защита от над 20 вида застрахователни събития, както и по-високи отстъпки при някои от търговците в програмата ССВ Club. За картодържателите с дебитни и кредитни карти World Mastercard Банката предлага допълнителна застраховка, която осигурява допълнителна сигурност и към момента не се предлага с нито една друга дебитна карта в България. Покрива следните рискове:

- В случай на кражба и/или случайна щета на артикул, закупен с картата;
- Ако откриете по-добра цена за артикул, закупен с картата;

- При кражба на картата с Вашите ключове или документи.

Банката предлага два картови продукта, предназначени специално за фирми – безконтактни дебитни карти **Visa Debit Commercial** и **Debit Mastercard Commercial**. Картите са от висок клас, с широко приложение и допълнителни характеристики, с които да удовлетворят нуждите на бизнес клиентите. Предлага се и специално пакетно предложение, насочено към фирмите, включващо преференциални условия по фирмените дебитни карти, ползване на електронно банкиране с квалифициран електронен подпис и преференциални такси по основни банкови услуги. Допълнително улеснение за притежателите на фирмени дебитни карти Visa е продуктът за юридически лица – пакет за фирми с мобилно банкиране.

В ЦКБ успешно са внедрени следните стратегически иновативни проекти, което е показателно, че дигитализацията на Банката е приоритет, както и грижата към клиенти и отговорността към опазване на околната среда, а именно:

- Метод за биометрична автентикация **IDCM (Identity Check Mobile)** на Mastercard при мобилните разплащания за картодържателите, ползващи дебитни и кредитни карти с логото на Mastercard и VISA, за операционна система iOS и операционна система Android; С това ЦКБ напълно покрива изискванията на Директивата на Европейския съюз 2015/2366 (PSD 2) и Делегиран регламент 2018/389 за прилагане метода на задълбочено установяване идентичността на клиента (Strong Customer Authentication) при e-commerce. IDCM доказано работи несравнимо по-бързо и удобно за клиентите ни в сравнение с всички други решения, имплементирани на българския пазар.
1. Мобилният портфейл (E-Wallet) на **Apple Pay** за картодържателите, притежаващи дебитни и кредитни карти с логото на Mastercard и Visa. Apple Pay дава възможност картодържателите на Банката да извършват плащания и тегления през мобилен телефон посредством добавяне на Mastercard® карта в Apple Wallet. Apple Pay е дигитален портфейл, който предлага лесен и сигурен начин за извършване на транзакции през устройства iPhone, iPad, Apple Watch и Mac; Приоритет при имплементиране на Apple Pay е защитата на личната информация на картодържателите, която е гарантирана, тъй като когато се извършва плащане, Apple Pay използва специален номер и уникален код за транзакцията. По този начин информацията се криптира и никога не се съхранява на устройството на клиентите или сървърите на Apple, а при процеса на извършване на транзакция, данните на картата не се споделят от Apple с търговеца; т.е., всеки път, когато клиент извършва плащане с дебитна или кредитна карта, Apple Pay не съхранява никаква информация, която би могла да се свърже с него. Apple Pay се приема при търговци, където има безконтактен ПОС терминал в страната и чужбина и съответното обозначение. Всички плащания на ПОС терминал подлежат на потвърждаване с Touch ID (пръстов отпечатък) или Face ID (лицево разпознаване).
  2. Мобилен портфейл на **Google Pay** за картодържателите на Банката, притежаващи дебитни и кредитни карти с логото на Mastercard и Visa. Google Pay дава възможност за извършване на плащания и тегления през мобилен телефон посредством добавяне на Mastercard или Visa карта в Google Pay, работещ под операционна система Android. Функционалностите, които предлага Google Pay са идентични с посочените за Apple Pay. С имплементиране на проектите Apple Pay и Google Pay Централна Кооперативна Банка АД се нарежда сред водещите банки на българския банков пазар по дигитализиране на предлаганите услуги и оптимизиране на клиентското изживяване, като същевременно успяхме да спрем спада на издаваните картите и съответно - транзакциите.

ЦКБ успешно внедри съвместен с Mastercard Проект **Ethoca**, който в мобилното банкиране и дигиталния портфейл на клиентите предоставя информация за име на търговеца, лого и местоположението на извършените транзакции. Ethoca е сигурен и удобен начин за проследяване на извършените транзакции и предоставя следните предимства на клиентите:

Детайлна информация в мобилното банкиране за всяко едно плащане, което ще подобри клиентското изживяване; С даването на достъп до детайлна информация, картодържателите имат възможност да виждат локацията чрез търговското лого, което неминуемо минимизира случаите на излишно завеждане на искане за оспорени плащания;

- **Mastercard Въглероден калкулатор** – през 2023 г. официално стартира новото технологично решение Mastercard Въглероден калкулатор за клиентите на банката, ползващи дебитни и кредитни карти Mastercard и VISA. Калкулаторът беше задължителен за внедряване от страна на Mastercard и VISA. Целта е измерване количеството емисии на закупените стоки с издадените дебитни и кредитни карти Mastercard и VISA от ЦКБ АД, с което ЦКБ покри изискването на картовите агенти за предприемане на стъпки към инвестиции в устойчива и по-зелена световна икономика.
- **Export/печат на картова транзакция в ССВ Mobile** – реализиран и завършен проект през 10.2023 проект, с което се предоставя възможност директно да генерират pdf файл и да го споделят при необходимост, без да се налага отпечатването му на хартия.

ЦКБ предлага на своите клиенти услугата **CashM**, която дава възможност на всички картодържатели на ЦКБ да нареждат парични преводи чрез своите банкови карти на банкомат. Получателят на превода изтегля сумата също на банкомат, като няма нужда да притежава банкова сметка или карта.

През 2023 г. ЦКБ АД утвърди добрите си пазарни позиции при издаването на банкови карти, като общият брой издадени карти на Банката към 31.12.2023 г. възлиза на 443 143 броя дебитни и кредитни карти.

ЦКБ АД успя да запази добри пазарни дялове и по отношение на развитието на мрежата си от банкомати и ПОС терминали.

1. **Физически ПОС**

Към 31.12.2023 г. физическите ПОС терминали достигат 5 183 броя.

2. **Виртуални ПОС**

Към 31.12.2023 г. броят на виртуалните ПОС терминали е 720.

3. **Банкомати**

Към 31.12.2023 г. броят на банкоматите е 524.

**Промоции за картодържатели на ЦКБ с дебитни и кредитни карти Visa и Mastercard.**

1. **Проведени кампании за популяризиране плащанията с карти**

- Промоция на Mastercard & Sofia Transit - картодържателите следва да намерят брандираното кътче на Mastercard® в Софийското метро, да се снимат с актьор, облечен като британски кралски гвардеец, да публикуват онлайн снимката във Facebook и/или Instagram с хаштаг #SofiaLondonMC и може да спечелят 4-дневно пътуване до Лондон с включен престой в 4-звезден хотел, както и включени самолетни билети. Период на кампанията: 23.01.2023 г.– 18.02.2023 г.;
- Промоция на Mastercard & Bansko Ski - При закупуване на ски карта в Банско на киоск, онлайн на [www.skipoint.info](http://www.skipoint.info) или чрез мобилното приложение Banskoski, в

периода 01 януари – 20 март 2023 г., картодържателя следва да плати с карта Mastercard и може да спечели още една ски карта;

- Промоция на Mastercard и METRO - При пазаруване в магазини METRO, картодържателя следва да плати покупката си, която е на стойност за поне 50 лв. с карта Mastercard, да я регистрира на [promo.metro.bg](http://promo.metro.bg) и може да спечели награди. Всяка регистрирана покупка на стойност над 200 лв., участва в теглене за големите награди в края на кампанията. Период на кампанията: 16 януари 2023 г. – 12 март 2023 г.;
- Booking.com – ЗДРАВЕЙ 6% БОНУС - При плащане на резервация с дебитна или кредитна карта Mastercard® на [booking.com/mastercard](http://booking.com/mastercard), картодържателя може да вземе между 3% и 6% (под формата на кешбек), в зависимост от стойността на резервацията въз основа на типа място за настаняване и средната цена за дневен престой. Стойността на наградата ще бъде изрично показана и пусната като кредит в Портфейла на потребителя. Сумата ще може да бъде използвана за нова резервация или прехвърлена към валидна кредитна или дебитна карта;
- Картодържателите с Mastercard и клиенти на А1 могат да участват за спечелването на незабравимо преживяване: два билета за финала на UEFA Champions League през юни. За участие е необходимо заплащането на фактура онлайн в Моят А1 с карта Mastercard, в периода 16.03.2023 г. - 16.04.2023г. и клиентът може да спечели безценно футболно преживяване;
- Клиентите на А1 Клуб имат възможност да подарят на детето си незабравимо футболно преживяване с Mastercard® и А1 – достатъчна е регистрация на Mastercard & А1 Club - А1 до 15-и април и детето на печелившия участник може да излезе на терена на Финала на UEFA Шампионска лига ръка за ръка с някой от своите герои. В регистрацията клиентът следва да отговори на въпроса: „Какво е безценно за теб?“. Участието в кампанията е само за лоялни клиенти на А1 и не е обвързано с покупка;
- Промоция на Visa, насочена към популяризиране плащанията с Visa карти за закупуване на билети в софийския градски транспорт – „Следваща спирка Тенерифе“. Промоцията се организира и провежда на територията на Столична община в обществения градски транспорт, включващ всички линии на трамвайния, тролейбусния, автобусния транспорт и метрото.. По време на промоцията ще бъдат раздадени общо 9 награди – по 3 награди за всеки месечен подпериод. Период на промоцията 06.03.2023 – 28.05.2023 г.;
- Съвместна инициатива с Visa, насочена към стимулиране на плащанията чрез мобилно устройство от 1.05. до 31.07.2023 г. Всички участници, направили поне 20 отделни плащания с Visa, с мобилно устройство периода, участват в томбола с награди 15 мобилни телефона iPhone 14 Pro Max;
- Кампания на ЦКБ АД и Mastercard „Вземете още предимства от своята карта в периода от 03.07.2023 г. до 31.08.2023 г. Първите 1000 всеки месец до 31-ви август (общо 2000), направили 20 трансакции със своята Mastercard®, ще получат обратно по сметката си 30 лева кешбек;
- Съвместна инициатива на Visa и Glovo в периода от 03.07.2023 г. до 23.07.2023 година, заплащайки с карта Visa в Glovo клиентите могат да се възползват от безплатна доставка. Промоцията е валидна за Благоевград, Бургас, Перник, Плевен, Пазарджик, Русе, Стара Загора, Варна и Велико Търново.;



- Промоция на Visa, ориентирана към бизнес клиенти в периода от 01.07.2023 г. до 30.09.2023 г. и е разделена на три подпериода и за всеки от тях са предвидени по 10 награди ваучери, всеки на стойност 1000 лв. за пазаруване в Ozone.bg. Всеки, който извърши в рамките на месечния период най-малко 5 (пет) плащания извън територията на България (на ПОС терминал или онлайн в чуждестранни уебсайтове) на обща стойност минимум 100 евро с една и съща карта Visa Business през периода на Промоцията, участва за ваучери за пазаруване в Ozone.bg на стойност 1 000 лв., всеки.
- Съвместна кампания на Visa и Billa, в която участва всеки картодържател с дебитна или кредитна карта Visa, извършил плащане в Billa на минимална стойност 5лева, в периода от 13.07.2023 г. до 30.09.2023 г. Клиентите могат да спечелят някоя от следните награди: 12 семейни вечери в ресторант Chef's на стойност до 500 лв., 120 барбекюта Weber, 40 преносими барбекюта Weber, 120 BILLA ваучера за пазаруване, всеки на стойност 200 лв.;
- Съвместна инициатива с Visa, насочена към стимулиране на плащанията чрез мобилно устройство от 1.05. до 31.07.2023 г. Всички участници, направили поне 20 отделни плащания с Visa, с мобилно устройство периода, участват в томбола с награди 15 мобилни телефона iPhone 14 Pro Max;
- Съвместна кампания на Mastercard и OMV с награди до 15-и септември. За участие в промоцията е необходимо да се извърши плащане за минимум 100 лв. в рамките на периода на кампанията в OMV, да се използва приложението OMV MyStation и плащането да бъде безконтактно с Mastercard карта. Участва се в 3 томболи за 1 от общо 27 награди: 3 ваучера за електрическо колело, осигурени от Bike Center; 9 ваучера за уикенд изживяване; 15 GoPro камери;
- Съвместна кампания на Mastercard и ИКЕА от 2 октомври 2023 г. до 31 декември 2023 г. при пазаруване в магазин ИКЕА (или онлайн на IKEA.bg) за над 50 лв. безконтактно плащане с Mastercard® се участва за един от 100 комплекта за топлина и уют у дома и за една от двете големи награди – ваучер за 1 000 лв. за пазаруване в ИКЕА;
- Съвместна кампания на Mastercard и Lidl от 1 до 30 ноември 2023 г. при пазаруване в магазин Lidl поне 3 пъти общо за над 200 лв. и плащане с мобилно устройство с Mastercard® се участва за един 50 ваучера за 1 000 лв. или 3 ваучера за 10 000 лева;
- От 1 октомври до 31 декември 2023 г. стартира промоция – Не вярваш какво може да спечелиш – при плащане с Mastercard® от ЦКБ може да се спечели BMW Z4, модел sDrive20i или 9 СПА уикенда, като се направят поне 10 плащания в поне един от трите подпериода на кампанията.

#### **Проведени кампании за популяризиране издаването на карти**

- Промоционална кампания за карти Mastercard, издадени през периода 01.01-15.03.2023 г. с 0% лихва за първите 6 месеца от активиране на картата, без годишна такса за първата година и отпадане на годишната такса за следваща година при достигнат оборот;
- Актуализиране на условията по пакет „КК-Атракция“ при осъществяване на кръстосани продажби потребителски/ипотечен кредит с кредитна карта, като освен отпадане на годишната такса за първата година след активиране на картата, без лихва през първите 6 месеца е добавена и възможност за отпадане годишна такса за следващ период при достигане на определен оборот през предходния. Условия за отпадане на таксата за следващ период за карти Standard достигнат годишен оборот от 7 000 лева, за Gold – 14,000 лева, а за Platinum и World картите 30 000 лева;
- Кампании за издаване на дебитни и кредитни карти Mastercard в периода от 01.06. до 31.07.2023 г. Кредитните карти се издават с преференциални условия - без

годишната такса за първата година след активиране на картата, без лихва през първите 6 месеца и възможност за отпадане годишна такса за следващ период, при достигане на определен оборот през предходния. Условия за отпадане на таксата за следващ период за карти Standard достигнат годишен оборот от 7 000 лева, за Gold – 14 000 лева, а за Platinum и World - 30 000 лева. Клиентите заявили своята карта в периода на кампанията и извършили поне 1 транзакция до 09.08.2023 г. участват в томбола за 1 iPad Pro 11 128 GB и 100 ваучера за пазаруване в Ozone.bg, всеки на стойност 100 лева;

- Масирана телевизионна кампания Не вярваш какво може да спечелиш с голямата награда BMW Z4, модел sDrive20i.

През 2023 г. лоялната програма **CCB Club** запази устойчивото си развитие.

В програмата CCB Club участват 11 партньори, които предоставят следните отстъпки:

- България Еър предоставя на клиентите атрактивна отстъпка от 5% върху цената на самолетните билети, към която се добавя и отстъпката при плащане с кобрандирана кредитна карта CCB–Bulgaria Air. Високо ценена от клиентите е и преференцията, която се дава под формата на безплатен превоз на допълнителен багаж с всеки полет на България Еър.
- ЗАД Армеец предоставят възможност за начисляване на бонус точки по програмата в съчетание с ползването на различни други отстъпки от застрахователното дружество;
- Лукойл, поради естеството на своя бизнес, осигурява най-голяма честота на бонусираните продажби:
  - ❖ Златна карта CCB Club – отстъпка в размер на 4%;
  - ❖ Сребърна карта CCB Club – отстъпка в размер на 3.5%;
  - ❖ Бизнес карта CCB Club - отстъпка в размер на 3.5%;
  - ❖ Стандартна карта CCB Club – запазва се отстъпката от 3%;
- Верига магазини HomeMax – 5 % отстъпка;
- Търговска верига КООП – 3% отстъпка;
- Хранителна верига БМ Маркет – 3 % отстъпка;
- Верига оптики Grand Optics & Joy Optics – 20% отстъпка;
- Магазини за мъжка мода Франт – 10% отстъпка;
- Магазини за обувки Hush Puppies – 5% отстъпка;
- Специални предложения от А1 за членовете на програмата CCB Club;

Към края на 2023 г. броят на клиентите, участващи в програмата за лоялност CCB Club се увеличи с 2 836 и достигна 581 806, а броят на клиентите с активирани клубни карти се увеличи до 233 589.

ЦКБ АД продължава да развива програмата **CCB Bonus**. Основната ѝ цел е да насочи картодържателите на банката към търговските обекти на избрани партньори, в които имат възможност да се възползват от специални отстъпки. Програмата CCB Bonus е важно предимство за клиентите при избор на банка, не само за кредитни, но и за дебитни карти. Тя е ориентирана към стимулиране на картовите плащания и създаване на взаимоотношения на трайно партньорство, както с клиентите, така и с търговците. Мобилната версия на CCB Bonus предоставя възможност на клиентите да имат достъп до каталога през мобилни устройства и във всеки един момент да са информирани за търговски обекти, в които могат да се възползват от отстъпка. В края на годината каталогът е видим и през мобилното приложение CCB Mobile, което предоставя допълнително удобство за клиентите да се възползват от предимствата на програмата.

**2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.**

### Приходи от лихви

	Годината, приключваща на 31.12.2023
<b>Приходи от лихви по видове източници:</b>	
<b>Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва</b>	
Кредити	93 800
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	23 708
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	19 289
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	24 652
Депозити в банки	25 779
	<u>187 228</u>
<b>Други приходи от лихви</b>	
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	5
<b>ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ</b>	<u>187 233</u>
	Годината, приключваща на 31.12.2023
<b>Приходи от лихви по класификационни групи:</b>	
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	163 520
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	23 708
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	5
<b>ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ</b>	<u>187 233</u>

Увеличението на приходите от лихви се дължи на увеличение на лихвените активи и общия ръст на лихвените равнища в световен мащаб.

### Приходи от такси и комисиони

	Годината, приключваща на 31.12.2023
<b>Приходи от такси от услуги, които се предоставят с течение на времето:</b>	
Банкови преводи в страната и чужбина	33 286
Обслужване на сметки	18 266
Такси, свързани с кредитни експозиции	6 088
Обслужване по задбалансови ангажименти	778
Други приходи	16 234
<b>ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ</b>	<u>74 652</u>

### Нетни печалби от операции с ценни книжа

	Годината, приключваща на 31.12.2023
Печалба/(загуба) от преценка с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	9 229
Печалба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	3
Загуба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	(249)
Загуба от преценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	(147)
Печалба от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	2 555
Получено обезщетение във връзка с промяна в справедливата стойност на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-
<b>ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО</b>	<b>11 391</b>

### ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2023
Приходи от дивиденди	2 901
Приходи от договори за цесия	15
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи	26
Разходи от продажба на активи, придобити от обезпечения	(192)
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	3 041
Други приходи от дейността	2 484
<b>ОБЩО ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА</b>	<b>8 275</b>

Приходите от договори за цесия през 2023 произтичат от прехвърлени от страна на Банката чрез договори за цесия финансови активи по амортизирана стойност – предоставени кредити и аванси на клиенти. През 2023 приходите от цесионни договори са в размер на 15 хил. лв.

### 3. Информация за сключени съществени сделки.

През 2023 г. няма сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на ЦКБ АД.

**4. Информация относно сделките, сключени между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или негово дъщерно дружество, е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.**

Банката е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Банката приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Банката е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане на кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други.

Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Повече информация, относно сделките със свързани лица се намира в т.38 от обяснителните бележки към годишния финансов отчет.

Към 31 декември 2023 г. Банката има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2023
Предприятие-майка	
Получени депозити	87
Дружества под общ контрол	
Отпуснати кредити	90 515
Издадени гаранции	6 696
Други вземания	335
Други задължения	13
Получени депозити	77 346
Предоставени депозити	2 992
Получени средства по емитирани облигации	259
Салдо на очаквани кредитни загуби	(500)
Дъщерни предприятия	
Получени депозити	1 138
Предоставени депозити	14 021
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер	
Отпуснати кредити	1 076
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	299
Други вземания	8
Получени депозити	10 530
Салдо на очаквани кредитни загуби	(4)

Приходите и разходите, реализирани от Банката през 2023 г. от сделки със свързани лица са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2023
Предприятие-майка	
Приходи от такси и комисионни	1
Дружества под общ контрол	
Приходи от лихви	2 385
Приходи от такси и комисионни	1 876
Приходи от услуги	210
Разходи за лихви	(299)
Разходи за услуги	(8 137)
Начислени разходи за обезценка	(168)
Дъщерни предприятия	
Приходи от лихви	308
Приходи от такси и комисионни	7
Разходи за такси и комисионни	(1)
Приходи от дивиденди	1 366
Приходи от услуги	126

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2023
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер	
Приходи от лихви	38
Приходи от такси и комисионни	17
Приходи от услуги	1
Разходи за лихви	(2)
Разходи за услуги	(229)
Възстановени/(начислени) разходи за обезценка	3

**5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.**

През 2023 г. няма настъпили събития и показатели с необичаен за ЦКБ АД характер, имащи съществено влияние върху дейността на Банката.

**6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване на финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.**

За да посрещне финансовите нужди на клиентите, Банката поема различни неотменими ангажименти и условни задължения. Те се състоят от финансови гаранции и други неотменими ангажименти за отпускане на кредити. Въпреки че тези задължения може да не бъдат признати в отчета за финансовото състояние, те съдържат кредитен риск и следователно представляват част от общия риск на Банката.

Банковите гаранции задължават Банката да извърши плащания от името на клиенти в случай на конкретно действие. Гаранциите носят кредитен риск, подобен на този при кредитите. Номиналните стойности на гаранциите и неотменимите ангажименти са изброени по-долу:

	Към 31.12.2023
Банкови гаранции	
В български лева	27 423
В чуждестранна валута	23 369
Очаквани кредитни загуби	(6)
Общо банкови гаранции, нетно	50 786
Неотменими ангажименти	97 124
Очаквани кредитни загуби	(303)
Общо неотменими ангажименти, нетно	96 821
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	147 916
ОБЩО ОЧАКВАНИ КРЕДИТНИ ЗАГУБИ	(309)
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО	147 607

Към 31 декември 2023 Банката има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 97 124 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

**7. Информация за дялови участия на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране.**

**1. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД**

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2023
Български корпоративни ценни книжа	571 270
Дългосрочни български държавни облигации	13 129
Чуждестранни държавни облигации	-
Средносрочни български държавни облигации	-
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	3 338
<b>Общо дългови ценни книжа</b>	<b>587 737</b>
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	19 202
Капиталови инвестиции във финансови институции	3
<b>Общо капиталови ценни книжа</b>	<b>19 205</b>
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД</b>	<b>606 942</b>

Към 31 декември 2023 за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 5 417 хил. лв., които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

**Български корпоративни ценни книжа**

Към 31 декември 2023 българските корпоративни ценни книжа в размер на 571 270 хил. лв. представляват облигации на български корпоративни емитенти. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

**Чуждестранни държавни облигации**

Към 31 декември 2023 чуждестранните държавни облигации в размер на 118 232 хил. лв. представляват държавни облигации на страни от Европейския съюз в размер на 55 801 хил. лв. и на страни извън ЕС, деноминирани в евро, със стойност 62 431 хил. лв.

**Чуждестранни корпоративни ценни книжа**

Към 31 декември 2023 и 31 декември 2022 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

**Капиталови инвестиции в нефинансови институции**

Към 31 декември 2023 капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 19 202 хил. лв. представляват акции в търговски дружества.

**Капиталови инвестиции във финансови институции**

Към 31 декември 2023 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка и са в размер на 3 хил. лв.

### **Капиталови инструменти, класифицирани като последващо оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход**

Банката е класифицирала като капиталови инструменти, класифицирани като последващо оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, акции на дружества, които се считат за стратегически за дейността на Банката. Най-съществените инвестиции, включени в настоящата категория са акции на Борика АД, Visa Inc., Рой Пропърти Фънд АДСИЦ и др.

Банката е класифицирала тези инвестиции с посоченото алтернативно представяне е поради ключовото им значение за дейността на Банката и решението на Ръководството за дългосрочно държане на посочените инструменти.

Справедливите стойности на съществените капиталови инвестиции, последващо отчитани в настоящата категория, могат да бъдат представени, както следва:

	Към 31.12.2023
Visa Inc	7 708
Борика АД	5 960
Рой Пропърти Фънд АДСИЦ	1 963
Други	3 574
	<u>19 205</u>

През отчетния период Банката не е извършвала съществени отписвания на инвестиции в инструменти на собствения капитал, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Не е извършвано прехвърляне на преоценъчни резерви към неразпределената печалба.

### **Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност**

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, чуждестранни държавни облигации, по-голямата част на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2023
Дългосрочни български държавни облигации	569 711
Средносрочни български държавни облигации	208 720
Чуждестранни държавни облигации	668 568
Чуждестранни корпоративни облигации	30 136
Български корпоративни облигации	7 964
Очаквани кредитни загуби	(2 180)
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ</b>	<u>1 482 919</u>

Българските държавни облигации са разпределени в категории по оригиналния матуритет на държаните емисии. През периода Банката не е извършвала продажби на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност.

### **Български ценни книжа, заложи като обезпечение**

Към 31 декември 2023 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 521 024 хил. лв. са заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.



## Инвестиции в дъщерни предприятия

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2023	участие %	31.12.2022	участие %
„Централна кооперативна банка“ АД, Скопие	Република Северна Македония	Банкова дейност	46 216	87.35%	46 216	87.35%
УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД	България	Финансов сектор	3 200	100.00%	3 200	100.00%
			<u>49 416</u>		<u>49 416</u>	

Инвестициите в дъщерните дружества са отразени във финансовия отчет на Банката по метода на себестойността. През 2023 г. Банката е получила дивиденди в размер на 1 366 хил. лв. Банката няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестиции в дъщерни дружества.

### Инвестиция в дъщерно предприятие „Централна кооперативна банка“ АД, Скопие, Република Северна Македония

Към 31 декември 2023 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483 121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87.35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2023 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46 216 хил. лв.

### Инвестиция в дъщерно предприятие УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, София, Република България

Към 31 декември 2023 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500 000 броя обикновени акции от капитала на УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2023 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3 200 хил. лв.

## Дълготрайни материални и нематериални активи

	Земи	Сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
01 януари 2022	9 947	72 974	41 109	12 256	28 265	7 109	30 688	202 348
Придобити	-	-	134	-	346	3 305	189	3 974
Трансфери	-	-	4 747	128	57	(5 915)	983	-
Отписани	-	-	(1 586)	(749)	(440)	(22)	(219)	(3 016)
Прехвърлени в инвестиционни имоти	(1 017)	-	-	-	-	-	-	(1 017)
Преценка	-	24 647	-	-	-	-	-	24 647
31 декември 2022	8 930	97 621	44 404	11 635	28 228	4 477	31 641	226 936
Придобити	-	-	156	-	411	6 602	174	7 343
Трансфери	-	-	1 739	2 068	297	(5 276)	1 172	-
Отписани	-	-	(7 182)	(377)	(550)	(16)	(3)	(8 128)
Преценка	-	1 698	-	-	-	-	-	1 698
31 декември 2023	8 930	99 319	39 117	13 326	28 386	5 787	32 984	227 849
Амортизация								
01 януари 2022	-	18 882	36 412	8 503	25 664	-	27 631	117 092
Начислена за периода	-	2 919	1 732	1 212	1 051	-	913	7 827
Амортизация на отписаните	-	-	(1 586)	(748)	(439)	-	(62)	(2 835)
31 декември 2022	-	21 801	36 558	8 967	26 276	-	28 482	122 084
Начислена за периода	-	2 328	2 151	1 026	612	-	940	7 057
Амортизация на отписаните	-	-	(7 169)	(376)	(543)	-	(3)	(8 091)
31 декември 2023	-	24 129	31 540	9 617	26 345	-	29 419	121 050
Нетна балансова стойност								
31 декември 2022	8 930	75 820	7 846	2 668	1 952	4 477	3 159	104 852
31 декември 2023	8 930	75 190	7 577	3 709	2 041	5 787	3 565	106 799

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени и извършени от Банката ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Активите от категория Сгради на Банката са преоценени на 31 декември 2023. Оценките са извършени от независим оценител.

Ако беше приложен моделът на цената на придобиване, балансовите стойности на преоценените активи сгради щяха да възлизат на 48 845 хил. лв. Преоценените стойности включват преоценен резерв преди данъци в размер на 1 698 хил. лв., който не подлежи на разпределение към собствениците на Банката.

Към 31 декември 2023 Банката няма заложиени свои дълготрайни активи като обезпечение и няма поети договорни ангажименти за придобиване на значими дълготрайни материални и нематериални активи.

### Активи с право на ползване

Активите с право на ползване, признати от Банката във връзка с прилагането на МСФО 16 Лизинг, могат да бъдат представени, както следва:

	Сгради	Транспортни средства	Общо
01 януари 2022	76 974	2 543	79 517
Придобити	7 109	-	7 109
Отписани	(5 027)	-	(5 027)
31 декември 2022	79 056	2 543	81 599
Придобити	4 020	1 035	5 055
Отписани	(4 114)	(1 039)	(5 153)
31 декември 2023	78 962	2 539	81 501
Амортизация			
01 януари 2022	23 471	719	24 190
Начислена за периода	12 657	843	13 500
Амортизация на отписаните	(4 942)	-	(4 942)
31 декември 2022	31 186	1 562	32 748
Начислена за периода	12 469	855	13 324
Амортизация на отписаните	(4 000)	(1 039)	(5 039)
31 декември 2023	39 655	1 378	41 033
Нетна балансова стойност			
31 декември 2022	47 870	981	48 851
31 декември 2023	39 307	1 161	40 468

### ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
<b>Балансова стойност към 1 януари</b>	23 497	18 251
Придобити	13 426	-
Прехвърляния от активи, придобити от обезпечения към инвестиционен имот	8 291	1 017
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	3 041	4,229
<b>Балансова стойност към 31 декември</b>	<b>48 255</b>	<b>23 497</b>

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2023 се състоят от земя и търговски сгради, част от които са отдадени под наем за периоди до 10 години.

Приходите от наем на инвестиционни имоти за годината, приключваща на 31 декември 2023, са в размер на 162 хил. лв. През отчетните периоди Банката не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти. Всички преки разходи, свързани с инвестиционните имоти, се покриват от лизингополучателите.

**8. Информация относно сключените от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, от негово дъщерно дружество, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.**

Естеството на банковата дейност предполага ползването на голям обем ресурс под формата на привлечени средства, като следва:

### Депозити от банки

	Към 31.12.2023
Безсрочни депозити от местни банки:	
- в български лева	1 729
- в чуждестранна валута	4 516
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	5 350
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	46
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	-
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2 446
<b>ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ</b>	<b>14 087</b>

### Задължения към други депозанти

#### Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2023
Безсрочни депозити	
В лева	2 718 723
В чуждестранна валута	234 833
	<u>2 953 556</u>
Срочни депозити	
В лева	1 311 611
В чуждестранна валута	1 294 606
	<u>2 606 217</u>
Спестовни влогове	
В лева	1 257 671
В чуждестранна валута	510 614
	<u>1 768 285</u>
Други депозити	
В лева	1 621
В чуждестранна валута	4 029
	<u>5 650</u>
<b>ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ</b>	<b>7 333 708</b>

#### Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2023
Депозити на граждани	
В български лева	3 895 576
В чуждестранна валута	1 843 766
	<u>5 739 342</u>
Депозити на предприятия	
В български лева	1 394 049
В чуждестранна валута	200 316
	<u>1 594 365</u>
Депозити на други институции	
В български лева	<u>1</u>
	<u>1</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u>7 333 708</u>

**9. Информация за отпуснатите от емитент, съответно от лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или от техни дъщерни дружества заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, включително и на свързани лица с посочване на имена или наименование и ЕИК на лицето, характера на взаимоотношенията между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или техните дъщерни дружества и лицето заемополучател, размер на неизплатената главница, лихвен процент, дата на сключване на договора, краен срок на погасяване, размер на поето задължение, специфични условия, различни от посочените в тази разпоредба, както и целта за която са отпуснати, в случай че са сключени като целеви.**

ЦКБ АД има лиценз да извършва банкова дейност, като предоставянето на кредити и гаранции е част от обичайната дейност на банката. Кредитите се отпускат, а гаранциите се издават само при наличие на достатъчна обезпеченост.

#### Предоставени кредити и аванси на клиенти

##### Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2023
Граждани:	
В български лева	1 352 619
В чуждестранна валута	54 278
Предприятия:	
В български лева	1 281 100
В чуждестранна валута	379 865
	<u>3 067 862</u>
Загуба от обезценка	<u>(45 276)</u>
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	<u>3 022 586</u>

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2023 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1 551 хил. лв., включително резултат от сделки.

#### Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния

кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

Информация за предоставените гаранции е посочена в т.6

Поради ограничения, произтичащи от чл. 62 от Закона за кредитните институции, касаещи банкова и професионална тайна, по подробна информация не може да бъде предоставена.

#### **10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.**

Няма извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

#### **11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.**

Банката не е публикувала конкретни прогнози за развитието си и съответно не отчита съотношение между предварително направени прогнози и постигнати резултати.

#### **12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.**

ЦКБ АД управлява своите финансови ресурси в съответствие с действащото банково законодателство и вътрешна нормативна рамка. Банката обслужва в срок всички свои задължения и израз на това е високата ѝ степен на ликвидност.

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансирането на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи или намаляване на привлечените средства.

През 2023 г. ЦКБ АД следва задълженията и ограниченията произтичащи от Закона за Кредитните институции /ЗКИ/. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от Ръководството на ЦКБ АД политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на ЕБО и БНБ е Коефициента на ликвидно покритие, изразяващ отношението на покритие на високо ликвидните активи (парични средства в каса и по сметки в БНБ, ДЦК на Република България, необременени от залог, депозити във финансови институции със срок до 7 дни) спрямо изходящите парични потоци на Банката.

Коефициента на ликвидно покритие на банката към 31.12.2023 г. е: 565.56%.

Банката като правило поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в БНБ, които ѝ гарантира безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2023 е 24.22% от общите активи на Банката. Поддържайки почти 25% от активите си във възможно най-високоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирали финансови пасиви с настъпил падеж.

**13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.**

Развитието си през 2023 г. ЦКБ АД ще финансира със собствени средства и привлечен ресурс под формата на депозирани средства на граждани и нефинансови институции.

**14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.**

Няма настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

**15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.**

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информирание и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на ЦКБ АД по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопретеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана и е структурирана според нивата на компетенции, както следва:

- Комитет по риска
- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска;

- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена

**16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.**

Няма промяна в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

**17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или произтичат от разпределение на печалбата, включително:**

**а) получени суми и непарични възнаграждения;**

Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, е представена в Доклада за прилагане политиката на възнагражденията на Централна кооперативна банка за 2023 г.

**б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;**

Няма условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;

**в) сума, дължима от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.**

Няма сума, дължима от емитента, който не е публично дружество или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения

**18. За публичните дружества - информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуристите акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.**

Членовете на управителните и на контролните органи и прокуристите акции на емитента не са притежавали акции от дружеството и не са им предоставяни от емитента опции върху негови ценни книжа

**19. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.**

Няма такива договорености

**20. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.**

Няма такива.

**21. За публичните дружества - имена на директора за връзки с инвеститора, включително телефон, електронна поща и адрес за кореспонденция.**

Директор за връзки с инвеститорите на ЦКБ АД е: Антон Филипов Филипов  
Адрес на кореспонденция:  
1113 София,  
бул. "Цариградско шосе" No 87;  
Телефон: +359 2 92 66 570;  
e-mail: [anton.filipov@ccbank.bg](mailto:anton.filipov@ccbank.bg);

**22. Нефинансова декларация по чл. 41 от Закона за счетоводството - за финансови отчети на индивидуална основа, съответно по чл. 51 от Закона за счетоводството - за финансови отчети на консолидирана основа, когато е приложимо.**

Нефинансовата декларация е представена като отделен документ.

**23. Друга информация по преценка на дружеството.**

Няма такава.



## ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 3 КЪМ ЧЛ. 10 Т. 2

### 1. Информация относно ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.

Дружеството няма ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.

### 2. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Лицата, които притежават към 31.12.2023 г., пряко 5 или повече от 5 на сто от правата на глас в общото събрание на ЦКБ АД са:

ЕИК:	ИМЕ:	% УЧАСТИЕ:
121749139	ЦКБ ГРУП" ЕАД	61.05 %
000627519	„ХИМИМПОРТ" АД	8.24 %
121076907	ЗАД "АРМЕЕЦ"	7.07 %
130477706	УПФ „СЪГЛАСИЕ"	6.98 %

Към 31.12.2023 г. Химимпорт АД, пряко и чрез свързани лица притежава над 75% от правата на глас в общото събрание на ЦКБ АД.

### 3. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Няма такива.

### 4. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Няма такива.

### 5. Съществени договори на дружеството, които пораждаат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите, когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

Няма такива.

ГЕОРГИ КОСТОВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

НИКОЛА КЕДЕВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ  
ПРОКУРИСТ

**ДОКЛАД**  
**ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПОЛИТИКАТА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА**  
**НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД**  
**ЗА 2023 Г.**

Настоящият доклад е изготвен в съответствие с чл. 13 от Наредба 48 на Комисията за финансов надзор, Наредба 4 на Българска народна банка, чл. 450 от Регламент 575/2013 г. при спазване изискванията на чл. 1, ал. 4, Наредба 48 на КФН, регламентираща реда на прилагането на секторните политики и наредбата, както и чл. 18 от Политиката за възнаграждения на ЦКБ АД.

**I. Преглед на начина, по който политиката за възнаграждения е прилагана през отчетната година:**

**1. Информация относно процеса на вземане на решения при определяне на политиката за възнагражденията, включително, ако е приложимо, информация за мандата и състава на комитета по възнагражденията, имената на външните консултанти, чиито услуги са били използвани при определянето на политиката за възнагражденията**

Процесът на вземане на решения е съгласно Политика за възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на ЦКБ АД, приета от Общото събрание на акционерите, проведено на 16.09.2020 г.

**2. Информация относно относителната тежест на променливото и постоянното възнаграждение на членовете на управителните и контролните органи**

През 2023 г. не е изплащано променливо възнаграждение на членовете на Надзорния и Управителен съвети на банката.

**Информация относно критериите за постигнати резултати, въз основа на които се предоставят опции върху акции, акции на дружеството или друг вид променливо възнаграждение и обяснение как критериите по чл. 14, ал. 2 и 3 допринасят за дългосрочните интереси на дружеството**

В Банката не са предоставяни опции върху акции.

**3. Пояснение на прилаганите методи за преценка дали са изпълнени критериите за постигнатите резултати**

В Банката не се прилагат критерии за постигнати резултати.

**4. Пояснение относно зависимостта между възнаграждението и постигнатите резултати**

В Банката няма зависимост между възнаграждението и постигнатите резултати.

**5. Основните плащания и обосновка на годишната схема за изплащане на бонуси и/или на всички други непарични допълнителни възнаграждения**

През 2023 г. в Банката няма изплащани бонуси и/или непарични възнаграждения на членовете на управителни и контролни органи на банката.

**6. Описание на основните характеристики на схемата за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и информация относно платените и/или дължимите вноски от дружеството в полза на съответния член на управителен или контролен орган за съответната финансова година, когато е приложимо**

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в Доброволен пенсионен фонд - ДПО за сметка на работодател, е част от социалната политика на дружеството, която се прилага спрямо всички служители на банката. Вноските от работодател до 60.00 лв. месечно на служител се признават за разход за данъчни и счетоводни цели и са освободени от задължителни осигурителни вноски за сметка на лицето и на работодателя. (съгласно ЗКПО, чл. 213, ал. 1.)

Информация за изплатените вноски от Банката за допълнително пенсионно осигуряване са посочени в таблицата към т.13.

**7. Информация за периодите на отлагане на изплащането на променливите възнаграждения**

В Банката няма отложени променливи възнаграждения.

**8. Информация за политиката на обезщетенията при прекратяване на договорите**

В Банката няма обезщетения при прекратяване на договорите.

**9. Информация за периода, в който акциите не могат да бъдат прехвърляни и опциите върху акции не могат да бъдат упражнявани, при променливи възнаграждения, основани на акции**

В Банката няма възнаграждения, основани на акции.

**10. Информация за политиката за запазване на определен брой акции до края на мандата на членовете на управителните и контролните органи след изтичане на периода по т. 10;**

В Банката няма такава политика.

**11. Информация относно договорите на членовете на управителните и контролните органи, включително срока на всеки договор, срока на предизвестие за прекратяване и детайли относно обезщетенията и/или други дължими плащания в случай на предсрочно прекратяване;**

В договорите на членовете на Управителния съвет на Банката, не е предвиден срок на предизвестие, както и обезщетение при предсрочно прекратяване.

**12. Пълният размер на възнаграждението и на другите материални стимули на членовете на управителните и контролните органи за съответната финансова година**

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на Банката за 2023 г. в лв.		
			Възнаграждение	Вноска за ДПО за сметка на дружеството	Премия
1.	Константин Стойчев Велев	Председател на НС на ЦКБ АД	68 478	500	-
2.	Иво Каменов Георгиев	Член на НС на ЦКБ АД	180 000	1 200	-
3.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	111 093	800	-
4.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	180 000	1 200	-
5.	Централен кооперативен съюз*	Член на НС на ЦКБ АД	144 000	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Председател на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и зам. председател на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
8.	Никола Стефанов Кедев	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-

\* Посоченото възнаграждение е с вкл. ДДС.

**13. Информация за възнаграждението на всяко лице, което е било член на управителен или контролен орган в публично дружество за определен период през съответната финансова година:**

**а) пълния размер на изплатеното и/или начислено възнаграждение на лицето за съответната финансова година**

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на Банката за 2023 г. в лв.		
			Възнаграждение	Вноса за ДПО за сметка на дружеството	Премия
1.	Константин Стойчев Велев	Председател на НС на ЦКБ АД	68 478	500	-
2.	Иво Каменов Георгиев	Член на НС на ЦКБ АД	180 000	1 200	-
3.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	111 093	800	-
4.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	180 000	1 200	-
5.	Централен кооперативен съюз**	Член на НС на ЦКБ АД	144 000	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Председател на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и зам. председател на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
8.	Никола Стефанов Кедев	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-

\* Посоченото възнаграждение е с вкл. ДДС.

**б) възнаграждението и други материални и нематериални стимули, получени от лицето от дружества от същата група**

Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на Банката от нейните дъщерни дружества за 2023 г. в лв.		
		ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД		
		Възнаграждение	ДПО	Премия
Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	22 222	720	5 000

**в) възнаграждение, получено от лицето под формата на разпределение на печалбата и/или бонуси и основанията за предоставянето им**

В Банката няма такива възнаграждения.

**г) всички допълнителни плащания за услуги, предоставени от лицето извън обичайните му функции, когато подобни плащания са допустими съгласно сключения с него договор**

В Банката няма такива плащания.

**д) платеното и/или начислено обезщетение по повод прекратяване на функциите му по време на последната финансова година**

В Банката няма такива обезщетения.

**е) обща оценка на всички непарични облаги, приравнени на възнаграждения, извън посочените в букви "а" - "д"**

В Банката няма такива непарични облаги.

**ж) Информация относно всички предоставени заеми, плащания на социално-битови разходи и гаранции от дружеството или от негови дъщерни дружества или други дружества, които са предмет на консолидация в годишния му финансов отчет, включително данни за оставащата неизплатена част и лихвите**

Централна кооперативна банка АД е универсална търговска банка, както отпускането на заеми и предоставянето на гаранции е част от основната дейност на банката, съгласно лиценз, издаден от Българска народна банка. Ползването от членове на корпоративното ръководство кредитни продукти става при стриктно спазване на чл. 45 от Закона за кредитните институции, Наредба № 37 на БНБ за вътрешните експозиции на банките, правила, политики и процедури, одобрени и контролирани от БНБ. Лихвите са съгласно действащата тарифа на Банката. Общите условия, при които се ползват кредитните продукти, са валидни за всички клиенти на Банката. Оповестяването на кредити и гаранции на членовете на корпоративното ръководство на ЦКБ АД се прави пред БНБ по нормативно определен ред.

Не са изплащани социално – битови разходи на членове на корпоративното ръководство.

**13. Информация по отношение на акциите и/или опциите върху акции и/или други схеми за стимулиране въз основа на акции:**

В Банката няма схеми за стимулиране въз основа на акции.

**а) брой на предложените опции върху акции или предоставените акции от дружеството през съответната финансова година и условията, при които са предложени, съответно предоставени**

В Банката няма такива.

**б) брой на упражнените опции върху акции през съответната финансова година и за всяка от тях, брой на акциите и цената на упражняване на опцията или стойността на лихвата по схемата за стимулиране на база акции към края на финансовата година;**

В Банката няма такива.

**в) брой на неупражнените опции върху акции към края на финансовата година, включително данни относно тяхната цена и дата на упражняване и съществени условия за упражняване на правата; г) всякакви промени в сроковете и условията на съществуващи опции върху акции, приети през финансовата година**

В Банката няма такива.

**14. Годишно изменение на възнаграждението, резултатите на дружеството и на средния размер на възнагражденията на основа пълно работно време на служителите в дружеството, които не са директори, през предходните поне пет финансови години, представени заедно по начин, който да позволява съпоставяне**

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	Δ 2023 спрямо 2022	Δ 2022 спрямо 2021	Δ 2021 спрямо 2020	Δ 2020 спрямо 2019	Δ 2019 спрямо 2018
	в лева	в лева	в лева	в лева	в лева	в лева	в %	в %	в %	в %	в %
Възнаграждение на всички членове на УС за година в лв.	720 000	645 117	632 004	717 538	504 000	530 146	12%	2%	-12%	42%	-5%
Среден годишен размер на възнаграждение на член на УС за година	120 000	105 334	105 334	105 334	72 000	72 000	14%	0%	0%	46%	0%
Възнаграждение на всички членове на НС	683 571	504 000	504 000	504 000	504 000	504 000	36%	0%	0%	0%	0%
Среден годишен размер на възнаграждение на член на НС за година*	180 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	50%	0%	0%	0%	0%
Печалба за периода в хил. лв.	85 209 000	38 142 000	25 928 000	20 380 000	34 242 000	33 770 000	123%	32%	27%	-40%	1%
Брутно възнаграждение на основа на пълно работно време на служителите в Банката които не са директори за година	41 595 783	37 419 822	32 599 492	36 418 111	36 695 037	33 275 063	11%	13%	-10%	-1%	10%
Среден годишен размер на възнаграждение на основа на пълно работно време на служителите в Банката които не са директори за година	26 681	23 388	20 464	20 751	20 118	16 746	14%	13%	-1%	3%	20%

\*В среден годишен размер на възнаграждение на член на НС за периодите са включени само членовете като физически лица (без Централен кооперативен съюз).

**15. Информация за упражняване на възможността да се изиска връщане на променливото възнаграждение**

В Банката не е предоставена възможност да се изиска връщане на променливо възнаграждение.

**16. Информация за всички отклонения от процедурата за прилагането на политиката за възнагражденията във връзка с извънредни обстоятелства по чл. 11 ал. 13, включително разяснение на естеството на извънредните обстоятелства и посочване на конкретните компоненти, които не са приложени**

Няма отклонения от процедурата.

**II. Програма за прилагане на политиката за възнагражденията за следващата година или за по-дълъг период**

През следващата година Банката приема да следва залегналите в действащата Политика за възнагражденията, правила и критерии, като и разпоредбите на Българска народна банка, касаещи възнагражденията на управителните и надзорни органи в банките. Корпоративното ръководство счита, че залегналите в политиката критерии за определяне на възнагражденията са справедливи и ефективни, поради което смята да ги прилага и за напред.

**ГЕОРГИ КОСТОВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**САВА СТОЙНОВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**НИКОЛА КЕДЕВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**ТИХОМИР АТАНАСОВ  
ПРОКУРИСТ**



## **ДЕКЛАРАЦИЯ**

**по чл. 100н, ал. 4, т. 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.**

Долуподписаните, Георги Косев Костов – Изпълнителен директор на Централна кооперативна банка АД, Сава Маринов Стойнов Изпълнителен директор на Централна кооперативна банка АД, Никола Стефанов Кедев – Изпълнителен директор на Централна кооперативна банка АД, Тихомир Ангелов Атанасов – Прокурист на Централна кооперативна банка АД, Йордан Борисов Христов – Гл. счетоводител на Централна кооперативна банка АД, Антон Филипов Филипов – директор за връзки с инвеститорите на Централна кооперативна банка АД и Йонко Дочков Петров – директор на дирекция „Анализ и управление на риска” в Централна кооперативна банка АД:

**С настоящата декларация удостоверяваме, че доколкото ни е известно:**

а) финансовият отчет, съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата на Централна кооперативна банка АД за 2023 година;

б) докладът за дейността съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността, както и състоянието на Централна кооперативна банка АД, заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправена Банката;

**ГЕОРГИ КОСТОВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**САВА СТОЙНОВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**НИКОЛА КЕДЕВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**ТИХОМИР АТАНАСОВ  
ПРОКУРИСТ**

**ЙОРДАН ХРИСТОВ  
ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ**

**АНТОН ФИЛИПОВ  
ДИРЕКТОР ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ**

**ЙОНКО ПЕТРОВ  
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ АНАЛИЗ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА**